

ALKOHOLISMEN — HANS ARVEDEL

Sidan 8

Företagschefen
på prao i kyrkan [Sidan 6](#)

Självdagnosticera
din polarisering [Sidan 11](#)

Marcus Granfors om allt
det vackra i vemod [Sidan 20](#)

Glad måndag!

»Glad personal i tamburen på måndag morgon är en tillgång för ett företag.«

”JAG SKA FRÅGA min chef”, sade rösten i luren. Mannen jobbade i en solnedgångsbransch, i ett företag som hade tagit hand om de sista trådtelefonerna, en gammal teknik på väg ut. Företaget hade inte längre ens några konkurrenter, och det gick att ana att också mannen själv snart skulle vara utan jobb.

Det hördes hur han gick med öppen mobil i en kal korridor, in hos någon, ett surr av en okänd röst, och så kom han tillbaka.

”Ojdå”, sade mannen när han lyfte luren, ”där var inte samma chef som i går.”

DET ÄR TUFFT i arbetslivet i dag. Inte alltid för att arbetet skulle vara orimligt tungt och monotont, utan allt oftare för allt det osäkra. Företag säljs, köps och fusioneras. Relationer till människor man är beroende av på jobbet, och vill kunna lita på, blir avlägsna och anonyma.

DE STYRANDE i vårt land gick när de kom till makten optimistiskt ut med att de skulle minska vårt lands offentliga skuld – kring 33 000 euro fördelat på varje finländare. Det har inte hittills varit så enkelt.

En ny ekonomisk politik skulle skapa nya jobb och ny business, trygga omsorg och välfärd för de fattiga, och öka motivationen för de rika att vara ansvarsfulla förvaltare och pelare i ekonomin. Det gick inte heller så bra. Tio procent av de arbetsföra är arbetslösa.

ALLT OFTARE talar vi finländare om arbete i termer av stress, osäkerhet och oro, ibland som något slags *god* drivkraft, som om tvång till slut skulle föda lycka. Men för olovligt många är måndagen en jobbig dag.

Vi har också, halvt ofrivilligt, börjat ta-

la om en dels arbete som dyrt för oss andra. Att det offentliga *kostar*: lärares, vårdares, läkares, tjänstemäns insats, deras som möter människor öga mot öga i kundtjänst.

DET KALLAS ”anpassning” när vi skär ner, drar in och sparar på vård, service och skolor. Men vi verkar ibland ha hamnat i en spiral där vi inte ser det rent ekonomiska värdet i att människor kommer på jobb välutbildade, trygga, friska, utvilade, stimulerade av saker de har kunnat göra under sin fritid. Att glad personal i tamburen på måndag morgon är en ekonomisk tillgång också för företaget, och för landets ekonomi.

Happy Monday economics, glad måndagsekonomi, kunde det kanske kallas, föreslog en ekonomist nyligen. Att välfärdens pris betalar igen sig i resultatet att vi trivs på våra jobb, och inte bara stretar på under otydliga hot.

MÅNDAG följer på söndag, de kristnas höjdpunkt i veckan. Inför veckan finns friheten att vila i tron, på livets djupa fundament. Att känna tillhörigheten i en gemenskap. Att hämta entusiasm för allt vi genom trons syn på livet kan ta itu med, för andra människor, och med dem.

Ledsamt och klivet blir det om arbete och tro glider isär och tron blir någonting vi mest utövar på fritiden.

Eller ännu mera problematiskt: Att jag har andra värderingar på söndag än jag har när jag öppnar datorn på måndag morgon. Att jag hyllar den kristna trons goda principer, men liksom ”måste acceptera att därute är verkligheten, och spelet, ett annat”.

Ibland har vi till och med låtit kristen lära och bibeltolkning befästa att det är så här.

Jan-Erik Andelin är tf chefredaktör för Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Tf chefredaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Vd (chefredaktör, tjänstledig)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab

Paradbild: Sofia Torvalds
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 63 € Utlandet 88 €

I DETTA NUMMER

På väg ut – eller?

Språket verkar vara en faktor när den laestadianska väckelsen ser framåt på sin relation till kyrkan. Finskspråkiga laestadianer deltar mer i lokalförsamlingarnas verksamhet än de svenskspråkiga. **Sid 4**

Till Alphakurs bak på mopeden

Företagsledaren Niklas Andersson var i baklås med jobbet och pandemin. Då föreslog tonårningen därhemma att de skulle gå på Alphakurs tillsammans. **Sid 5**

Andaktsbok vill förnya formatet

”Gnistor” heter en färsk andaktsbok med sju nya, finlands-svenska skribenter. Författarna hoppas att den ska få läsarna att byta fokus och skifta ner. **Sid 18**

Det är sällan glädjen som inspirerar, utan vemodet

Då Marcus Granfors skriver låtar skriver han om separation, sorg, sina vänners oro. – Efteråt märker jag ofta att det blivit väldigt personligt. **Sid 20**

”Jag får fortfarande kämpa, också med tvivel”

Vem är du? Också helgon kan synda, men så länge de klarar av att vara ärliga kan de vara helgon ändå. Det tror Jukka Sandvik att kan appliceras också på kyrkoherdar – på kristna överlag.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

I boken *Livets pusselbitar* – *Texter av en småstadspräst* har **Lars-Johan ”Jukka” Sandvik** samlat texter från ett helt yrkesliv. Han är rak och ärlig både då han skriver och talar. – En präst ska synda så han vet vad det är, säger han.

Att vara småstadspräst, skiljer det sig så mycket från att vara en storstadspräst?

– I en storstad är prästen inte känd av majoriteten, och inte heller känner prästen majoriteten. I en småstad som Nykarleby kände alla mig, och känner mig fortfarande.

– Man blir en slags kändis. Inte för att man själv är så speciell, men för att man har ett speciellt och offentligt jobb.

Hur har du förhållit dig till det kändisskapet?

– Det har passat mig utmärkt. Jag trivs med att vara med folk. Det har varit gynnsamt för mig.

– Också på landet är ju prästen känd, men där

möts man inte på samma sätt som i stan där man träffas i butiker, bibliotek och på torg. En småstad skiljer sig både från storstad och landsbygd.

Har du i arbetet som kyrkoherde slitits mellan din uppgift bland församlingsborna och dina andra relationer, till exempel din egen familj?

– Det har varit en ständig orsak till egna förebråelser och avvägningar, och man blir aldrig nöjd med resultatet. I mitt fall fick familjen ganska ofta stå emellan, inte minst min fru.

– Det är inte självklart att det måste vara så, och jag märker med yngre präster att de tänker på ett lite annat sätt. Jag hör till den gamla stammen som lät mitt kall gå före det privata och familjen.

– I dag har man mycket bättre koll på ledigheter och arbetstider – men det drabbar också församlingsarbetet. Jag kan förstå att katolikerna kanske av den anledningen har celibat för präster, men jag tror ändå inte på den lösningen.

Du är öppen med att du brottats med din egen tro. Finns det fortfarande teologiska frågor som du kämpar med?

– Det finns människor som har en barnslig tro också som vuxna. Det ser jag som ett plus, jag kritiserar dem inte. Jag tror de har det lite enklare.

– Själv har jag inte varit sån. Jag har fått slita med ganska många frågor. I vissa frågor har jag kommit till insikt, andra vet jag fortfarande inte hur det egentligen ligger till med. Som bö-

AKTUELL MED:

Boken Livets pusselbitar – Texter av en småstadspräst.

HAR EN BAKGRUND SOM:

Präst i Nykarleby församling i 31 år, varav drygt 20 som kyrkoherde.

INTRESSEN:

Naturen och fåglarna, schack, böcker och att jobba praktiskt med händerna.

nen! Jag fattar inte hur Gud delar ut sina bönesvar, eller hur skyddsänglar hinner fram ibland, men ibland är för sent ute.

– Jag får fortfarande kämpa, också med tvivel. Jag tycker nästan att det är nödvändigt för en som ska förkunna för alla slags människor.

Vad skulle du säga till en ung kollega som idag kämpar med relationer, till Gud och till andra människor?

– Försök vara ärlig mot dig själv. Det farligaste är att vara oense med sig själv.

– Man behöver inte låtsas tro det man inte kan tro. Man behöver inte visa upp något, varken för sig själv eller någon annan, som inte är äkta och ärligt. Inte ens fast det står i Bibeln eller andra kristna säger så. Gud är barmhärtig. Han klarar nog av våra tvivel och osäkerheter.

– Och sök gärna hjälp. Både i teologiska frågor, äktenskapsfrågor, själavård ... Det finns hjälp att få. Det är bra om präster har svagheter, erkänner dem och söker hjälp. En präst behöver erfarenhet av att synda så han vet vad det är.

– En präst som inte måste kämpa med sin synd har själv inte fått erfara nådens avgörande och konkreta verklighet.

Kan det inte bli problematiskt att som andlig förebild vara öppen med sina problem?

– En andlig förebild är framför allt ärlig. Inte heller helgonens förtjänst är att de är syndfria. Deras förtjänst är att de inte bortförklarar, utan är genomskinliga.

Seppo Rantakokko är ordförande för Muonio-Ylimuonion Rauhan Sana, en av de få föreningar i Lappland som har ett eget bönehus. Bönehuset i Ylimuonio är invigt till bykyrka och där ordnas nattvardsmässor sporadiskt. Årets största händelse är vid midsommaren då mellan 500 och 1000 personer möts i och runt huset som rymmer 250 personer.

Inget finskt tal om att lämna kyrkan bland laestadianer

Bland finskspråkiga laestadianer finns en oro över den riktning kyrkan tagit. Men någon bredare diskussion om att lämna kyrkan har inte förts.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Bland de finlandssvenska laestadianerna har man utrett alternativ till medlemskap i Finlands evangelisk-lutherska kyrka. Men tanken att lämna kyrkan och bilda egna samfund har inte slagit rot bland finskspråkiga laestadianer – varken inom Rauhan Sana-inriktningen, dit finlandssvenska LFF hör, eller inom den större gammallaestadianska grenen.

– Den allmänna utvecklingen inom kyrkan oroar oss. Men kyrkan är också vår kyrka och vi vill fortsätta tro och undervisa enligt Bibeln inom den, säger kommu-

nikationschef **Harri Vähäylikkä** från den gammallaestadianska Suomen rauhan-yhdistysten keskusyhdistys SRK.

Även om Laestadianernas Fridsföreningars Förbund LFF hör till Rauhan Sana-inriktningen av laestadianismen har man något olika uppfattning om samarbetet med kyrkan. Någon bredare diskussion om utträde ur kyrkan har inte förts bland de finskspråkiga inom Rauhan Sana.

– Men vi känner en stor oro för utvecklingen inom kyrkan. Framtiden ser utmanande ut och jag vill inte spekulera om den. Men idag förs

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

ut fråga, för återväxten bland de unga teologistuderandena är för tillfället obefintlig.

– Vi har i våra led präster som både samarbetar med kvinnliga kolleger och präster som inte gör det. Vi har också enskilda medlemmar som anser att det är okej med kvinnliga präster. Enskilda medlemmar har också lämnat kyrkan. Vi visar inte folk vart de ska gå. Det valet kan de göra själva. Vanligtvis går de dit där de får höra Guds ord predikas klart, säger Paananen.

LFF och Rauhan Sana har skrivit under väckelserörelsernas gemensamma ställningstagande mot biskopsmötets parallella äktenskapssyn som Finlands teologiska institut STI tagit initiativ till. Det har inte SRK gjort. Gammallaestadianerna har traditionellt en så stark uppfattning om sin egen teologi att de vanligtvis inte deltar i gränsöverskridande samarbete.

Men inte heller gammallaestadianerna anser att kvinnor som präster är en biblisk ordning. Ändå har inriktningens präster inga problem att samarbeta med kvinnliga kolleger.

»Framtiden ser utmanande ut och jag vill inte spekulera om den.«

Varför är det inte en tröskelfråga för er?

– Det är en bra fråga. Jag kan inte riktigt svara på annat sätt än att så länge vi får undervisa och tro i enlighet med Guds ord inom kyrkan har vi förståelse för olika synsätt. En av folkkyrkans tankar är ju att det inom den ska få finnas olika synsätt. Det är mycket annat som lärs ut inom kyrkan som vi ser annorlunda på, till exempel äktenskapet. Vi anser att det är en livslång förning mellan en man och en kvinna. Andra lär ut på annat sätt, men vi kan fortfarande vara i samma kyrka, säger Harri Vähäajylkkä.

Enligt Vähäajylkkä, som själv är präst, viger gammallaestadianska präster generellt inte par av samma kön till äktenskap.

Vilken är tröskelfrågan som skulle starta en diskussion om utträde ur kyrkan inom SRK?

– Vi förutspår inte. Vi har inte fört några sådana diskussioner och vi kommer att se på situationen en dag i taget.

Ser man på prästämbetet på olika sätt inom gammallaestadianismen och Rauhan Sana?

– Det kan finnas nyansskillnader, men vi anser också att ämbetet är Guds ordning som vi håller fast vid. Vi håller också fast vid att det bara är för män. Men vi anser ändå att vi kan verka i en kyrka där också kvinnor är präster. Jag vet inte hur man resonerar inom LFF, vi har ingen gemenskap med dem.

LFF:s verksamhetsledare **Stig-Erik Enkvist** avböjer att kommentera vad de andra laestadiangrenarna gör.

– Var och en får stå för sitt, säger han.

Vad är dagsläget i LFF:s bönehus?

– Flera bönehusföreningar har börjat med egna nattvardsmässor i bönehusen med kyrkoherdens tillstånd och de fungerar bra. Så länge det här samarbetet fortsätter är det ingen fara å färde. Men kommer det nya beslut som påverkar det hamnar vi att ta ny ställning. Mässorna är ett komplement och det har vi fått förståelse för. Ungdomarna kommer inte till kyrkan klockan tio men nog på eftermiddagen.

inga diskussioner om utträde. Läget kan vara annorlunda om fem år, säger missionsledare **Jukka Paananen** i Lähetyshdistys Rauhan Sana.

Varför diskuteras det inom LFF men inte hos er?

– En orsak är att vi på finskspråkigt håll historiskt sett har haft en tätare relation till lokalförsamlingarna än vad bönehusföreningarna inom LFF haft. Vi verkar fortfarande aktivt i samarbete med församlingarna och vi använder deras utrymmen för våra sammankomster. På svenskspråkigt håll är man mera orienterad mot bönehusen än vad vi är på finskspråkigt håll. Jag upplever att vi deltar mera aktivt i lokalförsamlingarnas mässor och i andra väckelserörelser möten och därmed får vi mera intryck utifrån.

Inom laestadianismen godkänner man generellt varken kvinnliga präster eller samkönade äktenskap. Kan man inte samarbeta med kvinnliga kolleger blir man inte prästvigd. Inom LFF har man då sökt andra lösningar, bland annat vigning till prästdiakoner i Ingermanlands kyrka.

Också på finskspråkigt håll inom Rauhan Sana lärs ut att prästämbetet enbart är för män. Men där är prästvigningen ingen ak-

Pro Fide-priset till pakistansk pastor

Under Kyrkhelg Nord som ordnades i Gamla-karleby stadskyrka i september mottog pastor **Azhar Kaleem** från Pakistan Pro Fide-priset. I motiveringen nämns att han med obruten hängivenhet arbetat för de hårdast drabbade kristna i Pakistan under många år.

Martyrkyrkans vänner (MKV) delar årligen ut priset Pro Fide ("för tron") till någon som under svåra förhållanden förtjänstfullt utfört uppgifter för Guds rike och är till inspiration för andra kristna. Priset delades första gången ut år 1991.

Som MKV:s gäst besökte pastor Azhar under veckan även samlingar i Kevlax, Närpes och Jakobstad.

FOTO: EVA GÄDDA

Församlingsanställd utreds för ofredande

Polisen i Österbotten har öppnat en förundersökning mot en tidigare församlingsanställd i en av de svenskspråkiga församlingarna i regionen.

Enligt kriminalkommissarie **Joanna Österblad** ska det handla om sexuellt färgade närmanden till unga. Någon brottsrubricering har ännu inte slagits fast.

– Eftersom det också handlar om minderåriga är en del saker sekretessbelagda. Det är inte mycket jag kan säga i det här skedet, säger hon.

Undersökningen har inletts hösten 2024, enligt Kyrkpressens information efter att föräldrar tagit kontakt med polisen. Det ska handla bland annat om sexuellt språk, olämplig kroppskontakt och meddelanden på sociala medier till unga.

Den misstänkta har sagt upp sig från sin tjänst och arbetar inte längre i församlingen.

FOTO: ZOE TIOZ/UNSPLASH

Biskopsvalen kan bantas till en enda valomgång

Biskoparna i Evangelisk-lutherska kyrkan kan från år 2026 komma att väljas med ett nytt valsystem. Kyrkostyrelsen bereder ett vals system där elektorerna placerar kandidaterna i prioritetsordning på valsedeln.

Om experimentet med så kallad överförd röst antas av kyrkomötet kommer det att pågå till en början i sju år vid valet av ärkebiskop, biskopar och prästassessorer i stiftet.

Kyrkans äldsta biskopar i tjänst är biskoparna **Matti Repo** i Tammerfors, 66, och **Jukka Kesitalo** i Uleåborg, 63.

FOTO: AARNE ORMIO

Biskopsmitran bärs som symbol för ämbetet.

– Kallet att studera teologi är över 20 år gammalt, säger Niklas Andersson.

Som direktör vid en marknadsföringsbyrå gick **Niklas Anderssons** liv på höga varv. Sedan kom coronapandemin. Sedan frågade hans mopedgrabb därhemma om inte de skulle gå på Alphakurs tillsammans.

TEXT OCH FOTO **JAN-ERIK ANDELIN**

”Varje direktör borde få hålla ett sorgesamtal”

Varje företagsledare borde någon gång hålla ett sorgesamtal. Det anser **Niklas Andersson**, 47, från Ekenäs. Han är till vardags operativ vd för en ”tillväxtbyrå” som jobbar med marknadsföring. Firman har grundats en gång av tre finlandssvenskar och är i dag ett företag med omkring 100 anställda, med jobb ändå bort i Slovenien eller Uruguay.

Mitt i livet har han tagit upp tråden med sina teologistudier som han började med redan för 20 år sedan. Sin teologipraktik gör han nu som församlingsteolog i Petrus församling i Helsingfors.

– Jätteroligt. Det har varit en fin tid hittills, säger han.

Onsdagen är vardagsgrå ute när vi träffas i Petruskyrkan i Månsas, i allrummet med mössiga soffor, maringrön vägg, ett konstverk som föreställer fisk i stim på väggen.

– Jag är en social människa. Jag tycker om att sitta med människor. Så här som vi sitter nu, säger han.

Naturligt gäng i pingstkyrkan

Via livet och vännerna, ”ett naturligt gäng”, har Niklas Andersson kommit med i pingstkyrkan

Betesda Church i Ekenäs. Där har han i femton års tid suttit i församlingens styrelse och också jobbat med missionsprojekt.

Fortfarande känner han sig ändå hemma i den lutherska folkkyrkan.

– Min egen tro har inte förändrats, tvärtom. Den har kanske fördjupats. Speciellt nu när jag har praktiserat har jag tyckt mycket om att fira gudstjänst och att vara liturg eller predikant.

– En högmässa kan vara lite svår att komma in i om man inte är van. Men det är en rolig utmaning att som liturg skapa en stämning som är välkomnande och där man kan känna sig bekväm.

I Ekenäs hamnade Niklas Andersson ursprungligen från uppväxttiden i Borgå för att bli skogsbruksingenjör men fick i inte under lama-åren inte jobb i branschen,

Niklas Andersson tog då till sin officers- och kadettutbildning och sökte jobb innanför murarna i Nylands brigad i Dragsvik och var stamanställd ett antal år; i dag kapten i reserven. Han har också vidareutbildat sig till magister i naturresurser och i företagsledning.

Kenyamissionär i byskolan

De första viktiga impulserna kring den kristna

tron minns Niklas Andersson från skolan i Illby utanför Borgå.

– Som lärare hade vi Brita Iiskola, som hade varit missionär i Kenya, med alla de här storyna hon berättade för oss barn i ettan och tvåan. Hon predikade inte, men kyrkoåret var närvarande hela tiden, i morgonandakter och så.

I ungdomsarbetet i församlingen i Borgå växte Niklas Anderssons tro fram och småningom också kallet att börja studera teologi.

– Men det var en annan tid då. Vi hade småbarn och man måste försörja familjen, så det gick inte då att studera.

På mopo till Alphakursen

En andra vändning i livet kom för Niklas Andersson med coronapandemin.

– Det var en tuff tid. Man skötte ju allting online, men så bröts också min församlingskontakt.

Till slut var det hans egen tonåring Benjamin, som hade vuxit upp i pingstkyrkan med familjen sedan barnsben, som tog initiativet.

– Han såg att allting kanske inte riktigt var bra med pappa som bara satt vid sin skärm. Han kom och föreslog att vi skulle gå en Alphakurs, att det skulle vara ”bra för honom och bra för mig”. Och vad gör man då, när ens egen son frågar?

Så Niklas satte sig en vårkväll bak på Benjamins mope och så åkte de på Alphakurs.

– Det blev en gnista till en comeback efter coronatiden. Jag kände att jag vill tillbaka till det jag egentligen var kallad till.

Praktiken i Petrus har gett Niklas Andersson ett bredare perspektiv på mänskliga möten.

– Jag skulle kunna rekommendera alla företagsledare att åka som sommarteolog på ett skribaläger, hålla andakt på ett äldreboende eller ett sorgesamtal.

Företagsledare jobbar ofta hårt och har ofta också andra anställda som sköter relationerna till människorna ute i arbetsvardagen.

– Sitter du där på jobbet tio till tolv timmar per dag går du inte nödvändigtvis på alla föräldrasamlingar eller andra tillställningar som skulle ge dig den här mänskliga kontakten.

Hans studier i självärd har också gett perspektiv på den gamla händelsen då han för en tid som ung vuxen vände Gud ryggen.

– När man frågar hur många barn vi har så har vi fyra, men de är egentligen fem. Vårt första barn föddes aldrig.

Först under de senaste åren har han kunnat tala om det, men inte mera om det just nu här i soffan i Månsas.

Alla dörrar är öppna

Niklas magistersavhandling vid Åbo Akademi rör sig i samma landskap som han själv. Tro och företagsledarskap är ämnet för hans slutarbete. I det har han intervjuat fem företagsledare som också äger sina företag.

Forskningen fokuserar ofta på bredare fenomen som den svenska Gnosjöandan eller laestadianismen, säger han. Hans arbete går däremot mera in på personlig tro och vad den betyder när man ska vara ledare.

– Där kommer nog en stark betoning på att se företagsledarskapet som ett kall.

Så vad ska hända nu? Har du tankar på att bli präst?

– Det frågar alla hela tiden. Men jag har ingen konkret plan. Just nu vill jag ha den här sabbatstiden på fyra månader, efter sju år med business och företagande. Alla dörrar är öppna, ingen är stängd.

FOTO: UNSPLASH – MAVUR ARWIND

Valet av kyrkoherde i Borgå står mellan två kandidater.

Ekholm första förslag till ny domprost i Borgå

För domprostvalet i november nominerar domkapitlet kyrkoherden i Sibbo **Camilla Ekholm** i första förslagsrum och **Karl af Hällström**, kaplan i östnyländska Agricola församling i andra förslagsrum.

Det sista ordet har dock församlingsborna i Borgå som röstar fram domkyrkoförsamlingens nya kyrkoherde söndagen den 9 november.

Mikaela Strömberg blir ny stiftsjurist

Domkapitlet har valt **Mikaela Strömberg-Schalin**, 54, till ny lagfaren assessor. Hon har tidigare arbetat som rådgivande jurist vid lantbrukets intressebevakning SLC.

Den lagfarna assessorn är ständig medlem av domkapitlet och arbetar med juridiska frågor vid domkapitlet och med råd och stöd till församlingarna. Hon efterträder **Lars-Eric Henricson** som går i pension.

Mikaela Strömberg är också känd som en prisbelönt finlandssvensk prosaförfattare.

FOTO: SVENSKA KYRKAN / ÅKE PAULSSON

Två tredjedelar av kyrkomötets ledamöter i Sverige har nominerats av politiska partier.

Socialdemokratin håller greppet i Svenska kyrkan

Socialdemokraterna förblir med 28 procent av rösterna största grupp i det svenska kyrkomötet. Kyrkovalet i Sverige hölls för en vecka sedan.

Bland de opolitiska grupperna fick gruppen Posk som representerar Svenska kyrkans mittfåra 17 procent av rösterna. Teologiskt liberala Öppen kyrka fick sex procent och ”Jesusfokuserade” Frimodig kyrka tre procent.

Svenska kyrkan förblir politiskt färgad. Med Centern i spetsen har partierna mellan tre och nio procent var av understödet. De gröna kom nu in som ny partigrupp med sju procent av rösterna.

Moderaterna är som enda stora parti sedan 2013 inte med i kyrkopolitiken. Högerväljare och kristdemokrater samlas dock i en borgerlig grupp, BKS.

I Sverige väljs kyrko- och stiftsfullmäktige, och kyrkomötets 251 ledamöter direkt av kyrkans medlemmar.

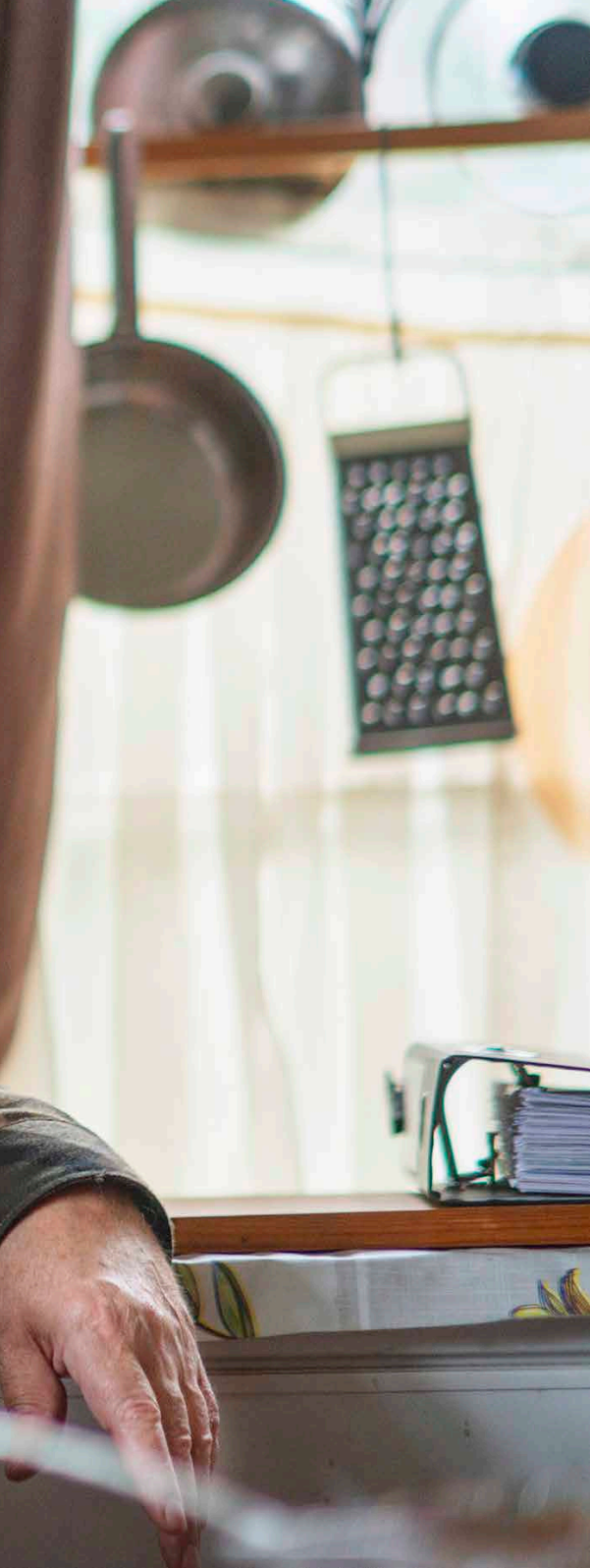

Jag var så djupt nere så jag kom inte upp själv

Trygve Stålstedt växte upp med en alkoholiserad far. När han var vuxen och fick egen familj upprepades tragedin – han blev själv alkoholist. Nu är han nykter och lever sitt andra liv. – Jag vet att människor kan förvandlas, men förvandling är skrämmande.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

I sitt lilla kök tillreder Trygve Stålstedt bakverk, också till försäljning.

tryckte ner mig själv. Jag tyckte jag var ingenting.
– Under den tiden miste jag min tro. Jag kände att Gud inte hade hjälpt mig.

Men det fanns ett sätt att göra rätt för sig. Trygve Stålstedt lärde sig tidigt att arbeta hårt. Problemet var att han inte kunde sluta.

Jobbade dygnet runt

En del människor, tror Trygve Stålstedt, är missbrukare från barndomen.

– De behöver bara dricka en gång så är de fast.

Hans pappa var alkoholist, och hans farfar var alkoholist. Också han själv blev alkoholist, men först var han arbetsnarkoman.

Han var metallarbetare och produktutvecklare. En tid byggde han industriautomater från början till slut.

– Och jag hade ett eget litet företag vid sidan av. Jag jobbade nästan dygnet runt för att komma undan alla känslor. Nästan dygnet runt, alla dagar. En tid renoverade jag vårt hus om nätterna. Det kunde gå veckor då jag knappt hann se frun eller barnen.

– Jag försökte ju vara en bra pappa när jag var hemma, men sen kom alkoholen in i bilden. Jag använde alkohol som bedövning för att få ner mina varv, eftersom jag var så stressad och jobbade så mycket. Det var inte klokt, men det förstod jag inte då.

Tänkte du någonsin "Nu blir jag som min egen pappa"?

– Nej. Jag tänkte inte. Jag bara fortsatte, som en maskin.

Han fick burnout efter burnout. Blodtrycket var skyhögt. Sedan fick han dubbel blodpropp – och efter det hittade läkarna en aneurysm i hjärnan. Han hölls inte på benen och det visslade i huvudet, och han skickades i ilfart till Helsingfors.

– Neurologen sa: Aj, du lever ännu.

Sedan blev det operation, tvångsledighet. Sedan blev det sjukpension. Han fick inte jobba mer. Hans fru ville ha skilsmässa. Han hade inget annat kvar än alkoholen.

– Den största förlusten var inte hälsan och arbetet utan omvårdnaden om mina barn. Jag visste inte hur jag skulle hantera det.

– Jag löste det med alkohol.

En dag i taget

Och sedan, en dag, slutade han dricka. Han hade nått botten. Han vet inte än i denna dag hur han klarade av att sluta, annat än att det var Gud som gjorde återinträde i hans liv.

– Det var vår Herre som lyfte upp mig och sa att nog har du något att göra ännu. Du har en uppgift. Så djupt som jag var skulle jag inte ha kommit upp på egen hand. Jag bad nog. Men när man är så nere så tänker man inte att han där uppe ska bry sig om en.

För första gången i sitt liv började han fundera på vem han var.

– Hur fungerar jag? Hurdana är mina värderingar, hurdana är mina tankar? Jag hade ju förlorat allt som var jag, och jag måste bygga upp allt på nytt. Det är ett så otroligt stort jobb.

Hur klarade du det?

– Genom att ta det lugnt, en dag åt gången. Det är grunden. Jag tog reda på mycket själv. Jag satt och funderade. Jag frågade mig själv: Är det här bra? Vad vill jag?

Han märkte att han tycker om att pyssla med sina händer. Han snickrar, han bakar. Han tyck-

er om att sjunga. Han sjunger tenor i många körer, han sjunger på begravnings och fester.

Och han ger ut sitt telefonnummer, så att andra missbrukare ska kunna ringa honom om de behöver hjälp och stöd för att komma ur sitt missbruk.

– Det är en konst att lyssna, både på det folk säger och det de inte säger. Man hör så mycket när man lyssnar på folks tonfall. Först måste man stoppa undan sitt eget ego och vara redo att lyssna på hur någon annan tänker. Det är steg ett. Det finns ett ord som heter ödmjukhet. Det är kanske inte riktigt i ropet idag.

Han brukar inte ställa så många frågor.

– Människor behöver inte så mycket frågor. Jag har sådana som ringer varje dag. Genast när jag hör deras röst vet jag hur de mår. Jag är inte sådan som säger "voj, voj". Det är olika från fall till fall, men ibland måste man vara ganska hård. Och det finns sådana som inte alls tar något åt sig.

Många missbrukare är deprimerade. Det är svårt att jobba med missbruket när man är deprimerad. Men för att få bukt med depressionen borde man samtidigt få bukt med alkoholen.

– Det som människor behöver är hopp. Man måste försöka få tag på det som folk har att bygga på, det som är positivt.

Också själv har han sådant han fortfarande hoppas på.

– Till exempel att hitta en kvinna att dela livet med och öva känslor med.

»Jag hade förlorat allt som var jag, och måste bygga upp det på nytt.«

Ett helt annat liv

När en missbrukare sätter punkt för sitt missbruk händer det ofta att också det sociala sammanhanget går förlorat.

Trygve Stålstedt visar en anonym, fördömande lapp som han fått upptejpad på dörren. Den handlar om att det inte finns räddning för sådana som han.

– Det finns personer som inte är nöjda för att jag är nykter, på grund av sitt eget illamående. Folk vill alltid ha en clown, och nu är clownen borta.

– Jag brukar inte tala om min tro. Jag är mycket i kyrkor och sjunger, och i många år gick jag aldrig till nattvarden. Jag var så nedtryckt att jag kände att jag inte är värd det. Men nu går jag – senast igår!

Han tror att många av hans körkompisar inte har en aning om att han haft alkoholproblem. Det är inget han talar om, men heller inget han döljer.

I många år efter blodproppen sjöng han inte. Hans minne var helt borta.

– Jag visste ju knappt om jag sjöng jul- eller sommarsånger. Jag kom inte ens ihåg att jag var på väg till toaletten. En gång tog jag bussen till stan när jag bara skulle på toaletten, och lämnade ytterdörren öppen mitt i smållkalla vintern.

Men nu sjunger han igen. Det ger honom mycket.

– Och det behövs alltid en tenor.

Forts. på följande sida. ►

Trygve Stålstedt minns inte när han någonsin skulle ha fått en kram när han var barn. Satt han någonsin i någons famn? Barndomen på Kråkö i Borgå skärgård var karg och hård.

– Min pappa var båtbyggare, och han var alkoholist. Vi var tre bröder och jag var mellanbarnet. Jag minns att jag som barn rymde till söndagsskolan. Min mamma gjorde säkert sitt bästa, men hon räckte inte till.

Under den senare delen av sitt liv har han tänkt mycket på vad den barndomen gjorde med honom. Om man växer upp så, då har man inga känslor, och inga värderingar. Vem är man egentligen?

Han hade ingen aning.

– När jag själv blev pappa kunde jag inte visa känslor för mina egna barn, för jag hade aldrig lärt mig hur man visar känslor.

I skolan var han mobbad, stämplad av sin familjebakgrund.

– Jag var så nedtryckt redan i skolan, och jag

Trygve Stålstedt längtar efter att hitta en kvinna att dela livet med – och träna känslor med. Men just nu lever han dagen som den kommer, och planerar inte framåt.

Vad tror du är meningen med livet?

– Meningen med livet är att vakna upp på morgonen och veta vad man har framför sig denna dag. Jag planerar inte framåt.

Han citerar det som farbror Melker säger till Tjorven i *Vi på Saltkråkan*: Denna dagen, ett liv.

– Men så här var det inte under mitt förra liv, fortsätter han.

Det känns som att det här livet han lever nu är ett helt annat liv.

I det här nya livet bor han i ett litet hus. Han har en snickarverkstad. I taket ovanför sängen hänger – smått överraskande – tre kistor. En har han snickrat åt sin mamma, en åt sig själv, och den tredje är extra. På en hylla på väggen står urnor i rad – om någon behöver.

Han snickrar kors. Han snickrar instrument. Han gör Kråkö-tvål. Han odlar sina egna grönsaker och örter. Han har till och med deltagit i en baktävling!

– Hela uppbyggnaden i hjärnan, alla tankar och värderingar är helt annorlunda än förr. Då kan man nog säga att man är en annan människa. Jag tror att en människa kan förvandlas, men man måste ta förvandlingen åt sig. Förvandling är nämligen skrämmande.

En sak som ger mening åt hans liv är att hjälpa andra.

– Ett liv som bara är prestationer tror jag är

Trygve Stålstedt

Bor på Kråkö i Borgå skärgård.

Sjukpensionär, stödperson för missbrukare.

Har under sin sångarkarriär sjungit i hela 32 olika körer och sånggrupper, varav 12 som hör till Kyrkosångsförbundet. Längst har han sjungit i Sylviakören i Borgå.

Gillar att snickra, baka och idka släktforskning. De egna släktrötterna finns i Vichtis. Hans förfäder var smeder. ”Det fanns en tysk släkt med samma namn på orten, och då tyckte prästen att vi kunde heta samma sak eftersom namnet Stålstedt passade ihop med yrket, nämligen stålet och städet.”

meningslöst. Det är bara yta.

Så han brukar försöka krafsa lite på den där ytan.

– När någon säger att allt är bra, då brukar jag säga: Nå men hur är det egentligen? Då faller ridån, och då kan man få höra en annan version.

Om han skulle sammanfatta sitt liv i en sång, då skulle det vara *Fattig bonddräng*, den som drängen Alfred sjöng i Emil i Lönneberga.

– Jag har uppträtt med den många gånger. Den ligger mycket nära mitt liv, fast jag inte är bon-

de. Det är mycket vishet i de orden: ett helt liv. De sista verserna lyder:

*Står där, fattig bonddräng,
invid himmelens port,
lite rädd och lessen
för de synder jag gjort.
Man ska inte supa,
hålls med flickor och slåss.
Herren Gud i himlen
är väl missnöjd förstås.*

*Men då säger Herren:
Fattig bonddräng, kom hit!
Jag har sett din strävan
och ditt eviga slit.
Därför, fattig bonddräng,
är du välkommen här.
Därför, fattig bonddräng,
ska du vara mej när.*

*Och jag, fattig bonddräng,
står så still inför Gud,
och sen klär han på mej
den mest snövita skrud.
Nu du, säger Herren,
är ditt arbete slut.
Nu du, fattig bonddräng,
nu får du vila ut.*

Självdiagnostiserad polarisering

VÅR TID BLIR alltmer polariserad och följderna av den blir allt värre. En vågtopp nåddes med två politiskt motiverade mord i USA de senaste veckorna. Men vi ser också polarisering i Finland eller i Borgå stift, låt vara att den inte gått lika långt hos oss.

Vad vi som samhälle ska göra åt saken vet jag inte. För ett tag sedan hörde jag en intervju med en konfliktforskare som åtminstone gav förslag på vad jag personligen kan göra för att minska risken för att sköljas med. Forskaren menade att det går att se mönster i hur polarisering trappas upp, och de första stegen går att bromsa om man upptäcker dem. Genom att se sig själv i spegeln kan man självdiagnostisera polarisering i ett tidigt skede.

DET FÖRSTA STEGET är att "dom andra" börjar framstå som en enhetlig

grupp, med helt likadana värderingar och tankar. Den grupp jag sympatiserar med består av många olika smågrupper, vissa mer radikala och vissa moderata, vissa som uttrycker sig lite fyrkantigt och vissa som formulerar sig bättre och så vidare. "Dom andra" är däremot en enhetlig massa av människor med likadana beteenden. Ju längre bort jag kommer från "dom andra", desto mer enhetliga framstår de som.

DET ANDRA STEGET är att slå fast att "dom andra" är onda. De motiv som driver dem är destruktiva, de har en aktiv vilja att skada. De är ute för att förstöra vårt land, vår kyrka, vårt samhälle.

Faktum är att de flesta grupper vill väl och vill skapa ett gott samhälle, men olika grupper har väldigt olika uppfattningar om

»Det här trappsteget är farligt eftersom det ger mig ett moraliskt frikort.«

hur detta goda samhälle ser ut. Men på andra trappsteget på polariseringstrappan kastar jag ut den tanken och anser att de andra faktiskt har onda avsikter.

Det här trappsteget är farligt eftersom det ger mig ett moraliskt frikort. Jag kan tillåta mig att tänka och säga rätt hårda saker om "dom andra" eftersom de ju är onda. Deras ondska legitimerar ett beteende som jag inte normalt hade tillåtit mig själv. Att anse dem som onda öppnar upp för det goda hatet. (En språklig orimlighet eftersom hat aldrig fört något gott med sig.) När hatet får växa till sig föder det så småningom våld i en eller annan form.

NÄR "DOM ANDRA" framstår som en enhetlig grupp utan nyanser behöver jag alltså gå närmare för att se dem bättre. När jag börjar tro att "dom andra" per definition är onda och drivs av en vilja att skada och förstöra behöver jag gå närmare för att förstå deras verkliga motiv.

Det räddar knappast världen, men det kanske räddar min sinnesfrid.

Mats Björklund är jordbrukare från Pedersöre.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

En tomatplats

Plötsligt flyttade de in. De ska inte bo inne, egentligen. De ska dingla skönt vid en solvarm vägg, men nu dinglar de osäkert inklämda bakom köksbordet. Ändå blir de långsamt gula och röda. Jag förstår knappt att jag fått till dem, att jag hållit dem vid liv från att de var pyttesmå. De mognar så långsamt, liksom jag själv. Å så jag hoppas att jag själv en dag ska bli färdig, doftande, söt, lossnad från det som håller i mig.

Sofia Torvalds

Barnens blickar

”VEM ÄR STÖRST?” frågade lärjungarna. Jesus ställde ett barn mitt ibland dem. Det är en bild som dröjer kvar än. Vi lever i en tid där barns välmående ofta syns i rubrikerna: ökande psykisk ohälsa, oro, barn som växer upp mitt i krig, fattigdom eller mobbning. Barn som bär tyngder de aldrig borde bära. Och ändå säger Jesus: Se på dem. Inte för att de är små och hjälplösa, utan för att de visar något vi lätt förlorar. Öppenheten. Tilliten. Förmågan att ta emot.

VI VUXNA VILL gärna vara störst, starkast, mest självständiga. Vi mäter, jämför och kämpar. Men barnet påminner oss om att livet inte handlar om prestation utan relation. Om att våga lita på att vi är burna. Att ta emot ett barn är att ta emot själva sårbarheten. Att våga stanna i den verklighet där inte allt går att kontrollera. Och att samtidigt säga: Du är viktig. Du är värdefull. Du ska inte behöva bevisa något. Det är ord vår tid behöver höra. När barn kämpar med ångest i skolan. När unga tystnar i ensamhet. När de minsta i världen tvingas fly från sina hem. Och här hos oss, där många oroar sig för betyg, kroppsideal och pressen från sociala medier. Att inte förakta någon av dessa små är inte bara en from tanke – det är en uppmaning som gäller oss här och nu.

»Vi vuxna behöver påminna oss om att barn inte bara är framtiden. De är nuet. De har rätt till trygghet och kärlek idag.«

DET ÄR LÄTT att tala om barns rättigheter i stora ord. Svårare är det att faktiskt se barnet framför oss – i klassrummet, på gården, i familjen. Himmelriket blir synligt där vi stannar upp, böjer oss ner, lyssnar och säger: du räknas. Just du. Och vi vuxna behöver påminna oss om att barn inte bara är framtiden. De är nuet. De har rätt till trygghet och kärlek idag. När vi värnar deras värde blir också vårt eget liv djupare förankrat.

KANSKE ÄR DET just detta Jesus ville visa: att storhet inte mäts i makt utan i förmågan att ta emot, skydda och älska de minsta ibland oss. Kanske blir vi lite friare, mer mänskliga, när vi vågar bli små igen.

Johan Terho arbetar som kaplan i Helsingfors. Hans tips: Böj dig ner ibland – bokstavligt eller bildligt – och se världen från ett barns höjd. Det förändrar perspektivet. En tanke: Barn är inte bara framtiden, de är nuet. När vi tar deras oro på allvar och delar deras glädje, speglas också något av Guds rike i vår värld.

SÖNDAG 5.10.2025, Mikaelidagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

är tillägnad ärkeängeln Mikael. Senare har Mikaelidagen också blivit alla änglars dag, en dag då man tänker på Guds änglars eller sändebuds betydelse och uppdrag. Som Guds budbärare ger änglarna beskydd och ledning. Temat för söndagen är Änglarnas dag.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
1 Mos. 28:10–17

ANDRA LÄSNINGEN
Upp. 12:7–12

EVANGELIUM
Matt. 18:1–6 (7–9) 10

”Sannerligen, om ni inte omvänder er och blir som barnen, kommer ni aldrig in i himmelriket.”

Läs mera i Matt. 18:1–6 (7–9) 10

Psalmförslag

805
124
125
802

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud,
i barnens blickar ser vi
en glimt av ditt rike.
I deras skratt hör vi
en sång som bär oss.
Bevara deras glädje,
skydda deras sårbarhet.
Låt oss bli små nog att
förstå – att den som
tar emot ett barn
tar emot dig.
Amen.

Bönen är skriven av Johan Terho.

SÖNDAG 12.10.2025, Adertonde söndagen efter pingst

Nästa söndag

har temat En kristen människas frihet. Då vi tror på Kristus behöver vi inte basera våra liv på egna gärningar, traditionella regler eller andras åsikter. Kristus befriar från de trånga gränser som människor sätter, men han binder sina efterföljare till sanningen och kärleken. Kristi kärlek är riktmärke för en kristen människas liv, handlingar och beslut.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 44:21–23

ANDRA LÄSNINGEN
Gal. 5:1–6

EVANGELIUM
Luk. 14:1–6

”Om någon av er har en son eller en oxe som faller ner i en brunn, drar han då inte genast upp dem, även om det är sabbat?”

Läs mera i Luk. 14:1–6.

Psalmförslag

553
804
938
932

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Låt själen bada i något nytt

Vad behöver din själ? Kanske tystnad. Kanske att få sitta i en kyrka. Kanske en vardagsretreat. Kanske musik. Kanske bibliodrama.

Känn efter. På dessa sidor finns mycket som din själ och kropp kanske skulle behöva just nu.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR:

Söndrik kapell to 2.10 kl. 13.00–14.30: Soppservering efter mässan. von Martens, Kalliokoski.

Olars kyrka sö 5.10 kl. 12.15: von Martens, Kronlund, Kalliokoski. Kyrkkaffe.

Karabacka kapell sö 12.10 kl. 10.00: Laaksonen, Malmgren. Kyrkkaffe.

Olars kyrka sö 12.10 kl. 12.15: Ray, Kronlund. Kyrkkaffe.

BARN OCH FAMILJ:

Tovningsverkstad lö 25.10 kl. 10.00–12.00: Sökö kapell. En tovningsverkstad för föräldrar med barn över 3 år. Maria Junes leder tovningsverkstaden som är avgiftsfri. Vi bjuder på kaffe och saft samt ett litet mellanmål. De 25 första som anmäler sig till Jenni Hietala, ledare för familjeverksamheten, jenni.hietala@evl.fi ryms med. Anmälningar tas emot till och med 23.10.

Församlingens övriga verksamhet för småbarn, föräldrar och unga hittas på esboförsamlingar.fi

VERKSAMHET FÖR VUXNA:

Symamsellerna ti 30.9 kl. 16.00–19.00: Esbo domkyrkas församlingsgård. Vi bjuder på kaffe och te men ta med smörgåsen.

Vardagsretreat on 1.10 kl. 18.00: Alberga kyrka. Vill du stanna till vid Bibeln men har inte möjlighet att resa bort till en retreat för flera dagar? Då är vardagsretreat någonting just för dig. Denna retreat äger rum under en period av två månader oktober–november.

Morgonskorpan fr 3.10 9.00–10.30: Kyrktian. Välkommen att prata med diakonen. Vi bjuder på skorpor och kaffe. Möjlighet att delta i Kyrktians gemensamma morgonandakt kl. 9.

Pilgrimsvandring lö 4.10 kl. 14.30: Vi träffas vid parkeringen intill Esbovikens naturskyddsområde (Glasdalen 20).

Vandringen är ungefär 1,2 km lång. Du behöver inte anmäla dig, det är bara att dyka upp. Ta med dig bra skor, kläder enligt väderlek och eventuellt en termos med kaffe eller te i ryggsäcken. Vi som leder vandringen är pilgrimsledare Heidi Juslin-Sandin och församlingens präst Terttu Laaksonen. Ifall du har frågor, kontakta Terttu – telefonnummer 040 5089467

Vardagsretreat on 8.10 kl. 18.00: Alberga kyrka.

Bibelkväll to 9.10 kl. 18.00: Alberga kyrka. Vi samlas varannan torsdag som

en öppen bibelgrupp. Mera info: församlingspastor Janne Sironen, janne.sironen@evl.fi

Symamsellerna ti 14.10 kl. 16.00–19.00: Esbo domkyrkas församlingsgård. Vi bjuder på kaffe och te men ta med smörgåsen.

Torsdagsträffen to 16.10 kl. 13.00–14.30: Hälsosammare steg som tema. Söndrik kapell Tommi Haapalainen (ortopedtekniker) berättar om ”Hälsosammare steg”.

Bidra till diakonins insamling inför de bostadslösas natt: hygienartiklar (deodorant, tandborste och -kräm, duschtvål, shampo, hudkräm), nya herr- och damstrumpor, vinterhandskar samt underkläder. Vaktmästaren på Kyrkogatan 10 tar emot din donation t.o.m. 13.10. Mer info: diakon Nina Wallenius 050 432 4323.

Våra diakoner stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboförsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli: Kyrkogatan 10 betjänar per telefon 09 8050 3000 må–to kl. 9–12, e-post; es-

bosvenskaforsamling@evl.fi Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begravningsstjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Sö 5.10 kl. 11: Tvåspråkig familjehögmässa, Kari Kuula, Camilla Vuoristo, Teija Palolahti, Daniela Hildén, Taru Laaksonen. Barnkören Singing Suns samt Noora Attila med cello och Tiro Rohkimainen med gitarr medverkar. Kyrklunch i övre salen efteråt.

Må 6.10 kl. 18–19: Kaamos stråkorkestrar och marimbor på scen i Grankulla kyrka. Stråkorkestrarna för de allra minsta till de längre hunna under ledning av Heljä-Maari Manninen och Hilkka Norjanen, samt Cowmallets under ledning av Pekka Nyman. Vi får höra bl.a. traditionella barnvisor och J.S. Bach, barockens mästare, på nytt sätt. Varmt välkomna i alla åldrar!

Ti 7.10 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Hanna Sandell.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.
Kl. 13.30–15.00: Tisdagsträffen, Catherine Granlund, Carola Wikström, Barbro Smeds. Gäst: Ulrik Sandell, kyrkoherde.
Kl. 18–20: Graziakören i kyrksalen, Päivi Tiitu.

On 8.10 kl. 14–15.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

Kl. 15–19: Ungdomskväll i Klubb97, Jona Granlund.

Kl. 17–19.30: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Hanna Sandell, Päivi Tiitu. Möjlighet till drop-in samtal kl. 17.30–18.30 med Ulrik Sandell.

Kl. 18–19: Samtal om Bibeln i övre brasrummet, pastor och ped. mag. Henrik Nymalm. Teservering.

Kl. 18–19.30: Änglaklang i kyrksalen, Päivi Tiitu.

To 9.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Lö 11.10 kl. 15–18: Stickcafé för dig som är handarbetsintresserad i Sebastos. Förhandsanmälan till Katariina Kaltala 040-716 9001.

Sö 12.10 kl. 12: Högmässa, Torsten och Ulrik Sandell, Päivi Tiitu. Kyrkkaffe i nedre salen efteråt.

Ti 14.10 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Camilla Vuoristo, Hanna Sandell.
Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

On 15.10 kl. 14–15.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 16.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Sö 26.10 kl. 12: Festhögmässa med utdelning av Pro Diaconia medaljer vid kyrkkaffet efteråt. Predikan av Taina Sandberg och Heidi Salminiitty, liturgi av Jenny Åkerlund, Ulrik Sandell och Päivi Tiitu. Prosteriets diakoniarbetare medverkar i olika uppgifter.

Helg med bibliodrama i Borgå, 8–9.11 kl. 9–15

Bibliodrama är ett kreativt och upplevelsebaserat sätt att utforska Bibeln. Tillsammans fördjupar vi oss i texten med kropp, känslor, fantasi och reflektion – och får upptäcka hur Bibeln talar till oss i dag. Workshopen är gratis och ordnas i samarbete med Borgå sv. domkyrkofrs. Ingen förhandskunskap om bibliodrama behövs. Mera info på grankullaforsamling.fi. Kontakt: camilla.vuoristo@evl.fi, 040-5270824.

KYRKSLÄTT

Fr 3.10 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan.

Lö 4.10 kl. 10–14 Köpcentret Kirsikka firar födelsedag: Välkommen till Ellen på kaffe.

Sö 5.10 kl. 12: Familjemässa i S:t Mikael's kyrka, Vox luventus medverkar i mässan.
Må 6.10 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka.

Ti 7.10 kl. 9.30: Utfärd till Strömmingsmarknaden i Helsingfors, anmälan på hemsidan, info av Hanna.

Ti 7.10 kl. 13.30–14.30: Rättvisemärkt kaffestund men kyrkoherdarna i Ellen. Ellen är öppen övrigt kl. 10–16.

On 8.10 kl. 10–12: Avigt och Rätt på Mikaeligården.

To 9.10 kl. 10–13: Förmiddag på Hörnan.

Fr 10.10 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan.

Sö 12.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka.

Ti 14.10 kl. 19: Tvåspråkig mässa i Taizé-anda i S:t Mikael's kyrka.

On 15.10 kl. 10–12: Avigt och Rätt på Mikaeligården.

To 16.10 kl. 10–13: Förmiddag på Hörnan.

Lö 18.10 kl. 18: Konsert med Estniska koraler i S:t Mikael's kyrka.

Församlingsretreat 7–9.11 på Räfsö. Sista anmälningssdag 24.10 på hemsidan.

Behöver du hjälp? Boka tid till diakonikansliet via Diakonihjälpen tel. 050 478 4227 diakoni.kyrkslatti@evl.fi

Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi – tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Fre. 3.10 kl. 15 Tyskaklubben: i Svenska Hemmet. Kari Hiltula: Rockmusik in der DDR: zwischen Originalität, Zensur und westlichen Einflüssen.

Sön. 5.10 kl. 11 Mikaelidagens Gudstjänst för stora och små: i Svenska Hemmet.

Janne Heikkilä, Paula Sirén.

Tis. 7.10 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 7.10 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntytatu 6.

Ons. 8.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Sommarminnen från Polen.

Sön. 12.10 kl. 11 Högmässa: i Gamla kyrkan, Kristian Willis, Anna Arola.

Tis. 14.10 OBS! Ingen Familjelyktan.

Tis. 14.10 OBS! Ingen Tisdagsklubb.

Ons. 15.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Musik med Daniel från Svenska samskolan i Tammerfors.

VANDA

HELSSINGE KYRKA S:T LARS Kyrkovägen 45
Högmässa sö 5.10 kl. 10: Daniel Nyberg, Anders Ekberg.

Högmässa sö 12.10 kl. 10: Stefan Djupsjöbacka, Heidi Åberg.

DICKURSBY KYRKA Stationsvägen 12a
Sångstund för alla: to 2.10 kl. 15.30–16.30.
Musiklek: fr 3.10, 10.10 kl. 10–11.

Frivilligas kvällste: må 6.10 kl. 18. Information om Vardagens mirakel-frivilliguppdag.

Ungdomsmässa: on 8.10 kl. 17.30–18.

Ungdomskväll: on 8.10 kl. 18–20.

Bibliodramakurs: 4.11–2.12 tisdagarna kl. 14–17. Anmälan senast 27.10 till anu.paavola@evl.fi.

Gemensamt bord-lunch: varje tisdag kl. 12.30.

Tisdagsgruppen: Kurs om styrkor i vardagen med Maria Hall-Pänttjä 7.10, 14.10 kl. 12–14. Frågor: Annakatri Aho tfn. 050 4645 068.

MYRBACKA KYRKA Strömfåravägen 1
Träffpunkten: ti 14.10 kl. 11.30–13.

Musiklek: ti 7.10 kl. 9.45

FOLKHÄLSANHUSET

Vallmovägen 28

Veckomässa: fr 3.10 kl. 14.

Dickursbykretsen: on 15.10 kl. 14–15.

ÖVRIGT

Sportklubben: för åk 1–3 tisdagar kl. 16–17 i Dickursby skola.

ViÅnda-kören: övar på Helsinggård onsdagar kl. 12–14.

Vivandi-kören: övar på Bygård torsdagar kl. 18–20.

Skaparklubben: för åk 1–6 to 9.10 kl. 15–16.15 i Dickursby skola.

INTERNATIONAL

Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church. Fellowship after the service.

The Message Club Bible Study: gathers 16th Oct at 2–4pm at Tikkurila Church room Valo. Come and study Acts chapter 11 with pastor Eeva Tikka.

Weekly Prayer&Bible Study in English: on Wednesdays at 5.30pm at Tikkurila Church, 2nd floor room Martta.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDSTJÄNSTER

Söndag 5.10, Mikaelidagen, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. Chorus Sanctae Ceciliae medverkar.

Söndag 5.10, Mikaelidagen, kvällsmässa: kl. 18 i Tomaskyrkan.

Onsdag 8.10, fredsbön: kl. 12.15 i Johanneskyrkan.

Onsdag 8.10, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 12.10, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 12.10, kvällsmässa: kl. 18 i Drumsö kyrka. Kyrkkaffe i församlingssalen från kl. 17.

Onsdag 15.10, fredsbön: kl. 12.15 i Johanneskyrkan.

Onsdag 15.10, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

GEMENSKAP

Kaffe med Johannes: måndag 6.10 kl.

13–15 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, utrymmet Verkstaden.

Handarbetscafé: fredag 3 och 10.10 kl.

15–18 i Johannes vardagsrum. Välkommen också om du bara vill dricka en kopp kaffe och prata en stund!

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30–17. Lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 7.10 Journalisten Jeanette Björkqvist: Om att jobba med människor i marginalen. 14.10 Allsång. Kl. 14.45 andakt, kl. 15 kaffe. Tyska bordet samlas 7.10 kl. 15.

Torsdagskväll: 9.10 i Johannes vardagsrum. Mat, program och samvaro för alla! Program varje Torsdagskväll: 16.30–18.30 mat (3 €/vuxna, barn gratis), handens konst, pyssel och lekhörna för barn, 17.45–18.15 musiklek för barn under skolåldern tillsammans med vuxen, mölkkyspel, 18.30 diskussionsgrupp för vuxna om tron och livet. Läs mera om de enskilda torsdagskvällarna på vår hemsida!

Församlingsretreat på Nilsasgården i

Sibbo 7–9.11: Gemensam skjuts från Högbergsgatan 10 fredagen den 7.11 kl. 16. Vi får egna rum, god mat och möjlighet till avslappning, promenader och deltagande i det gemensamma programmet. Möjlighet för enskilt samtal med retreatledarna. Priset för veckoslutet är 200 euro. Mera information och anmälan senast 24.10: Gun Geisor (gun.geisor@evl.fi).

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Orgelkonsert med Daniel Larsson från

Kalmar: 5.10 kl. 16 i Johanneskyrkan.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Obs! All barnverksamhet håller höstlovs-paus vecka 42.

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Fredagar kl. 9–11 (obs! musikleken flyttar till kl. 10!) i Drumsö kyrka, c-trappan, tvåspråkigt familjecafé med gröt i samarbete med Lauttasaaren srk.

Musiklek efter dagis: torsdagar kl. 17.30

i Johannes vardagsrum. Dörrarna öppna kl. 16–19. Kom och lek, umgås, värm egen mat osv.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärnan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 046 9217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum:

måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Församlingens nya Jubla-kör för barn:

I Högbergsgatans körsal varje tisdag kl. 14.30–15.15. Körledare är Ville Valtanen. På Drumsö i Pärnan, Drumsö kyrka varje

ESBO

Stillhet i vardagen

Vardagsretreat i Alberga kyrka

on 1.10 kl. 18.00: Vill du stanna till vid Bibeln men har inte möjlighet att resa bort till en retreat för flera dagar? Då är vardagsretreat någonting just för dig. Denna retreat äger rum under en period av två månader oktober–november.

Under veckan läser och ber alla individuellt samma texter. Efter det samlas vi varje onsdagskväll vid Alberga kyrka för att i en anda av tillit och kravlöshet dela med varandra av erfarenheter var och en har fått under de individuella bönestunderna under veckan. Retreaten leds av tf. kaplan Terttu Laaksonen.

torsdag kl. 15.30–16.15. Körledare där är Rebecka Stråhlman. Mera info om kören ger projektledare Stella Wahlström: stella.wahlstrom@evl.fi eller läs på vår hemsida. Ifall ni är på väg till Drumsökören, anmäl er till samma adress!

MATTEUS

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Oktobersöndagarna 5.10, 12.10 och 19.10.

Ukulele-mässa sö 5.10 kl. 10: Församlingens ukulelegrupp under ledning av Sirkku-Liisa Niemi uppträder under mässan.

Kvällsmässa: Sö 26.10 med gästtalare Björn Vikström kl. 18. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

MU-mässa (Matteus ungdom): On kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Bönegruppen Molnet: Ett tillfälle för bön to 2.10, 9.10, 23.10, 6.11, 20.11 och 4.12, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Inger Österman, 040 738 3504. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) tisdagar i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt. Ingen musiklek på höstlovet 14.10.

Tweentorsdag för åk 3–7: To kl. 13–16.30 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Ingen tweentorsdag på höstlovet 16.10!

Öppet hus för ungdomar: On från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matt-eusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar. Inget Öppet hus på höstlovet 15.10.

Matteus barnkör och pysselklubb: I skolorna på Matteus församlings område, ti på eftistid. Catarina Bär-lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören. Körerna har paus på höstlovet 14.10!

Spelklubb för barn i lågstadieåldern: Startar 23.10. To, i samband med Matteus Afterwork kl. 17–18. Kontakt: Emma Larsen 050 491 7360.

Barnpassning och Barnklubb: ordnas i samband med Matteus Afterwork, to kl. 17. De vuxna kan delta i programmet som ordnas eller gå ärenden (eller egentid!) och barnen får spela, leka och rita tillsammans med hjälpisar.

Natt i Matteus för åk 3: 10.10–11.10. Fredag kväll till lördag förmiddag har vi program och övernattnar i kyrkan. Kostar ingenting. Anmälan senast 6.10 till Catarina.

Föda utan rädsla-kurs to 9.10 kl. 17–21: Gratis kurs för den gravida med stödperson. Föda utan rädsla-metoden utgår från att kroppen kan föda och att man kan påverka sin egen förlossningsupplevelse så att den blir en stärkande upplevelse

– oavsett hur den gått till. Regnbågspår välkomna! Ledare är Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi

MUSIK

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning ti kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, to kl. 15.30. För åk 3–7. Ingen övning v. 14.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna ti på eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769. Startar 23.9!

Orgelsaga för barn lö 25.10 kl. 12: I samband med Matteusorgelns 40-årsjubileum inbjuder församlingen skolbarn till en alldeles speciell konsert. Orgelsagan ”När valen slukade Jona” tar med lyssnaren på en berättelse i både ord och toner. Ingen förhandsanmälan behövs.

Nya sångare och spelare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (ti och to kl. 10–14)

Bibel- och bönegrupp i Matteuskyrkan: Var tredje vecka i Matteuskyrkan. Ti 7.10 och 28.10. Mer info Karin Fougstedt 050 573 7081.

Matteus Afterwork: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizzamiddag i församlingssalen. Maten kostar 3 euro och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bönegrupp, bibelstudium och stickkafé) samt barnklubb och barnpassning.

MuskelMoves: Torsdagsjumpy för vuxna i samband med Matteus Afterwork kl. 17–18. Ledare är Emma Larsen, 050 491 7360. Barnpassning ordnas i utrymmet bredvid.

Stickklubben: Stickklubben träffas jämna veckor i Matteuskyrkan (2.10, 16.10 och 30.10). Handarbete fritt eller gör enligt de mönster vi har. Kontakt Carita Riitakorpi 050 380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Inleder höstterminen med boken ”Gud är inte plåstret” av Tomas Andersson Wij. Må 20.10 kl. 14. Träffas var tredje vecka. Kontakt: Annica Söderström, 050 568 0085

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Må 6.10 och 24.11 kl. 18 i Matteuskyrkan. 6.10 besöker Charlotte Steffansson-Myrskog från Finska Missionssällskapet gruppen. 24.11 bakar vi inför julbasaren.

Samling för män: Fr 10.10 kl. 18 i Matteuskyrkan med gäst Harry Bogomoloff, stadsfullmäktigeledamot sedan 1985, som talar kring temat ”Från barnatro till tacksamhet”. Kontakt: Peter Andersson, 040 533 6185.

Bibelstudium med Stefan Djujsjöbacka: Höstens datum to 16.10, 13.11 och 11.12. Kl. 18 i Matteuskyrkan i samband med Afterwork. På nästa träff 16.10 diskuterar vi Jonas Gardells bok ”Om Gud”.

MatTroSommarprat: Mat och prat om livets stora frågor. I höst diskuterar vi Yles sommarprat. 23.10 talar vi om Patrik Hagmans sommarprat. Höstens datum 23.10 och 20.11.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3 euro/6 euro och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Mån-fre kl. 11–13.

KARIS-POJO

För kropp och själ

Hitta lugnet – en eftermiddag för kropp och själ sö 5.10 kl. 13–17.30: i Karis kyrka.

Eftermiddagens program:

kl. 13–14.15 Kling- och klangbad samt meditativ gång

kl. 14.30–15.30 Bibelmeditation med inlevelse

kl. 16–17.30 Stillhetens yogas grundövning

Du kan delta i allt eller bara en del av eftermiddagen, precis som det passar dig bäst. Närmare info ger: Maria Repo-Rostedt tfn 044 755 3635.

PETRUS

Varmt välkommen på gudstjänst!

Petrusmässa: Sö 5.10 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Hela församlingens gemensamma gudstjänst med middag efteråt. Eget program för barnen. Niklas Andersson, Anne Koivula, Mathias Sandell m.fl.
Högmässa: Sö 12.10 kl. 11 i Petruskyrkan. Ronny Thylin, Mathias Sandell. Kyrkkaffe.
Petrus Liv: Sö 12.10 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Gudstjänst i friare form med gästade talare, musik och nattvard. Kyrkkaffe efteråt.

BARNFAMILJER

Musiklek: To kl. 10 i Södra Haga (Hagasa-len, Vespervägen 12). En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Vi sjunger, leker, spelar och har roligt. För mer info och anmälan, kontakta: anne.koivula@evl.fi. OBS! Höstlov 16.10. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

UNGDOMAR

Ambient ungdomssamling: Varannan fre (3.10, 17.10) kl. 18.30 i Petruskyrkan. Följ petrusyouth_ på instagram för mer information.

EVENEMANG OCH KURSER

Alphakurs: Start ti 7.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Middag, föredrag och diskussion. Anmälan: niklas.andersson@evl.fi.

Fredagscafé: Fre kl. 17–19 i Petruskyrkan. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam eller med familj eller vänner!

Dagscafé: Ti 14.10 kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Kaffe, program och andakt för daglediga. Varmt välkommen! Gunilla Riska: 050–5334774

Petrafrukost: Lö 18.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor i alla åldrar med frukost, gemenskap och inspiration. Mer info på Petrus hemsida!

ANDAKT OCH BÖN

Petruskyrkan öppen för bön: Ti kl. 8–9. Tid för egen bön i stillhet med gemensam bönestund mot slutet av timmen. Välkommen!

Förbön och tack: Tvåspråkig förböns-gudstjänst varannan ti kl. 19 i Munkshöj-dens kyrka (Raumovägen 3). 14.10 Tuomas Rosqvist. Lovsångskören övar kl. 18.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: pray.petrus@evl.fi. Post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

SJUNG I KÖR

Petrus vokalensemble: Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. För dig som sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi uppträder ett par gånger per termin på församlingens evenemang. Nya sångare välkomna! För mer info: mathias.sandell@evl.fi, 050–4709222.

Kingdom Singers: Må kl. 18 i Petruskyrkan. Internationell lovsångskör med sånger på finska, svenska och engelska. Välkommen med! För mer info: fionat-chow@gmail.com.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sön 5.10

Högmässa: kl. 10 i Ekenäs

Högmässa: kl. 13 i Bromarv. Vi firar De gamlas vecka med kaffe och kaka i församlingshemmet efteråt.

Sön 12.10

Högmässa: kl. 10 i Ekenäs. Vi firar de De gamlas vecka med kaffe och kaka i kyrkan efteråt.

Högmässa: kl. 12 i Snappertuna

MUSIK

Jubileumskonsert 10 år med JAMM:

lör 11.10 kl. 17 i Ekenäs kyrka. Fritt inträde, programblad 10 €.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 3.10:

– kl. 18.00 Israelisk dans: Församlingshemmet. Unnérus.

Sö 5.10:

– kl. 11.00 Tvåspråkig jubileumsmässa: Ingå kyrka. Olkinuora, Nygård.

Må 6.10:

– kl. 13.15–15.00 Pysselklubb för barn i lågstadieålder: Församlingshemmet. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 7.10:

– kl. 8.30–10.00 Frukost (2 €/vuxna, barn under 7 år gratis): Strandvägen 11. I samarbete med Inkoon martat. Fabritius-Ylitalo, Kakko.

– kl. 10.00–12.00 Familjecafé: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet: Strandvägen 11. Fabritius-Ylitalo, Kakko.

– kl. 14.00–16.00 Stick-, virk- och pysselcafé: Strandvägen 11. Fabritius-Ylitalo, Kakko.

Ons 8.10:

– kl. 13.00–16.30 After school: Församlingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1–6. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– kl. 15.30–18.00 Ungdomskväll: Ungdomshuset. Ahlfors.

– kl. 17.00–19.00 Familjekväll: Församlingshemmets nedre våning. Fri samvaro med möjlighet till lek, pyssel samt kvällsmål. För familjer i alla åldrar. Nylund, Sköld-Qvarnström.

To 9.10:

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet: Strandvägen 11. Fabritius-Ylitalo, Kakko.

– kl. 11.30–13.00 Matservering: Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– kl. 17.30 Bönegrupp (öppen för alla, tvåspråkig): Strandvägen 11. Kakko.

– kl. 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträder: Församlingshemmet.

Sö 12.10:

– kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Hellsten, Nygård.

– kl. 18.00 Kvarnrot's konsert,

Höst-Nostalgi: Degerby kyrka. Kati Kvarnström och Teddy Granroth. Fritt inträde, programblad 10 €.

Ons 15.10:

– kl. 13.00 Missionssyfoereningen: Prästgården. Välkommen att göra handarbeten till förmån för missionen. Björklöf.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Högmässa eller gudstjänst varje söndag: kl. 10 i Karis kyrka och kl. 12 i Pojo kyrka om inte annat annonseras.

Sö 12.10 kl. 18 Kvällsmässa: i Pojo kyrka.

Fr 3.10 kl. 10.30–11 Baby-knattekyrka: i Karis kyrka. Efteråt lunch i Stora Prästgården, ingen avgift.

Sö 5.10 kl. 13–17.30 Hitta lugnet – en eftermiddag för kropp och själ: i Karis kyrka.

Eftermiddagens program:

kl. 13–14.15 Kling- och klangbad samt meditativ gång

kl. 14.30–15.30 Bibelmeditation med inlevelse

kl. 16–17.30 Stillhetens yogas grundövning

Du kan delta i allt eller bara en del av eftermiddagen, precis som det passar dig

GRANKULLA

Kreativt upptäckande!

Helg med bibliodrama i Borgå,

8–9.11 kl. 9–15:

Bibliodrama är ett kreativt och upplevelsebaserat sätt att utforska Bibeln. Tillsammans fördjupar vi oss i texten med kropp, känslor, fantasi och reflektion – och får upptäcka hur Bibeln talar till oss i dag. Workshopen är gratis och ordnas i samarbete med Borgå svenska domkyrkoförsamling. Ingen förhandskunskap om bibliodrama behövs. Mera info på grankullaforsamling.fi. Kontakt: camilla.vuoristo@evl.fi, 040-5270824.

bäst. Närmare info ger: Maria Repo-Ro-stedt tfn 044 755 3635.

Ons 8.10 kl. 17.30 Bibelutdelningsfest: för barn döpta år 2020. Tag med dig en fader, förälder, far- eller morförälder eller annan vuxen. Alla barn som det berör får hem en personlig inbjudan.

Ti 14.10 kl. 16 Bibelgruppen: i Karis församlingshem. Vi träffas varannan vecka.

To 16.10 kl. 18 Jubileumskonsert: i Pojo kyrka – orgeln i Pojo fyller 50 år. Jubileumskonsert med Marko Hakanpää.

To 16.10 kl. 18.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Se församlingens alla evenemang på: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Högmässa och kyrkkaffe sö 5.10 kl. 13: Lojo S:t Lars kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

Samling för daglediga ti 7.10 kl. 13.30: Virkby kyrka. Taxi.

Handarbetscafe tisdagar kl. 17.30: Virkby kyrka. Har du flinka fingrar, påbörjade arbeten eller behöver hjälp med något handarbete? Välkommen med! En plats där du kan handarbeta, prata och dricka kaffe/te tillsammans med andra vuxna. Virkby vardagsrum onsdagar kl. 17–19: Virkby kyrka. Välkommen till ett vardagsrum för alla. Trevlig samvaro, olika spel och pyssel för alla oberoende av ålder. Kvällste.

Familjeklubb onsdagar (tvåspråkig) och fredagar kl. 9–11.30: Virkby kyrka.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 5.10 kl. 12.15 Vigningsmässa: Domkyrkan. Biskop Bo-Göran Åstrand viger diakonerna Annika Qwarfordt-Sahlgren och Kati Norrgrann. Gudstjänstgrupp: Ingolf Lindén Strömmas.

– kl. 16 International Sunday: Församlingshemmet på Lundagatan, Sihvo,

Eisentraut-Söderström, Strömfors, Tolander.

Sö 12.10 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olofs kapell, Pellinge. Jäntti, Chow.

– kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan. Jäntti, Smeds, Chow, barnkören Diskanten, Denice Sjöströms gudstjänstgrupp.

To 16.10 kl. 18 Mässa i Taizéstil: Domkyrkan. Lundgren, Hätönen.

MUSIK

Fr 3.10 kl. 19 Lovsångskväll: Församlingshemmet på Lundagatan, festsalen. En kväll i Guds närvaro med lovsång och bön. Fiona och lovsångsteamet leder, Ele håller andakt. Förbön erbjuds.

Ti 7.10 kl. 13 Kvinnor i psalmboken: Församlingshemmet på Lundagatan, festsalen. Allsång med Gaudeamus. Hätönen. Servering.

Lö 11.10 kl. 18 Konsert – Korallernas värld: Domkyrkan. Medeltida sånger och folkliga koraller från olika tider och länder. Sofia Lindroos och Sofia Joons. Fritt inträde.

BARN OCH FAMILJ

Familjeträff: Domprostgården, må 6.10 kl. 13–15, to 9.10 kl. 9–11.45. Vi bjuder på kaffe, te och saft med tilltugg. Kom när ni vill. Ingen förhandsanmälan.

UNGA

Öppet hus och ungdomssamling på UG: to 9.10 och 16.10 kl. 14–21, Domprostgården.

MÖTESPLATSER

On 8.10 kl. 12.30 Mariakretsen: Cafét i Församlingshemmet på Lundagatan. Denice Sjöström.

Kvarterskaffe: ti 7.10 och 14.10 kl. 10, KortteliÄssä i Värberga. Lindholm.

Bön & Lovsång: to 9.10 och 16.10 kl. 10, Vi sjunger lovsånger och psalmer och ber tillsammans. Lundagatans kapell. Lemberg.

To 2.10–fr 3.10 Höstmarknad: Välkommen och träffa oss anställda vid församlingens tält på marknaden.

ÖVRIGT

Söndagsfutis – Inte så jätteseriöst: sö 5.10 och 12.10 kl. 18, Bollplanen vid Gym-

nasiegatan 22. Frågor? emilia.schild@evl.fi

To 16.10 kl. 18 Missions- och bibelkväll: Församlingshemmets lilla sal, Lundagatan, ingång från gården. Gäst: Torsten Sandell med temat: "Kristendom och Islam – tror vi på samma gud?" Kaffe, andakt och samvaro.

SIBBO

www.sibbosvenskaforsamling.fi

Fr 3.10 kl. 19 Ett ögonblick i sänder. Programkväll på historiens vingar: Sibbo kyrka. Musik och dans varvas med tal och tankar kring församlingens historia. Temaveckan Vingar.

Sö 5.10 kl. 12 Familjemässa: Sibbo kyrka. Kyrkokören, musikklubben och PRG-Jam medverkar. Temaveckan Vingar.

Må 6.10 kl. 10 Småbarns kyrka: Söderkulla kyrka. Med Isabella Munck.

Må 6.10 kl. 18 Bönen bär: Kyrkoby församlingshem. Bön och samvaro. Med Lena Blomstedt.

On 8.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 8.10 kl. 12 Åttaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem.

To 9.10 kl. 13 Andakt: Servicehuset Linda. Med Katja Korpi.

Sö 12.10 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 12.10 kl. 15 Konsert – A Flower is No Flower: Söderkulla kyrka. I samarbete med musikfestivalen Sibbo toner. Med Marianne Maans och Eija Kankaanranta. Fritt inträde.

Sö 12.10 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.

Må 13.10 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Kyrkoby församlingshem

Ti 14.10 kl. 13.30 Norra Paipis missionskrets: Info Ann-Britt Olenius-Steffansson tfn 050 523 3918.

To 16.10 kl. 13 Box missionskrets: Bykyrkan Tabor.

Sö 19.10 kl. 11 Festmässa på två språk: Sibbo kyrka. Sibbo kyrkas 140-årsjubileum. Eter mässan serveras kyrkkaffe i församlingshemmet.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Erik Vikström bjuder in till Missions- och bibelkvällar för tjugosjunde året i rad. FOTO: SIMON LAMPENIUS

Samtal som bön – och Bibeln så man förstår

Missions- och bibelkvällarna är i första hand en samlingsplats. – Vi är inte farliga, säger bibelläraren och biskop emeritus Erik Vikström.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

BORGÅ ”Ett öppet forum med öppna fönster, ut mot världen och upp mot himlen.” Så beskriver Erik Vikström Missions- och bibelkvällarna som han och frun Kerstin Vikström är med och arrangerar i Borgå svenska domkyrkoförsamling. Församlingens missionsansvariga diakon Susann Stenberg ingår också i ledarteamet och leder samlingarna.

Kvällarna är framför allt en träffpunkt, en plats för gemenskap. Som namnet antyder kret-

»Ingen behöver formulera en endaste bön. Vårt samtal är vår bön.«

sar innehållet kring bibelläsning och mission.

Behöver man ha läst Bibeln tidigare för att komma med?

– Nej, absolut inte.

Erik Vikström refererar till Apostlagärningarna 8 där Filippos ser en etiopisk hovman läsa Jesaja, går fram till honom och frågar: ”Förstår du vad du läser?”. Hovmannen svarar ”Hur skulle jag kunna det utan att någon vägleder mig?”.

– Det finns så många tolkningar av Bibeln att man ibland blir helt vimmelkantig. Jag försöker vara en Filippos som hjälper folk att förstå.

Han säger att det inte är någon konst att krångla till saker.

– Men det krävs mycket för att komma ner på det enkla planet. Min strävan är att det ska vara enkelt, centralt och lättfattligt.

Samtal som bön

I höst har paret Vikström varit med och ordnat Missions- och bibelkvällarna i 27 år. Kombinationen av bibel och mission är kanske inte given, men det är två områden som de kommit att ägna sig åt i sina liv. Både paret själva och två av deras barn har jobbat, eller jobbar, i missionens tjänst.

– Vår familj har missionen i ryggraden, och jag är ju bibellärare. Jag mår så bra då jag får berätta om vad som finns i Bibeln och det finns någon som vill lyssna. Det är ganska mycket självterapi, säger biskop emeritus med glimten i ögat.

Efter bibelundervisningen brukar samlarna övergå i bönesamtal. Det går ut på att man tän-

Missions- och bibelkvällar

Kvällarna ordnas varannan torsdag klockan 18 i Lilla salen i Lundagatans församlingshem.

Programmet tar ungefär en timme och följs av servering med öppet slut.

Under höstterminen gästas kvällarna av följande personer:

2.10: Missionärerna Chamilla och Christian Sjöbacka

16.10: Islamkännaren Torsten Sandell

13.11: Mellanösternkännaren Svante Lundgren

11.12: Missionärerna Anna och Bertrand Tikum med familj

der ett ljus och samtalar. Mycket svårare än så är det inte. Bönesamtalen leds av Kerstin Vikström.

– Vi betonar att ingen behöver formulera en endaste bön. Vårt samtal är vår bön.

Kvällarna inleds alltid med uppdateringar från församlingens avtalsmissionärer. Erik Vikström tror att det är viktigt att som missionär veta att det finns människor som följer med ens arbete och ber fören. Det är också hans egen erfarenhet.

– Rundbrevan är minst lika viktiga för missionärerna själva som för folk hemma, att de vet att folk kommer att läsa och diskutera det de skriver.

Kom och gå som du vill

Missions- och bibelkvällarna är ingen grupp man förbinder sig till, utan en öppen samling dit man kan komma de kvällar det passar. Kvällarna ordnas varannan torsdag klockan 18. Den mer organiserade delen ska klara sig på en timme, och på slutet är det servering och fritt fram att socialisera.

– Jag är allergisk mot paus med servering. Då sitter alla och undrar hur länge man ska sitta. Det är mycket bättre med servering på slutet, det kan jag tipsa alla mötesledare om!

Under hösten gästas några av Missions- och bibelkvällarna av både missionärer och föreläsare.

– Välkomna med, vi är inte farliga, hälsar Erik Vikström.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 5.10 kl. 12.15 Vigningsmessa: Domkyrkan. Biskop Bo-Göran Åstrand viger diakonerna Annika Qwarfordt-Sahlgren och Kati Norrgrann. Gudstjänstgrupp: Ingolf Lindén Strömmas.

– **kl. 16 International Sunday:** Församlingshemmet på Lundagatan, Sihvo, Eisentraut-Söderström, Strömfors, Tollander.

Sö 12.10 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olofs kapell, Pellinge. Jäntti, Chow.

– **kl. 12.15 Högmässa:** Domkyrkan. Jäntti, Smeds, Chow, barnkören Diskanten, Denice Sjöströms gudstjänstgrupp.

To 16.10 kl. 18 Mässa i Taizéstil: Domkyrkan. Lundgren, Hätönen.

MUSIK

Fr 3.10 kl. 19 Lovsångskväll: Församlingshemmet på Lundagatan, festsalen. En kväll i Guds närvaro med lovsång och bön. Fiona och lovsångsteamet leder, Ele håller andakt. Förbön erbjuds.

Ti 7.10 kl. 13 Kvinnor i psalmboken: Församlingshemmet på Lundagatan, festsalen. Allsång med Gaudeamus. Hätönen. Servering.

Lö 11.10 kl. 18 Konsert – Korallernas värld: Domkyrkan. Medeltida sånger och folkliga koraller från olika tider och länder. Sofia Lindroos och Sofia Joons. Fritt inträde.

BARN OCH FAMILJ

Familjeträff: Domprostgården, må 6.10 kl. 13–15, to 9.10 kl. 9–11.45. Vi bjuder på kaffe, te och saft med tilltugg. Kom när ni vill. Ingen förhandsanmälan.

UNGA

Öppet hus och ungdomssamling på UG: to 9.10 och 16.10 kl. 14–21, Domprostgården.

MÖTESPLATSER

On 8.10 kl. 12.30 Mariakretsen: Cafét i Församlingshemmet på Lundagatan. Denice Sjöström.

Kvarterskaffe: ti 7.10 och 14.10 kl. 10, Kortteli-Ässä i Vårberga. Lindholm.

Bön och lovsång: to 9.10 och 16.10 kl. 10, Vi sjunger lovsånger och psalmer och ber tillsammans. Lundagatans kapell. Lemberg.

To 2.10 – fr 3.10 Höstmarknad: Välkommen och träffa oss anställda vid församlingens tält på marknaden.

BORGÅ Gemenskap

Lovsångskväll

fredag 3.10 kl. 18.30 i Borgå domkyrka

Kom med på en kväll av lovsång och bön inför Gud! Vi sjunger tillsammans under ledning av kantor Fiona och lovsångsteamet. Församlingsspastor Ele håller andakt och under kvällen finns möjlighet till förbön. Kvällste serveras från 18.30 och lovsången börjar kl. 19. Varmt välkommen!

BORGÅ Community

International Sunday

Sö 5.10 kl. 16 i Församlingshemmet på Lundagatan

English Sunday Service and dinner afterwards. Arranged by the Lutheran parishes in Porvoo.

We get together for an International Sunday Service in English and for sharing dinner afterwards once a month.

More information on Facebook: International Sunday Friends Porvoo

ÖVRIGT

Söndagsfutis – Inte så jätteseriöst: sö 5.10 och 12.10 kl. 18, Bollplanen vid Gymnasiegatan 22. Frågor? emilia.schild@evl.fi

To 16.10 kl. 18 Missions- och bibelkväll: Församlingshemmets lilla sal, Lundagatan, ingång från gården. Gäst: Torsten Sandell med temat: "Kristendom och Islam – tror vi på samma gud?" Kaffe, andakt och samvaro.

SIBBO

www.sibbosvenskaforsamling.fi

Fr 3.10 kl. 19 Ett ögonblick i sänder. Programkväll på historiens vingar: Sibbo kyrka. Musik och dans varvas med tal och tankar kring församlingens historia. Tema-veckan Vingar.

Sö 5.10 kl. 12 Familjemässa: Sibbo kyrka. Kyrkokören, musikklubben och PRG-Jam medverkar. Temaveckan Vingar.

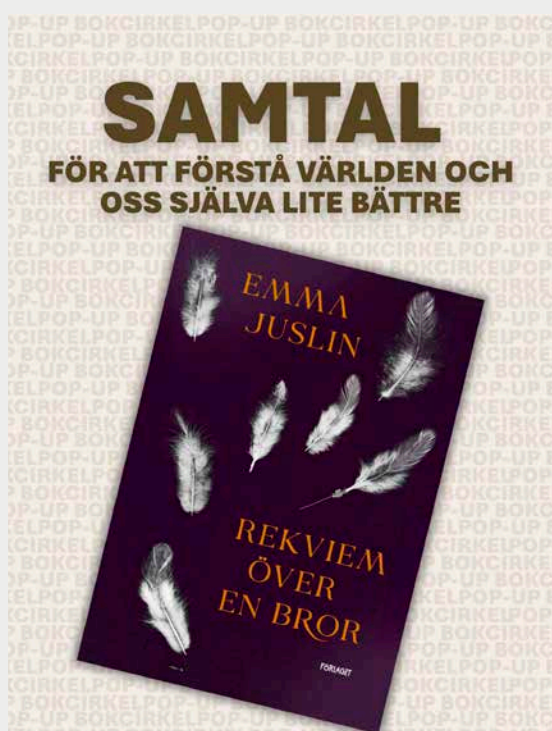
BORGÅ Litteratur

Pop-up bokcirkel

tisdag 28.10 kl. 17.30 i Borgå huvudbibliotek

I bokcirkeln Pop-up försöker vi förstå världen och oss själva lite bättre. En bok i taget. Under följande träff pratar vi om boken Rekviem över en bror, av den finlands-svenska författaren Emma Juslin (Förlaget 2024).

Låna och läs boken nu och kom med och samtala 28.10. Frågor? simon.lampenius@evl.fi

SIBBO Historia

Sibbo kyrka fyller 140 år

Till julen 1885 invigdes Sibbo kyrka och i år har det gått 140 år sedan invigningen. Tegelkyrkan ritades i nygotisk stil av arkitekt Theodor Decker och har genomgått flera restaureringar, den senaste 2003.

Byggnaden firas med en tvåspråkig festmessa **söndagen den 19 oktober kl. 11** med medverkande från både den svenska och finska församlingen.

Må 6.10 kl. 10 Småbarnskyrka: Söderkulla kyrka. Med Isabella Munck.
 – **kl. 18 Bönen bär:** Kyrkoby församlingshem. Bön och samvaro. Med Lena Blomstedt.
On 8.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.
 – **kl. 12 Ättaeoslunch:** Kyrkoby församlingshem.
To 9.10 kl. 13 Andakt: Servicehuset Linda. Med Katja Korpi.
Sö 12.10 Högmässa: Sibbo kyrka.
 – **kl. 15 Konsert – A Flower is No Flower:** Söderkulla kyrka. I samarbete med musikfestivalen Sibbo toner. Med Marianne Maans och Eija Kankaanranta. Fritt inträde.
 – **kl. 18 Kvällsmässa:** Söderkulla kyrka.
Må 13.10 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Kyrkoby församlingshem
Ti 14.10 kl. 13.30 Norra Paipis missionskrets: Info Ann-Britt Olenius-Steffansson 050 523 3918.
To 16.10 kl. 13 Box missionskrets: Bykyrkan Tabor.
Sö 19.10 kl. 11 Festmässa på två språk: Sibbo kyrka. Sibbo kyrkas 140-årsjubileum. Eter mässan serveras kyrkkaffe i församlingshemmet.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA HELSENGE KYRKA S:T LARS

Kyrkovägen 45
Högmässa sö 5.10 kl. 10: Daniel Nyberg, Anders Ekberg.
Högmässa sö 12.10 kl. 10: Stefan Djupsjöbacka, Heidi Åberg.

DICKURSBY KYRKA

Stationsvägen 12a
Sångstund för alla: to 2.10 kl. 15.30–16.30.
Musiklek: fr 3.10, 10.10 kl. 10–11.
Frivilligas kvällste: må 6.10 kl. 18. Information om Vardagens mirakel-frivillig-uppdrag.

Ungdomsmässa: on 8.10 kl. 17.30–18.
Ungdomskväll: on 8.10 kl. 18–20.
Bibliodramakurs: 4.11–2.12 tisdagarna kl. 14–17. Anmälan senast 27.10 till anu.paavola@evl.fi.
Gemensamt bord-lunch: varje tisdag kl. 12.30.
Tisdagsgruppen: Kurs om styrkor i vardagen med Maria Hall-Pänttjä 7.10, 14.10 kl. 12–14. Frågor: Annakatri Aho tfn. 050 4645 068.

MYRBACKA KYRKA

Strömfåravägen 1
Träffpunkten: ti 14.10 kl. 11.30–13.
Musiklek: ti 7.10 kl. 9.45

FOLKHÄLSANHUSET

Vallmovägen 28
Veckomässa: fr 3.10 kl. 14.
Dickursbykretsen: on 15.10 kl. 14–15.

ÖVRIGT

Sportklubben: för åk 1–3 tisdagar kl. 16–17 i Dickursby skola.
ViAnda-kören: övar på Helsinggård onsdagar kl. 12–14.
Vivandi-kören: övar på Bygård torsdagar kl. 18–20.
Skaparklubben: för åk 1–6 to 9.10 kl. 15–16.15 i Dickursby skola.

INTERNATIONAL

Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church. Fellowship after the service.
The Message Club Bible Study: gathers 16th Oct at 2–4pm at Tikkurila Church room Valo. Come and study Acts chapter 11 with pastor Eeva Tikka.
Weekly Prayer&Bible Study in English: on Wednesdays at 5.30pm at Tikkurila Church, 2nd floor room Martta.

AGRICOLA Mission

Missionsweekend i Agricola svenska församling

Församlingen vill lyfta fram missionsprojektet i Nepal för arbetet bland kvinnor och barn. Detta görs under en helg med två större evenemang som planerats av missionsaktiva i församlingen. För 5 euro understöds missionen och i priset ingår program samt kaffe med dopp. Barn under 12 år gratis.

Först ut är Lokala förmågor goes mission i Liljendalgården **lö 11.10 kl. 14–16**. Under eftermiddagen uppträder ung som gammal i olika konstformer. Konferencier är Frej Lindfors och utöver programmet finns möjlighet till fina vinster i snabblotteriet och 5 euros lotteriets dragningen.

Hela kyrkan sjunger – en allsångskväll med psalmer och andliga sånger, **sö 12.10 kl. 17** i Lovisa kyrka. Församlingens eget Stränga Bandet under Nina Fogelbergs ledning står för ett medryckande komp i folk-country-rocka-billystil. Alla får sjunga med så taket lyfter och gästartister är Matte Fontell och Stella Jonasson.
 Varmt välkomna!

KOLUMNEN

Ett liv som hund

DET FÖRSTA vi fastnade för var hennes ögon. Bruna, stora ögon som smälte våra hjärtan. Vår familj hämtade Doris några dagar före jul. Det var kallt på Ikeas parkeringsplats i Haparanda. Uppfödaren, en ung kvinna, stod med tårar i ögonen när hon lämnade över det lilla knytet. Doris låg inlindad i en vit och rosa rutig babyfilt.

När jag tog henne i famnen slickade hon mig på halsen och jag kände mig direkt accepterad. Vår gemensamma livsfärd började. Doris var liten och söt som en leksakshund. Min man var ”pappaledig” de första dagarna efter att hon hade kommit till oss. När han handlade i butiken hade han Doris i jackans innerficka. När Doris stack fram sitt söta huvud innanför jackan blev flickan i kassan alldeles tagen. Doris gav en söt-chock.

DORIS VÄXTE, men blev aldrig stor till växten. Däremot hade hon ett stort ego. Stora hundar lade sig framför hennes tassar. När hon själv blev rädd gömde hon sig bakom mina ben.

När vår församling började ordna Voff-gudstjänst var Doris en självklar medverkande. Hon brukade stå bredvid mig eller ligga i min famn när jag ledde gudstjänsten. Inför varje Voff-gudstjänst fick jag fundera på vad Doris har lärt mig om Gud. Doris visade översvallande glädje när jag kom hem. Det var ofta ingen skillnad om jag hade varit borta en timme, en dag eller en vecka. Hon var alltid lika glad, och när hon hade glatt sig högljutt, pussat och kramat, satte hon sig ner i trappan. Vad säger det oss om den glädje Gud känner när vi kommer till Honom?

I PSALTAREN 36:7 står det: ”Herre, du hjälper både människor och djur.” Doris har lärt mig att vi även får be för djuren. Redan vid fyra års ålder blev Doris mycket allvarligt sjuk. Den tiden hade hon en viktig uppgift för flera än bara vår familj. Min och många andras bön var att Doris skulle få leva. Hon var behövd av många. Doris hade fått en autoimmun sjukdom och inom några få dagar var hennes överlevnad beroende av en blodtransfusion. Det var en spännande kväll i veterinärens mottagningsrum. Skulle transfusionen lyckas?

I ett skede slutade hon att reagera och veterinären såg skeptisk ut. Jag sa i Doris öra: ”Du får inte lämna oss.” Hon ryckte till och blodtransfusionen kunde fortsätta. När vi den kvällen gick ut från veterinärens mottagning, orkade Doris sitta och kissa (vilket hon inte hade orkat på flera dagar). Mirakulöst fick hon tillbaka sina krafter och livet fortsatte.

DE SISTA ÅREN av Doris liv fick vi lära oss åldringsvård av hund. Hon blev både blind och döv. För att klara sig var hon beroende av familjens goda vilja. Hon behövde trygghet och närhet. Hon litade på att vi beskyddade henne så att hon till exempel inte föll ner i en grop eller i ett dike. Kan jag på samma sätt lita på Guds omsorg om mig?

En morgon blir den sista. Doris hade sovit som vanligt i vår säng. Jag vaknade av att hon hade tungt att andas. Knappt en halvtimme senare tog hon sina sista andetag medan vi strök hennes päls. I nästan femton år hade hon varit en del av vår familj.

Hennes stund tillsammans med oss var fullbordad.

Catharina Englund är tf kyrkoherde i Jakobstads svenska församling.

Diakon Lena Blomstedt vill nå närståendevårdarna, något som blivit svårare. FOTO: MIKAEL GRÖNROOS

Vårdar du någon som står dig nära?

Under rekreationsdagarna för närståendevårdare får man komma som man är, ta del av avslappnat program eller bara vila upp sig – oavsett om man är registrerad vårdare eller inte.

TEXT: MAJA NORDQVIST

SIBBO Diakon Lena Blomstedt berättar om rekreationsdagarna, församlingens svårigheter med att nå närståendevårdarna och hur givande det är att träffa människor i samma livssituation.

– Jag upplever att det finns ett dilemma. Tidigare kunde vi skicka ut information om till exempel våra luncher för närståendevårdare via posten som skickas ut av kommunerna. Men sedan meddelade välfärdsområdet att det bara är deras egen info som får skickas ut.

Nu informerar församlingen via sina egna kanaler och muntligt på olika samlingar, men de hade gärna nått ut till vårdarna lättare för att kunna erbjuda församlingens stöd.

– Vi erbjuder evenemang, kamratstöd och individuellt samtalsstöd till alla som vill samtala.

Allt är frivilligt

Rekreativdagarna kommer äga rum på Nilssas lägergård den 13–14 november. Femton personer ryms med och ännu är inte alla platser fyllda. Dagarna är öppna för deltagare från hela Svenskfinland.

– Den största behållningen är helt klart att få möta och samtala med folk i samma situation och märka att man inte är ensam.

Dagarna består av avslappnat och rofylldt program, men att bara vara är också välkommet. Anmälan sträcker sig till sista oktober.

– Vi kommer ordna meditativ avslappning, vistas utomhus i vacker miljö, äta god mat och njuta av musikunderhållning. Vi har också diskussionsstunder som leds av Folkhälsans sakkunniga, säger Blomstedt och fortsätter:

– Men allt deltagande är frivilligt. Om man vill komma och vara för sig själv för att bara

vila upp sig så är det också helt okej.

Vila som samvetsfråga

Blomstedt berättar att det är viktigt att alla som är närståendevårdare får tid för sig själva och tid att vila, trots att det kan vara svårt.

– Dilemmat för vårdarna är att det ofta är svårt att ta sig loss, även när det ordnas evenemang för dem. Ofta är vårdtagaren i så dåligt skick eller så beroende av vårdaren att det också blir en samvetsfråga. Det är inget åttatimmarsarbete, utan dygnet runt.

Många av vårdarna tar hand om personer som ligger dem nära hjärtat, som en partner eller förälder. "Ska jag verkligen lämna ifrån mig mamma för att få lite tid för mig själv?", är en fråga som många kämpar med.

Blomstedt tror att rekreationsdagarna kan öppna upp för nya perspektiv och visa att det finns många som kämpar med samma saker som en själv.

– Ibland kan det hjälpa att få se att det finns andra i värre situationer än en själv. Det har jag hört människor berätta om i mitt diakoniarbete.

Utöver rekreationsdagarna ordnar Sibbo svenska församling i samarbete med Sipoon suomalaisen seurakunta luncher för närståendevårdare två gånger per år. Nästa lunch ordnas den 29 oktober.

– Vi som församling och inom diakonin finns gärna till för stöd och samtal för både närståendevårdare och vårdtagare.

»Om man vill komma och vara för sig själv för att bara vila upp sig så är det helt okej.«

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

En lite hackig tatuering

KOLUMN

Viivi Suonto,
ledande diakoni-
arbetare i Johannes
församling.

FÖR NÅGRA ÅR sedan skaffade jag en tatuering på handen. Tatueringen föreställer en "Ichthys", alltså en fisk som formas av två böjda linjer. Kanske har du sett en sådan fastlimmad bak på bilar?

TATUERINGEN BLEV tyvärr inte perfekt. Den ena linjen blev det – symmetrisk och

med lika stark färg hela vägen. Den andra linjen blev i stället hackig. Färgen fattas helt på många ställen, vilket leder till hål i linjen och till att färgen fördelas olika starkt längs linjen. Många har under årens lopp frågat mig om jag inte ska gå till en tatueringsstudio och fixa till tatueringen. Det vill jag ändå inte göra, för tatueringen har fått en ny betydelse för mig.

»Jag tänker att den hackiga, inte så perfekta linjen representerar min tro och den perfekta, jämna och starka linjen representerar Gud.«

JAG TÄNKER ATT den hackiga, inte så perfekta linjen representerar min tro, och den perfekta, jämna och starka linjen representerar Gud. Då kriser, sorg och grå vardag träffar mitt liv brukar jag tänka: "Vad tusan Gud, så här skulle det inte gå enligt min plan?!" Jag är ofta arg, missnöjd, otålig och uttråkad på Gud. Emellanåt finns det hål i linjen – då tvivlar jag starkt på Guds existens och min tro. Emellanåt är linjen svag – då känns min tro svag.

DET SOM GER mig stor tröst är att trots alla mina känslor, upplevelser, sorger och kriser finns den andra, starka, jämnt färgade linjen där. Gud tål allt mitt ifrågasättande, all min tvekan, all min ilska och mitt vemod. Gud tål det och finns där trots allt – han lämnar mig inte. Det här upplever jag som väldigt tröstande i livets alla svängar. Det får min misslyckade tatuering påminna mig om varje dag. Gud är densamma i går, i dag och i evighet.

Hallå där Martin Jakobsson!

Han är tf församlingspastor i Johannes församling.

MIN FINLÄNDSKA FRU fick hemlängtan efter tio år i Sverige, så nu bor vi i Helsingfors. Innan det jobbade jag som präst och kyrkoherde i Sverige i 25 år.

Johannes är den tredje församlingen där jag jobbar i Finland.

EFTERSOM JAG INTE kan finska kan jag inte få en fast tjänst, utan får flytta runt enligt var det finns behov.

Jag tycker om att predika och jag brinner för mer kyrklig lyhördhet, för vad som på djupet berör människor.

MARTINFORMULERAR några tankar kring vad hantyper är viktigt för kyrkan. Men dagen efter intervjun skickar han ett e-postmeddelande: "Skit alla teologiska fineser, skriv bara: DU ÄR BUREN. Det är det enda viktiga."

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA LINDBLAD**

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Oktobersöndagarna 5.10, 12.10 och 19.10.

Ukulele-mässa sö 5.10 kl. 10: Församlingens ukulelegrupp under ledning av Sirkku-Liisa Niemi uppträder under mässan.

Kvällsmässa: Sö 26.10 med gästtalare Björn Vikström kl. 18. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

MU-mässa (Matteus ungdom): On kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Bönegruppen Molnet: Ett tillfälle för bön to 2.10, 9.10, 23.10, 6.11, 20.11 och 4.12, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Inger Österman, 040 738 3504. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Missa inte! Musiklek med familjecafé: Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) tisdagar i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt. Ingen musiklek på höstlovet 14.10.

Tweentorsdag för åk 3–7: To kl. 13–16.30 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Ingen tweentorsdag på höstlovet 16.10!

Öppet hus för ungdomar: On från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar. Inget Öppet hus på höstlovet 15.10.

Matteus barnkör och pysselklubb: I skolorna på Matteus församlings område, ti på eftistid. Catarina Bär-lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören. Körerna har paus på höstlovet 14.10!

Spelklubb för barn i lågstadieåldern: Startar 23.10. To, i samband med Matteus Afterwork kl. 17–18. Kontakt: Emma Larsen 050 491 7360.

Barnpassning och Barnklubb: ordnas i samband med Matteus Afterwork, to kl. 17. De vuxna kan delta i programmet som ordnas eller gå ärenden (eller egentid!) och barnen får spela, leka och rita tillsammans med hjälpisar.

Natt i Matteus för åk 3: 10.10–11.10. Fredag kväll till lördag förmiddag har vi program och övernattar i kyrkan. Kostar ingenting. Anmälan senast 6.10 till Catarina.

Föda utan rädsla-kurs to 9.10 kl. 17–21: Gratis kurs för den gravida med stödperson. Föda utan rädsla-metoden utgår från att kroppen kan föda och att man kan påverka sin egen förlossningsupplevelse så att den blir en stärkande upplevelse – oavsett hur den gått till. Regnbågspar välkomna! Ledare är Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi

Musik

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning ti kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, to kl. 15.30. För åk 3–7. Ingen övning v. 14.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna ti på eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769. Startar 23.9!

Orgelsaga för barn lö 25.10 kl. 12: I samband med Matteusorgelns 40-årsjubileum inbjuder församlingen skolbarn till en alldeles speciell konsert. Orgelsagan "När valen slukade Jona" tar med lyssnaren på en berättelse i både ord och toner. Ingen förhandsanmälan behövs.

Nya sångare och spelare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (ti och to kl. 10–14)

Bibel- och bönegrupp i Matteuskyrkan: Var tredje vecka i Matteuskyrkan. Ti 7.10 och 28.10. Mer info Karin Fougstedt 050 573 7081.

Matteus Afterwork: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizzamiddag i församlingssalen. Maten kostar 3 euro och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bönegrupp, bibelstudium och stickkafé) samt barnklubb och barnpassning.

MuskelMoves: Torsdagsjuppa för vuxna i samband med Matteus Afterwork kl. 17–18. Ledare är Emma Larsen, 050 491 7360. Barnpassning ordnas i utrymmet bredvid. **Stickklubben:** Stickklubben träffas jämna veckor i Matteuskyrkan (2.10, 16.10 och 30.10). Handarbete fritt eller gör enligt de mönster vi har. Kontakt Carita Riitakorpi 050 380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Inleder höstterminen med boken "Gud är inte plästret" av Tomas Andersson Wij. Må 20.10 kl. 14. Träffas var tredje vecka. Kontakt: Annica Söderström, 050 568 0085 **Kvinnor mitt i livet:** Kom som du är och dela livet en stund. Må 6.10 och 24.11 kl. 18 i Matteuskyrkan. 6.10 besöker Charlotte Steffansson-Myrskog från Finska Missionssällskapet gruppen. 24.11 bakar vi inför julbasaren.

Samling för män: Fr 10.10 kl. 18 i Matteuskyrkan med gäst Harry Bogomoloff, stadsfullmäktigeledamot sedan 1985, som talar kring temat "Från barnatro till tacksamhet". Kontakt: Peter Andersson, 040 533 6185.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: Höstens datum to 16.10, 13.11 och 11.12. Kl. 18 i Matteuskyrkan i samband med Afterwork. På nästa träff 16.10 diskuterar vi Jonas Gardells bok "Om Gud".

MatTroSommarprat: Mat och prat om livets stora frågor. I höst diskuterar vi Yles sommarprat. 23.10 talar vi om Patrik Hagmans sommarprat. Höstens datum 23.10 och 20.11.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3 euro/6 euro och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Mån-fre kl. 11–13.

Kvällsmässan – ett ställe att varva ner på

Välkommen på kvällsmässa, en lite friare och mera avspänd mässa, särskilt för dig som inte känner dig så kyrkvan. I samband med mässan serveras vanligen kvällste för den som känner för att stanna en stund.

Mässa i centrum – veckomässa i Johanneskyrkan **onsdagar kl. 18.**

Kvällsmässa i Tomaskyrkan **sön 5.10 och 16.11 kl. 18.**

Veckomässa i Taizéstil, Petruskyrkan **ons 29.10 och 26.11 kl.18.**

Kvällsmässa i Drumsö kyrka **sön 12.10, 26.10, 23.11 och 7.12 kl. 18.** Vi dricker kyrkkaffe från kl. 17.

Kvällsmässa i Matteuskyrkan **sön 26.10 och 23.11 kl. 18.**

FOTO: UNSPLASH

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050 380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl.

10–14, telefontid ti och to kl. 10–14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: **Matteuskyrkan**, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Missa inte! Söndag 5.10, Mikaelidagen, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. Chorus Sanctae Ceciliae medverkar.

Söndag 5.10, Mikaelidagen, kvällsmässa: kl. 18 i Tomaskyrkan.

Onsdag 8.10, fredsbön: kl. 12.15 i Johanneskyrkan.

Onsdag 8.10, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 12.10, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 12.10, kvällsmässa: kl. 18 i Drumsö kyrka. Kyrkkaffe i församlingssalen från kl. 17.

Onsdag 15.10, fredsbön: kl. 12.15 i Johanneskyrkan.

Onsdag 15.10, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Kaffe med Johannes: måndag 6.10 kl.

13–15 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, utrymmet Verkstaden.

Handarbetscafé: fredag 3 och 10.10 kl.

15–18 i Johannes vardagsrum. Välkommen också om du bara vill dricka en kopp kaffe och prata en stund!

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30–17. Lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 7.10 Journalisten Jeanette Björkqvist: Om att jobba med människor i marginalen. 14.10 Allsång. Kl. 14.45 andakt, kl. 15 kaffe. Tyska bordet samlas 7.10 kl. 15.

Missa inte! Torsdagskväll: 9.10 i Johannes vardagsrum. Mat, program och samvaro för alla! Program varje Torsdagskväll: 16.30–18.30 mat (3 €/vuxna, barn gratis), handens konst, pyssel och lekhörna för barn, 17.45–18.15 musiklek för barn under

MATTEUS Lunchgemenskap**Kyrklunch och mission**

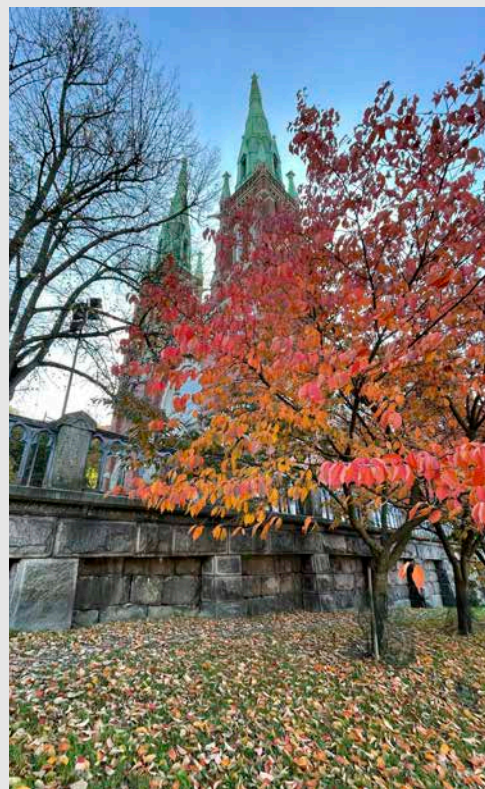
Matteus missionsgrupp erbjuder lunch till förmån för Finska Missionssällskapet söndag **12.10 kl. 11** (efter mässan, som börjar kl. 10). Lunchen består av paj och sallad och kostar 10 euro för vuxna och 5 euro för barn. Under lunchen berättar missionsgruppen om de projekt församlingen stöder.

PETRUS Mässa och middag**Petrusmässa och middag för hela församlingen!**

Välkommen att fira Petrusmässa söndag **5.10 kl. 15.30** i Petruskyrkan. Eget program ordnas för barnen och efter mässan bjuder församlingen på middag och kaffe. Petrusmässan hålls följande gånger **9.11** och **30.11**. Välkommen som du är!

JOHANNES Bön**Bön för fred varje onsdag**

Bön för fred onsdagar i Johanneskyrkan. **Varje onsdag kl. 12.15** samlas vi till en bön för fred i Johanneskyrkan. Det är en kort bönestund med förbön och ljusständning för alla som just nu är drabbade av konflikter, krig och katastrofer. Välkommen med!

Petrus Liv: Sö 12.10 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Gudstjänst i friare form med gästande talare, musik och nattvard. Kyrkkaffe efteråt.

Barnfamiljer

Musiklek: To kl. 10 i Södra Haga (Hagastan, Vespervägen 12). En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Vi sjunger, leker, spelar och har roligt. För mer info och anmälan, kontakta: anne.koivula@evl.fi. OBS! Höstlov 16.10. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

Ungdomar

Ambient ungdomssamling: Varannan fre (3.10, 17.10) kl. 18.30 i Petruskyrkan. Följ petrusyouth_ på instagram för mer information.

Evenemang och kurser

Missa inte! Alphakurs: Start ti 7.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Middag, föredrag och diskussion. Anmälan: niklas.andersson@evl.fi.

Fredagscafé: Fre kl. 17–19 i Petruskyrkan. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam eller med familj eller vänner!

Dagscafé: Ti 14.10 kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Kaffe, program och andakt för daglediga. Varmt välkommen! Gunilla Riska: 050-5334774

Missa inte! Petrafrukost: Lö 18.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor i alla åldrar med frukost, gemenskap och inspiration. Mer info på Petrus hemsida!

Andakt och bön

Petruskyrkan öppen för bön: Ti kl. 8–9. Tid för egen bön i stillhet med gemensam bönestund mot slutet av timmen. Välkommen!

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan ti kl. 19 i Munkshöjdens kyrka (Raumovägen 3). 14.10 Tuomas Rosqvist. Lovsångskören övar kl. 18. **Du kan alltid skicka in dina böneämnen:** pray.petrus@evl.fi. Post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Sjung i kör

Petrus vokalensemble: Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. För dig som sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi uppträder ett par gånger per termin på församlingens evenemang. Nya sångare välkomna! För mer info: mathias.sandell@evl.fi, 050-4709222.

Kingdom Singers: Må kl. 18 i Petruskyrkan. Internationell lovsångskör med sånger på finska, svenska och engelska. Välkommen med! För mer info: fionat-chow@gmail.com.

PETRUS FÖRSAMLING

www.helsinginforsforsamlingar.fi/johannes
petrusforsamling

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09-23407100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12, Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12.

skolåldern tillsammans med vuxen, mölkkyspel, 18.30 diskussionsgrupp för vuxna om tron och livet. Läs mera om de enskilda torsdagskvällarna på vår hemsida!

Församlingsretreat på Nilsasgården i Sibbo 7–9.11: Gemensam skjuts från Högbergsgatan 10 fredagen den 7.11 kl. 16. Vi får egna rum, god mat och möjlighet till avslappning, promenader och deltagande i det gemensamma programmet. Möjlighet för enskilt samtal med retreatledarna. Priset för veckoslutet är 200 euro. Mera information och anmälan senast 24.10: Gun Geisor (gun.geisor@evl.fi).

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Missa inte! Orgelkonsert med Daniel Larsson från Kalmar: 5.10 kl. 16 i Johanneskyrkan.

För familjer och barn

Obs! All barnverksamhet håller höstlovs-paus vecka 42.

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Fredagar kl. 9–11 (obs! musikleken flyttar till kl. 10!) i Drumsö kyrka, c-trappan, tvåspråkigt familjecafé med gröt i samarbete med Lauttasaaren srk.

Musiklek efter dagis: torsdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum. Dörrarna öppna kl. 16–19. Kom och lek, umgås, värm egen mat osv.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärlan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 046 9217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Församlingens nya Jubla-kör för barn: I Högbergsgatans körsal varje tisdag kl. 14.30–15.15. Körledare är Ville Valtanen. På Drumsö i Pärlan, Drumsö kyrka varje torsdag kl. 15.30–16.15. Körledare där är Rebecka Stråhlman. Mera info om kören ger projektledare Stella Wahlström: stella.wahlstrom@evl.fi eller läs på vår hemsida. Ifall ni är på väg till Drumsökören, anmäl er till samma adress!

Information om verksamheten för unga hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com. **Mera info om församlingens verksamhet** finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Följ oss på Instagram och Facebook: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09-2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen, Högbergsg. 10 (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Drumsö kyrka, Kvarnbergsbrinken 1. Pärlan: Drumsö kyrka, Kvarnbergsbrinken 1. Drumsö seniorhus, Norrsvägen 1–3, Arabiastrandens invånarhus, Indragatan 1, utrymmet ”Käätöpaikka”, Johannes vardagsrum, Tomaskyrkan, Rönnevägen 16, Mejlans.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!
Petrusmässa: Sö 5.10 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Hela församlingens gemensamma gudstjänst med middag efteråt. Eget program för barnen. Niklas Andersson, Anne Koivula, Mathias Sandell m.fl.
Högmässa: Sö 12.10 kl. 11 i Petruskyrkan. Ronny Thylin, Mathias Sandell. Kyrkkaffe.

Kom till skriban!

Hej du som fyller 15 år nästa år!
I oktober är det dags att anmäla sig till skriftskolan.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

HELSINGFORS Alla kyrkans medlemmar som fyller femton nästa år får ett brev hem på posten med inbjudan till skriftskolan. Men man måste inte vara döpt eller höra till kyrkan för att gå skriban. Ta gärna kontakt med församlingen på ditt område ifall du inte fått ett skribabrev men vill gå skriban! All skribainfo, anmälningslänkar och kontaktuppgifter hittar du via helsingforsforsamlingar.fi

SOMMARLÄGER PÅ LEKHOLMEN

För dig som

- är en lägermänniska
- vill vistas en dryg vecka på en fin skärgårdsholme
- vill gå din skriba på sommaren

Johannes, Matteus och Petrus församlingar ordnar alla sina konfirmandläger på Lekholmen, som ligger två sjömil utanför Nordsjö. På lägren har vi olika slags arbetspass i små och stora grupper. Vi ordnar också en besöksdag, då släkt och vänner har möjlighet att komma och hälsa på. Vi bor i stugor med 2–6 pers/rum.

SPORTLOVSLÄGER I ÅRE

För dig som redan nu vet att din sommar är fullbokad, eller vill kombinera skid- eller snowboardåkning och skriftskola.

– Det bästa med sportlovsskriban är att man får åka slalom eller snowboard varje dag och dessutom får samma innehåll och värde som på ett sommarläger, säger Kira Rajala, ungdomsledare i Matteus församling.

2026 arrangeras sportlovsskriban av Matteus församling.

STADSSKRIBA

Stadsskriban innebär regelbundna träffar under våren och i början av hösten, samt en dagsutflykt till Lekholmen under sommaren. Du får också några uppgifter att göra på egen hand mellan träffarna. Stadsskriban är alltså en lägerfri konfirmandundervisning.

– Stadsskriban finns till för dig som inte har tid eller möjlighet att vara på ett längre läger under sommaren, men ändå vill bli konfirmerad, säger Odin Grönroos som är ungdomsledare i Petrus församling.

Stadsskriban är ett samarbete mellan de tre svenska församlingarna i Helsingfors och ordnas i år av Petrus församling. Tillräckligt många deltagare behövs för att stadsskriban ska bli av.

OMSORGSSKRIFTSKOLA OCH PRIVAT SKRIFTSKOLA

För dig som behöver extra stöd i din vardag eller helst vill gå skriban på egen hand finns t.ex. privatskriba eller omsorgsskriba. Omsorgsskriban arrangeras på stiftsnivå och är anpassad till de förutsättningar och möjligheter som konfirmanden har. Nästa omsorgsskriba är planerad i juni 2026 på Solvalla. Ta kontakt med din församling så hjälper vi dig hitta det bästa alternativet för dig!

KAN JAG BLI KONFIRMERAD SOM VUXEN?

– Ja, det kan du! Vi har en handfull vuxenkonfirmander per år. Det finns inte en fastställd läroplan, den präst som sköter undervisningen lägger upp undervisningen själv i samråd med den som går skriban, säger kyrkoherde Johan Westerlund i Johannes församling.

Det kan gå fort eller ta länge, det beror mycket på vad den som ska bli konfirmerad redan kan om den kristna tron.

– Men omkörningsfiler finns inte, där man ringer församlingen på torsdag och ska bli fadder på söndag. Man ska nog räkna med att det behövs ett par månader innan man kan bli konfirmerad.

ALPHA-KURS FÖR NYFIKNA

Är du redan konfirmerad eller annars bara intresserad av tron så kan Alpha-kursen vara något för dig.

– Alpha är för dig som är nyfiken att utforska livets stora och små frågor eller veta mer om kristen tro. Du behöver inte ha några färdigt formulerade

åsikter – Alpha är ett forum för diskussion. Vi äter, umgås och ser på en film tillsammans – som vi sedan för en diskussion kring. Du är välkommen att testa på om detta är något för dig, säger Niklas Andersson som är teolog i Petrus församling.

Nästa Alpha-kurs startar tisdag 7.10 kl. 18 i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Ingen avgift. Frågor och anmälningar till niklas.andersson@evl.fi

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Oroade sig, ställde upp för församlingen

Oron för hur det ska gå för församlingen då en kommunsammanslagning med Vasa diskuterades fick Solveig Pått att ställa upp i församlingsvalet.

TEXT: JOHAN SANDBERG

SOLF När kommunerna slås ihop är det ingen som frågar vad församlingarna vill. De bara följer med och bildar antingen en samfällighet eller en gemensam församling i den nya kommunen.

– Mitt engagemang började med ett möte i församlingshemmet efter kyrkan medan Ami Audas-Willman var kyrkoherde hos oss. Det var många frågetecken, allt från begravningsplatser och fastigheter till vad som händer i själva församlingen. Jag var orolig för hur det ska gå för vår församling, säger Solveig Pått.

Hon blev invald i församlingsrådet.

– Jag sa att jag kan ingenting, men jag kan gå med som suppleant. Men jag blev ordinarie.

Nu har hon suttit två perioder och är nu viceordförande i både församlingsrådet i Solf och i gemensamma kyrkorådet. Dessutom är hon medlem i gemensamma kyrkofullmäktige och ordförande i fastighetssektionen. Som viceordförande får hon vara beredd att hoppa in när kyrkoherden är förhindrad.

– Det kräver en viss mötesvana. Den har jag fått som föreningsaktiv i evigheter, säger Solveig och räknar upp trädgårdsföreningar, musikfestspel, hembygdsföreningar, pionsällskapet och så vidare.

Kyrkan är också viktig för henne.

– Jag har alltid gått i kyrkan och hört till församlingen. Inte ens under tiden jag bodde utomlands gick jag ur min församling.

Givande – men också tufft

Solveig beskriver de åtta åren i församlingsrådet som givande och lite tuffa.

– Vi nya hade nyss blivit valda när vi skulle välja efterträdare till Ami som flyttat till Närpes. Då stod vi lite handfallna och undrade vad det är som händer. Men det fanns ju några i rådet som varit med tidigare.

Mats Björklund valdes då som enda sökande till kyrkoherde. När han blev kyrkoherde i Korsholms svenska stod Solf igen utan och Patricia Strömbäck blev tillförordnad.

Solveig Pått beskriver arbetet i församlingsrådet som att "arbeta i lag". FOTO: PRIVAT

– Men hon fick sedan en tjänst i Närpes närmare hemmet. Då stod vi utan och konstaterade att Närpes tar alla våra damer.

Nästa omgång valdes Johan Kanckos. Då var det flera som sökte.

– Det var också väldigt speciellt. Vi ville låta församlingen välja sin kyrkoherde.

I november om ett år blir det ett nytt val, församlingsvalet. För Solf gäller det att välja representanter till sitt församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige.

– Vi är inte riktigt i startgroparna för församlingsvalet ännu. Det är en ganska stor apparat. Man ska hitta kandidater, funktionärer till valnämnden, suppleanter och så vidare.

Till skillnad från övriga val ligger partierna lågt i församlingsvalet. Här handlar det i hög grad om ens egen aktivitet.

– Alla som månar om och vill påverka sin församling och kyrkan kan fundera på att ställa upp

i valet. Vi behöver också ordinarie medlemmar och suppleanter till valnämnden.

Själv har Solveig inte bestämt sig om hon ska ställa upp för omval.

– Det lutar åt att jag kanske fortsätter. Men jag har en delvis förändrad livssituation vilket gör att jag funderar lite ännu. Men arbetet är fortfarande intressant. Just nu är det spännande då Korsholms svenska ska välja ny kyrkoherde. Man vet inte hur det blir och vem som söker. Kanske det blir någon annan lösning inom samfälligheten? Replot har ju kyrkoherde ett år framåt. Det är mycket i samfälligheten som är lite öppet och som påverkar hela personalen.

Solveig beskriver jobbet inom församlingsrådet som att "arbeta i lag".

– Du ska inte vara rädd att det är för formellt, knepigt och för kämpigt. Det är intressant att diskutera och föra arbetet framåt i en församling.

»Alla som månar om och vill påverka sin församling kan fundera på att ställa upp i valet.«

RELOT Familj

Tacos för hela familjen!

Söndagen **5.10** firar vi Mikaelidagen med Tacom&Lovom i församlingshemmet i Relot.

Från **klockan 17** serveras tacos till en frivillig avgift. **Klockan 18** fortsätter vi med familjegudstjänst i församlingshemmet. Under gudstjänsten välsignar vi de nya ettor som börjat skolan i höst. Barnkören under ledning av Heidi Lång och Emily Hagberg deltar med sång.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Föräldra-barncafé: fr 3.10 kl. 9.30 i Smedsby fg (församlingsgård).

Pappa-barnträff vid Metorian: lö 4.10 kl. 9.30 på Söderfjärden.

Högmässa: sö 5.10 kl. 11 i kyrkan. Björklund, Nygård.

Musikalen Ängel utan vingar: sö 5.10 kl. 17.30 i församlingshemmet. Körskolan och ungdomskören Germivox. Fritt inträde.

Missionsgruppen: må 6.10 kl 13.30 i Smedsby fg, rum Glöd.

Karaträff: ti 7.10 kl. 13 i Smedsby fg, Gröna rummet.

Föräldra-barncafé: on 8.10 kl. 10 i Tölby hf (hembygdsförening). Fri lek, pyssel, sångstund och kaffe med dopp.

Knattekyrka och familjecafé: fre 10.10 kl. 9.30 i Smedsby fg.

Högmässa: sö 12.10 kl. 11 i kyrkan och kl. 13 i Smedsby fg. Lindblom, Wargh. Orkester för alla medverkar i Smedsby under ledning av Kalervo Kantola.

Under valven konsert med Frank Berger: på vejlira sö 12.10 kl. 18 i kyrkkällaren. På programmet medeltida kyrkomusik, koraler, spelmansmelodier och egenkomponerat material. Servering och fritt inträde.

KVEVLAX

Högmässa med skördetacksägelse: sö 5.10 kl. 10, Kass, Myrskog, Andrén och Missionskommittén. Högmässan strömmas på församlingens fb-sida.

Pysselklubben: (för 5-7-åringar) må 6.10 och 13.10 i Stallet.

Pysselklubben: (för 8-10-åringar) ti 7.10 och 14.10 i Stallet.

Oktoberträff för äldre: ti kl. 11 i fh (församlingshemmet).

Se mera info i puffen!

Föräldra-barngrupp: on 8.10 i Stallet. Fri lek, mellis och sångstund.

Pensionärssamling: on 8.10. Vi börjar med lunch kl. 12.30 för den som vill. Lunchen kostar 11€. Programmet börjar strax efter kl. 13. Dagens gäst är Susann Granlund, pingstpastorn. Ek-kören medverkar också!

Karakaffe: to 9.10 i fh. Dagens gäst är Greger Forsblom.

Bön och nattvard: fr 10.10 kl. 8.45 i kyrkan.

Kvällsgudstjänst i församlingshemmet: sö 12.10 kl. 18, Kass, Myrskog, Andrén och Levälähti. Söndagsskola i Stallet samtidigt med Rebecca Crichton.

RELOT

Kvinnobrunch: fre 3.10 kl 10-13 i Relot fh.

Familjegudstjänst Tacom & Lovom: sö 5.10 kl. 18 i Relot församlingshem. Östman, Lång. Före gudstjänsten serveras tacos från kl. 17.

KORSHOLM Musikal

Ängel utan vingar – musikál om hopp

På söndagen den 5 oktober bjuder Körskolan och ungdomskören Germivox på musikalen *Ängel utan vingar* i församlingshemmet **klockan 17.30**. Musikalen är skriven och komponerad av Karin Runow och berättar om en ängel som

hjälpes en flicka som har taggarna utåt när hon har sorg efter sin mor-mor. Ängeln ger hopp och kommer med budskapet – var inte rädd. Musikalen regisseras av Elin Smedlund. Inträdet är fritt.

KVEVLAX Välmående

Välkommen på oktoberträff för seniorer!

Tisdag 7.10 kl. 11-12.30 firar vi äldreveckan med en välmåendestund i församlingshemmet i Kvevlax! Sofia Grynngårds från Trädgårdshuset finns på plats med smakprover och Korsholms Veteranbilister har bilar till påseende. Folkhälsan, Seniorpunkten, Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf. och Österbottens välfärdsområdes representanter finns på plats och ger info och råd och vi bjuder dessutom på kaffe. Välkommen in!

Arrangörer: Seniorpunkten tillsammans med Folkhälsans förbund och Kvevlax församling.

Öppet hus för föräldrar och barn: on 8.10 drop-in från kl. 10 i Replot fh. Fri lek och samvaro i klubbbrummet och kaffeservering.

Barnkören: (barn från 4 år uppåt) övar on 8.10 kl. 18 i Björkögården med Heidi Lång och Emily Hagberg.

Skärikyrkans kör: övar to 9.10 kl. 18.30 i Replot fh.

Fredagsöppet: fr 10.9 kl. 18.30 Replot fh.

Högmässa: sö 12.10 kl. 10 i Replot. Vesterlund, Lång. Skärikyrkans kör medverkar. Efteråt födelsedagsfest för jubilarer i församlingshemmet.

Bakkurs för barn: on 15.10 kl. 17.30 i Replot fh.

SOLF

Barnkören Solfångarna: övar fre 3.10 och 10.10 kl 12.20–13.00 i Solf skolas musikal. Ledare: Heidi Lång. Nya sångare varmt välkomna med!

Högmässa: sö 5.10 kl. 10, Kanckos och Vidjeskog.

Små & Stora: samlas ti 7.10 och 14.10 i församlingshemmet. Drop-in från 9.30. På programmet står lek, fri samvaro, fika och sångstund. Träff för alla som är hemma med barn under skolåldern. Ledare: Elisabeth Ström och Sanna Huhta.

Bönegruppen: samlas ti 7.10 och 14.10 kl 19 på vinden i fh. Nya medlemmar välkomna! Ingen bindande anmälan, utan man får komma då man vill. Gruppen tar också gärna emot förbönsämnen.

Pensionärsträff: on 8.10 kl. 13 i församlingshemmet. Gäst: Kenth Nedergård som berättar Världsnaturarvet.

Psalmefton till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar: lö 11.10, Joanna Holm och Patrik Vidjeskog.

Gudstjänst: sö 12.10 kl. 10, Kanckos och Vidjeskog.

MALAX

Sö 5.10 kl. 10: Tvåspråkig högmässa i Malax kyrka. Kaplan Kristian Norrback avtackas i samband med mässan, följt av köttsoffa och tårta i Övermalax församlingshem. The Gospel Voice medverkar.

Må 6.10 kl. 18: Kurs för par – en kurs från Alpha, i Övermalax församlingshem, första träffen!

Bergö

Sö 5.10 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 5.10 kl. 18.30: Ungdomskväll i Socken, Malax. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

Sö 12.10 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

To 2.10 kl. 19: Gubbön i Socken, varannan vecka. En bönegrupp för män.

Sö 5.10 kl. 10: Tvåspråkig högmässa i Malax kyrka. Kaplan Kristian Norrback avtackas i samband med mässan, följt av köttsoffa och tårta i Övermalax församlingshem. The Gospel Voice medverkar.

Sö 5.10 kl. 18.30: Ungdomskväll i Socken. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

Må 6.10 kl. 18: Kurs för par – en kurs från Alpha, i Övermalax församlingshem, första träffen!

Ti 7.10 kl. 13: Syföreningen i ÖM FH, terminsstart.

Sö 12.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.

Må 13.10 kl. 18: Ekumenisk bönegrupp, Sockenstugan.

To 16.10 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici, i ÖM FH.

Petalax

Fr 3.10 kl. 13: Fredagssamling i FH. Isaksson, Brunell. Gäst: Anders Blomberg.

Sö 5.10 kl. 10: Tvåspråkig högmässa i Malax kyrka, gemensam för Malax och Petalax. Kaplan Kristian Norrback avtackas i samband med mässan, följt av köttsoffa och tårta i Övermalax församlingshem. The Gospel Voice medverkar. Taxiskjuts från kyrkbacken i Petalax kl. 9.30, återfärd från Övermalax FH till Petalax kl. 13.

Sö 5.10 kl. 18.30: Ungdomskväll i Socken, Malax. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

Sö 12.10 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Isaksson, Brunell.

KOLUMNEN

SOLVEIG PÄTT

Sparkrav, överallt!

LANDET SKA SPARA, familjerna ska spara, kyrkan ska spara ... När det gäller ämnen som pengar, ägodelar och ekonomiska funderingar lär det komma upp hela 2 350 gånger i Bibeln (medan verser om bön och tro kommer cirka 500 gånger).

Vad säger Bibeln om pengahantering? Den varnar för Mammon, men ger även tips på hur vi ska klara av vårt dagliga liv. Vi ska spara pengar, men inte hamstra. Bibelns budskap om ekonomi är att vara klok.

VI HAR OCKSÅ hört att vi bör älska vår nästa, men varför och hur? Med vår sista skärv, ja, med hela vårt liv?, som det står om i Markus-evangeliet 12:41–44.

Hur gör man det? Via bön, via bidrag, eller? Vi betalar ju skatt – räcker inte det, och en bön i kyrkbänken ibland?

Kanske för att ingen människa är en ö, som John Donne, en engelsk diktare och präst deklarerade redan på 1500-talet. Vår relation till Gud korrelerar till vår relation med varandra, säger Bibeln på många ställen, så då blir de goda gärningarna således till när vi tror på en kärleksfull Gud.

En god sak inom vår kyrka tycker jag är Gemensamt ansvar, som firar 75 år 2025. En av våra finaste folkrörelser, som inte fokuserar vare sig på varifrån man är, trosuppfattning eller politisk inriktning.

»Låt oss hjälpa varandra, med det vi kan och har!«

EN INTRESSANT LÄSNING om detta hittade jag i Jesper Svartviks bok *Skriftens ansikten. Konsten att läsa mellan raderna*. Han refererar där till Addison G. Wrights *The Widow's Mites: Praise or Lament? A Matter of Context*, som har funnit fem vanliga tolkningar av "Änkans sista skärv", enligt Svartvik följande;

- 1) Det viktiga är vintet hur mycket vi ger utan hur mycket vi har kvar.
- 2) Det viktiga är inte storleken på beloppet utan det sätt som man ger det på – att ge med hjärtat istället för slentrianmässigt.
- 3) Man ger vad man har, hela sin varelse. (Kanske syftet är att visa att man måste släppa taget om sådant som ger en falsk trygghet.)
- 4) Gud kräver inte att man ger mer än vad man har, lika litet som en människa blir prövad över sin förmåga.
- 5) Syftet med texten betonar vikten av att dela med sig det man har till andra människor, att ge.

GEMENSAMT FÖR ALLA dessa fem tolkningar är att de placerar lyssnaren/läsaren i centrum. Så låt oss hjälpa varandra, med det vi kan och har!

Solveig, mitt i livet.

Solveig Pätt är förtroendevald i Solfs församling.

SOLF Ny tid

Matutdelningen i Solfs församling

Obs! Från och med **2.10** ändrar matutdelningen i Solfs församling tid! Samma dag och plats, torsdagar vid församlingshemmet men **kl. 14**.

Solf kyrka får nya besökare nu då den ligger vid pilgrimsleden från Kristinestad till Karleby. FOTO: SOLVEIG PÄTT

God erfarenhet av vägkyrkan

För första gången var kyrkan i Solf en del av det landsomfattande vägkyrkor-nätet i sommar. Erfarenheterna är positiva.

TEXT: JOHAN SANDBERG

SOLF Inför senaste sommar anslöt sig Solfs församling till vägkyrkorna.

– Det var något som jag verkligen ville vi skulle göra i och med att vi har Sankt Olofsleden som går via Solf, säger Solveig Pätt som har drivit projektet.

Dels har Solf kyrka alltså varit vägkyrka, dels ett komplement till Sankt Olofsleden.

Pilgrimsleden startar i Kristinestad i söder och i Karleby i norr och går till Vasa. Leden går via lokala kulturella mål och viloplats.

– Vi har Stundars nära och tyckte att kyrkan skulle vara ett utmärkt ställe att ha öppet. Den är ju öppen ibland annars också. Så vi gick med i det här med vägkyrka.

Hur blir en kyrka vägkyrka?

För att bli vägkyrka bör vissa kriterier uppfyllas. Kyrkan ska vara öppen och besökaren ska kunna ta den till sig. I Solf har både frivilliga och anställda varit engagerade.

– Om vi räknar med att bara tio procent av besökarna skriver i gästboken – för så brukar det vara – har vi haft ordentligt med besökare. Om jag minns rätt har vi cirka 50 namn i gästboken så vi kan räkna besökarna i hundratal.

Hur stor andel av besökarna som är pilgrimer vet man inte.

– Jag har träffat flera människor i andra sammanhang som berättat att de gått pilgrimsleden och i samband med

det besökt kyrkan. De tycker det har varit svalt och skönt att sitta där en stund.

Under sommaren har Korsholms kyrkliga samfällighet delat upp gudstjänsterna så att det också hålls gudstjänst någonstans på söndagskvällarna.

– En del av pilgrimerna har då gått från Malax eller Korsnäs där de varit på morgongudstjänst och kommer sedan till kvällsgudstjänsten i Solf.

Många är intresserade av kyrkans speciella altaruppsats. Den har ett visst rykte.

– Pilgrimerna väntar sig att få en stämpel i Sankt Olofspasset och kanske bara att få sitta en stund och kontempera och ta in en kyrka kulturellt.

Nya idéer finns!

Det är inte bara pilgrimer på väg förbi som besökt kyrkan, utan också andra som passerat på. Det är lätt att kom-

binera ett besök till Stundars med att besöka kyrkan.

– Vi har haft flera grupper med guide som kommit med buss.

Solveig tycker att vägkyrkan har varit en positiv sak.

– Vi har intentionen att fortsätta vara vägkyrka bara det fungerar. Vi har lite nya idéer som vi kanske återkommer till ett annat år.

Hon berömmar särskilt församlingens kanslist som varit väldigt behjälplig.

– Hon har gjort mycket för det här. Hon har hjälpt med lite praktiska saker och sånt som man behöver.

Vägkyrka – vad är det?

De är helt vanliga kyrkor som från början av juni till mitten av augusti erbjuder resenärer en annorlunda rastplats.

Vanligast är att kyrkorna är öppna 10.6–20.8 kl. 11–16. Vissa kyrkor är öppna året runt.

Cirka 270 vägkyrkor i Finland håller öppet från år till år.

Källa: tiekirkot.fi

»Vi har Stundars nära och tyckte att kyrkan skulle vara ett utmärkt ställe att ha öppet.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Johanna Häggblom bjuder in till bibeläventyr i höst, något hon ser fram emot med spänning och förväntan. FOTO: MONICA SANDSTRÖM

Nytt äventyr i Nykarlebyskolor

I höst kommer församlingen och skolorna i Nykarleby att samarbeta kring bibelundervisningen. Bibeläventyret är ett icke-konfessionellt läromedel.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

NYKARLEBY Under läsåret kommer skolorna i Nykarleby att få besök av församlingspedagog Johanna Häggblom och ungdomsarbetsledare Ella-Mari Esselström. De kommer att ta med eleverna i årskurs tre på bibeläventyr.

Bibeläventyret är ett icke-konfessionellt läromedel som presenterar och väver ihop Bibelns berättelser. Materialet är utarbetat av Svenska Bibelsällskapet uttryckligen för att användas i skolor.

– Jag kontaktade bildningsdirek-

tören i Nykarleby och presenterade materialet. Eftersom vissa av Bibelns berättelser också är parallella berättelser till Koranen ger materialet grunden till de tre världsreligionerna, säger Johanna Häggblom.

– Till exempel i Närpes där det finns en kulturell mångfald i skolorna har man använt Bibeläventyret i många år.

Bibeläventyrets mål är att stimulera till samtal om likheter och skillnader mellan religioner, att öppna upp för reflektion i etiska och moraliska frågor, och att förmedla kunskap om Bibeln.

Skolan är neutral

Materialet har en akademisk grund. För att få leda Bibeläventyret behöver man vara licensierad instruktör.

Johanna Häggblom tror att Bibeläventyret kommer att gynna alla inblandade: församlingen kan bidra med sin sakkunskap och får samtidigt en naturlig kontakt till skolorna. Själv jobbar hon som församlingspedagog och är utbildad ämneslärare, så varken skolmiljö eller pedagogik är främmande för henne.

– Tanken är inte att vi ska använda det här för att säga ”kom med på vår verksamhet”. Skolan är skolan, den är neutral.

Bibelsällskapet är väldigt måna om hur man uttrycker sig då man leder äventyret. Man kan till exempel säga att ”Bibelns Gud värnade om människans värde”, men inte ”Gud älskar dig”.

– De rektorer jag har träffat har varit väldigt positiva och välkomnande, och jag är väldigt glad för det. Det gör det också roligt att komma.

Som namnet antyder ska Bibeläventyret ha karaktären av ett äventyr. Det är något man upplever, även om det är undervisning.

Äventyrligheten kan ta sig uttryck i drama, trolleri, musik och rörelser. Man kan dra ut en karta i klassrummet för att få grepp om Bibelns geografi.

– Det är ganska bra fart på för att hinna igenom allt, säger Johanna Häggblom.

**»Jag ser fram emot
det med spänd
förväntan.«**

Ett Bibeläventyr omfattar sex gånger om 60 minuter per gång, men i Nykarleby drar man av två pass åt gången med paus i mitten. Inledningsvis kommer de att behandla Gamla testamentet, men framöver är tanken att Gamla testamentet-versionen av äventyret körs på årskurs tre, och Nya testamentet-omgången på årskurs fyra.

– Jag ser fram emot det här med spänd förväntan: att träffa barnen i våra skolor och upptäcka Gamla testamentet tillsammans med dem, säger Johanna Häggblom.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 3.10 kl. 19.00: In da House i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus.

LÖ 4.10 kl. 19.00: Församlingskväll med Liselotte J Andersson, Sverige, i Församlingscentret. Liselotte är förkunnare, själavårdare och författare. Hon talar utgående från sin bok *Det ingen annan vet* som handlar om våra hemligheter, både de goda och de svåra. Englund, Wester m.fl. Servering. Barnpassning.

SÖ 5.10 kl. 12.00: Mässa med små och stora i Jakobstads kyrka, Englund, Edman, Westerlund, L Borgmästars. Bibelutdelning till församlingens 5-åringar. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 7.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

TO 9.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Anders Forsman, orgel.

TO 9.10 kl. 13.00: SLEF:s missionssamling i Församlingscentret, Ingemar Klemets.

FR 10.10 kl. 19.00: In da House i Församlingscentrets ungd.utr., Mård.

LÖ 11.10 kl. 18.00: Psalmaföreläsning i Jakobstads kyrka, Wester, L Borgmästars.

SÖ 12.10 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Englund, Wester, Jacob Gospel. Sven-Olof Björks gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 14.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

TI 14.10 kl. 19.00: Gemensam ekumenisk bön i Metodistkyrkan i Jakobstad.

ON 15.10 kl. 13.00: Öppet café, motion och mission i Församlingscentret. Info om mission, Löfs-Snellman, andakt Svarvar, M. Borgmästars, servering. Kl. 14.00 Frivillig gemensam promenad från Församlingscentret till Gamla hamnskogen för missionen.

TO 16.10 kl. 10.00: Familjeskoj i lekparken vid Församlingscentret. Lek, samvaro, korvgrillning, Sundfors. Vid dåligt väder inomhus.

TO 16.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Hannele Mehtälä, orgel.

TO 16.10 kl. 17.00: Life-Hack. Kurs om vuxenlivets utmaningar för 18+ i Församlingscentrets ungd.utr. Mat, samtal, föredrag.

KRONOBY

www.kronobyforsamling.fi

Familjegudstjänst sö 5.10 kl. 10: Kronoby kyrka. Kavilo, Forsman.

Mässa sö 12.10 kl. 10: Kronoby kyrka. Heikkilä, Forsman.

NYKARLEBY Barn

Mikaelidagen firas i Nykarleby församling

Välkommen på familjegudstjänst till Nykarleby kyrka och Jeppo kyrka

söndag 5.10 kl. 10. Vi firar Mikaelidagen, barnens och änglarnas dag. Familjegudstjänst firas senare i höst i Munsala, **den 16.11.** I Nykarleby delas Bibel för barn ut till församlingens fyraåringar på Mikaelidagen. I Munsala och Jeppo hölls motsvarande utdelning under våren. Välkommen med till en extra barnvänlig gudstjänst!

NYKARLEBY Stillhet

Tyst retreatdag vid Klippan

Välkommen på en dag med tystnad, bön och vila vid Klippan **lördag 25.10.** Dagen ramar in av gemensamma måltider och gemensamt program, mellan dem rum för vila, enskilt samtal och egen bön. Retreatdagen pågår **kl. 9-19** och passar både för dig som är van retreatdeltagare och som är nybörjare. Kostnad för dagen, 35 euro. Anmälan senast 3.10 till Nykarleby församlingskansli, 040 8687040 eller nykarleby.forsamling@evl.fi. Arr. Nkby församling och KU.

Terjärv

Familjegudstjänst sö 5.10 kl. 13: Terjärv kyrka. Wallis, Heikkilä, Borgmästars, Barn- och Juniorkören. Inskrivning till Sommarskriftskolan.

Gudstjänst sö 12.10 kl. 10: Terjärv kyrka. Wallis, Borgmästars, TärjäFolk. Terjärv ÖSP bjuder på kyrkkaffe efter gudstjänsten.

Finskpråkig mässa sö 12.10 kl. 18: Terjärv kyrka. Wallis, Ann-Helen Mäkelä, Mariat-kören.

Nedervetil

Familjegudstjänst sö 5.10 kl. 10: Nedervetil kyrka. Wallis, Heikkilä, Borgmästars. Kristoffer Ekfors, trumpet. Inskrivning till Sommarskriftskolan.

Mässa sö 12.10 kl. 13: Nedervetil kyrka. Heikkilä, Forsman.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens Youtube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 2.10 kl. 13 Anpassad nattvardsgång: i församlingens hemmet, Hildén, Smedjebacka, servering.

Lö 4.10 kl. 19 Musikafton med Nina Åström: i kyrkan. Nina delar med sig av sin musik och berättar bland annat

om sitt fängelsearbete i olika länder. Fritt inträde, kollekt uppbärs för diakonin i Larsmo församling.

Sö 5.10 kl. 10 Familjemässa: Lassila, Smedjebacka, barnkörerna KLANG och JUBEL. Kyrkvärd: Gertruds.

On 8.10 kl. 18-20 Kaffekväll i Bosund missionsstuga: försäljning av hembakt, lyckohjul, lotterier och kaffeservering. Gåvor till försäljning tas emot med tacksamhet.

- kl. 19-20.30 Kurs i själavård och förbön: i församlingens hemmet, Jan Nygård, Erica Nygård m.fl. Tema: Guds Fadershjärta, grunden till själavård.

To 9.10 kl. 11-12.30 Sopplunch: i Holm bönehus.

Sö 12.10 kl. 10 Högmässa: Peter Silfverberg, Smedjebacka, kyrkkaffe. Kyrkvärd: Gädda, Gäddnäs.

Ti 14.10 kl. 18-20 Höstförsäljning i Holm missionsstuga och bönehus: försäljning av hembakt, lotterier och kaffeservering. Gåvor till försäljning tas emot med tacksamhet.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 5.10 kl 10 Familjegudstjänst: Nkby kyrka, Smeds, Ringvall, Lotta Ek, söndagsskolbarnen. Barnbibel delas ut till 4-åringar.

LARSMO Musik

Musikafton med Nina Åström

Lördag 4 oktober kl. 19 gästas Larsmo kyrka av sångaren Nina Åström, som sjungit och spelat piano på många olika scener runt om i världen. Hon delar med sig av sin musik och berättar bland annat om sitt fängelsearbete i olika länder. Fritt inträde, kollekt uppbärs för diakonin i Larsmo församling. Varmt välkommen!

JAKOBSTAD Gemenskap

Församlingskväll för alla

Lördag 4.10 ordnas församlingskväll i församlingscentret **kl 19.**

Vi får besök av förkunnaren, själavårdaren och författaren Liselotte J Andersson från Sverige som talar utgående från sin bok *Det ingen annan vet* som handlar om våra hemligheter, både de goda och de svåra. Barnprogram och servering. Varmt välkomna!

- kl. 10 Familjegudstjänst: Jeppo kyrka. Edman, Lönnqvist.
- kl. 12 Gudstjänst: Munsala kyrka. Smeds, Lönnqvist.
- Sö 12.10 kl. 10 Högmässa: Jeppo kyrka. Smeds, Ringvall.
- kl. 12 Högmässa: Munsala kyrka. Smeds, Ringvall.
- kl. 18 Kvällsgudstjänst: Nkby församlingshem. Jakob Edman, Lönnqvist.

Samlingar och grupper

- Ti 7.10 kl. 10 Socklot missionskrets: Socklot bönehus.
- kl. 13 75-årsfest: för alla församlingsmedlemmar som fyller 75 år under året, Nkby fh.
- To 9.10 kl. 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus.
- Må 13.10 kl. 18 Missionsafton: Nykarleby fh. Ove Lillas.
- On 15.10 kl. 19 Missionskafé: Pensala bönehus. Alf Wallin.

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

- Lö 4.10 kl. 18 Orgelcafé: Pedersöre kyrka. Orgelelever från nejden
  - Sö 5.10 kl. 10 Familjegudstjänster i alla kyrkor: Dagklubben 80 år. Välsignelse av skolbarn. Femåringarna får barnbiblar. Kyrkkaffe
  - Pedersöre kyrka: Österbacka, Pandey, Skrifvars-Koskinen. Dagklubben, Barnkören. Strömning i Youtube
  - Esse kyrka: Portin, Östman, Dagklubben, Ida-Sofi Pettersson tvårflojt
  - Purmo kyrka: Björk, Malmsten-Ahlsved, Barnkören
  - kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus
  - kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus
  - kl. 18 GloriaDei-mässa: Kyrkostrands förs. hem. Albert Häggblom, André Djupsjöbacka, Lovsångsgruppen Hoppet. Program för barnen, servering
  - Ti 7.10 kl. 13.30 Sundby-Karby symöte: Sundby byahem
  - On 8.10 kl. 13 Stickcafé för missionen: Esse baptistkyrka. M Björk
  - Lö 11.10 kl 10-13 Bokloppis för missionen: Ytteresse bönehus
  - kl. 19 Visor i vemod och värme: Purmo kyrka. Bygdemusik och berättelse med Frank Berger (vevlira) och Jacob Sundström (violin). Andakt Österbacka
  - kl. 19 Musikcafé: Bennäs kyrkhem. June
  - Sö 12.10 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Björk, Östman, St Olofskören
  - kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka. Portin, Pandey. Strömning i Youtube
  - kl. 14 Möte: Emaus bönehus
  - kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus
  - kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus
  - kl. 18 Kvällsgudstjänst med lovsång: Esse kyrka. Björk
  - Må 13.10 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka
  - kl. 13 Symöte: Kållby bönehus
  - On 15.10 kl. 12 Lunch för daglediga: Purmo kyrkhem. Sven Grankulla. Anmäl till 040 310 0458 senast 8.10
- Kom med!**
Bön: Purmo kyrkhem. Torsdagar kl. 18
Samtal och bön: Ytteresse bönehus. Torsdagar kl. 19
Bibel och bön i Bennäs kyrkhem: Tisdagar kl. 18. Start 7.10.

PEDERSÖRE Lunch

Lunch för daglediga i Purmo kyrkhem

Lunch för daglediga är ett tillfälle att samlas kring gemenskap, god mat och ett intressant tema för dagen.

Onsdagen den 15.10 kl. 12 är det dags för höstens andra lunch för daglediga i Purmo kyrkhem. Dagens gäst är Sven Grankulla.

Pris för lunchen är 12 euro och anmälan görs till husmor Barbro Cederberg på tfn 040 310 0458, senast en vecka innan (8.10).

Varmt välkomna!

KOLUMNEN

På praktik med Jesus

ÄR DU EN följare? Jag vet inte hur det är med dig, men jag har nog alltid varit en följare. En som har haft lätt att ta modell av andra som har gått före mig eller som jag har sett upp till. Vi behöver förebilder, vilket utnyttjas av sociala medievärlden med olika profiler som vill locka följare med sitt innehåll. Det är tämligen tryggt att följa någon på avstånd i den digitala världen, det kräver inte så mycket av mig, men kan kosta desto mera eftersom det påverkar mig i en bestämd riktning. Det formar mig. Guds tanke med oss är att vi ska formas till Jesu likhet och till den Guds avbild som vi är skapade till, men hur gör vi det?

I VÅRAS VAR jag inom studierna på praktik inom elevvården och fick följa med skolkuratorernas arbete på nära håll. Jag beundrade deras sätt att bemöta eleverna, lyssna på dem och hjälpa dem reda ut sina tankar och känslor. Efter en tid kom jag på mig själv med att ha anammat deras bemötande och arbetssätt gentemot mina egna barn. Jag märkte vilken positiv inverkan praktiken med skolkuratorerna hade på mig och hur det gynade mina familjerelationer och formade mig till en människa med bättre bemötande.

»Vår uppgift är att följa och leva nära Honom, att räkna med Honom på alla vägar och områden i våra liv.«

I MATTEUS 4:19 säger Jesus till fiskarbröderna Petrus och Andreas: "Följ mig, så skall jag göra er till människofiskare." Jesus kallade dem att komma på praktik med honom. Han som var Guds Son skulle ge dem en modell för hur Gud har tänkt att vi ska leva. Man blir som dem man umgås med, och det visste Jesus. Vi kan inte prestera fram att leva som Jesus – det är han som gör oss till människofiskare, precis där vi är satta att tjäna här på jorden och vinna människor för Guds rike. Vår uppgift är att följa och leva nära Honom, att räkna med Honom på alla vägar och områden i våra liv.

Jesus är en profil som är värd att följa, han är vägen, sanningen och livet, och i relationen med honom formas vi till hans likhet – och vårt liv får rätt riktning.

Johanna Häggblom är församlingspedagog i Nykarleby församling och e-socionomstuderande vid Yrkeshögskolan Novia i Åbo.

Benita Östman och
Annette Björklund
i bibelträdgården.
Blommor och an-
nan skörd används
av diakonin. FOTO:
REBECCA PETTERSSON

Läs Bibeln bland örter och blommor

Tänk om man skulle börja med det konkreta istället för det teoretiska? Så tänkte några frivilliga i Larsmo och odlade en trädgård.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

LARSMO För några år sen fick församlingsbon Marlene Ahlön en tanke om en trädgård med bibliska växter intill prästgården i Larsmo. Marlene berättade om idén för Benita Östman, och Benita var inte sen med att haka på.

– Jag tyckte att det lät väldigt intressant. Det finns en vision om att läsa Bibeln på ett annat sätt, att börja i det praktiska och konkreta, säger Benita Östman.

Förockså Bibeln handlar om vardagsliv och vanliga människor. Däremellan dyker vardagen upp i symbolspråket. Man pratar om att så och skörda, om att plantera en trädgård, om att bära frukt.

Historiskt har området, som kallas Marieholm, en stark koppling till botanik. Då kapellförsamlingen var ny fick Larsmoborna sin första

»Trädgården ska vara en plats för avkoppling.«

egna kaplan, Anders Ehrström. Han verkade i Larsmo i slutet av 1700- och början av 1800-talet.

Innan dess hade han studerat teologi, men också botanik i Uppsala med ingen mindre än Carl von Linné som läromästare. Invid prästgården i Larsmo anlade kaplan Ehrström en riktig mönsterträdgård – landets första botaniska trädgård säger vissa.

– Av den finns inget kvar förutom en jättestor lönn som behövde tas ner för några år sen, men det har kommit nya skott som sparats, säger Benita Östman.

Då de frivilliga krafterna fick grönt ljus fanns det alltså tre spår i bakgrunden: att inbjuda till bibelläsning utgående från det konkreta, att värna om historien och att skapa en mötesplats.

Mynta och Matteus

För sex år sen började arbetet med att städa upp bland ogräs och bortglömda bäroddlingar, sen växte projektet vartefter. I dag finns det en bibelträdgård, en bönestig och ett litet kapell på området. Det var Benitas Östmans man som tillsammans med några vänner rustade upp en timrad byggnad på området till ett litet kapell.

För att anlägga bibelträdgården med hänsyn till platsens historiska kontext fick man hjälp av trädgårdsmästaren och -arkitekten Jari von Wendt. Med det praktiska arbetet har många frivilliga stigit till.

– Jag har lärt mig tiggas. Det hade jag aldrig föreställt mig att jag skulle våga, säger Benita.

Hon har ringt runt och bett folk komma på talko, men också skaffat fram pengar till projektet genom lotterier, kaffebjudningar – ja allt möjligt.

En trädgård blir som bekant aldrig helt färdig, men nu är bibelträdgården vid Marieholm åtminstone långt på väg. Den har besökts av flera grupper, det har ordnats trädgårdscafé och musikcafé på platsen, och mycket annat.

– Förutom att vi vill inspireras utifrån bibelordet så hör det också till visionen att trädgården ska vara en plats för avkoppling, återhämtning, bön, människomöten och enhet. Det är ledorden.

Bland växtligheten finns skyltar med passande bibelord nerstuckna. Medan man doftar på myntan kan man till exempel läsa Matteus 23:23.

Trädgården står alltid öppen

Ekonomi- och fastighetschef Annette Björklund konstaterar att det sällan finns ett överflöd av pengar att dela ut till dylika projekt, men små insatser har församlingen kunnat bidra med.

– Många frivilliga blir äldre och det är ju ändå församlingens mark och ägor. Vi måste ju se till att vi sköter om det.

Nästa år ska området nedanför trädgården putsas upp för att förbättra helheten. Kyrkorådet har också utsett en arbetsgrupp som funderar över området som helhet. Hittills har man förbättrat med nya grusgångar och en ny lekpark.

– Området är under utveckling, men vi gör det lite pö om pö.

– Det är så naturskönt att man verkligen ska ta det till vara och erbjuda församlingsborna att komma hit och njuta av det. Alla är välkomna på friluftsgudstjänster och evenemang, säger Annette Björklund.

Bibelträdgården och bönestigen står alltid öppna för besökare.

Hoppets stjärna stöder de svagaste

Utvecklingsprojekt, hjälpsändningar och second hand-försäljning. Det är de tre delar Hoppets stjärnas verksamhet består av.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Många är bekanta med Hoppets stjärna och det hjälparbete som görs i föreningens regi. Men hur kommer det sig att Hoppets stjärna har sin bas i Närpes?

– Hoppets stjärna grundades i Finland år 1989. Det skedde tack vare personer i Närpes som fick kontakt med Hoppets stjärna i Sverige, berättar verksamhetsledaren **Terese Hoxell**.
– Det fanns gemensamma intressen att hjälpa. Sedan länge är Hoppets stjärna en helt självständig organisation i Finland, med kontor, lager och packeri i Närpes. Second hand-butiker finns både i Närpes och i Vasa.

Många hjälpande händer

– Hoppets stjärnas verksamhet består av tre delar, berättar Terese Hoxell.

Det handlar för det första om bistandsprojekt med fokus på skola och utbildning. Indien, Argentina, Haiti och Lettland är de länder som är aktuella i utvecklingsprojekten idag. En annan del är hjälpsändningarna, de går främst till Lettland och Litauen. Den tredje delen är second hand-butikerna som möjliggör hjälpsändningarna och täcker vissa administrativa kostnader.

– Projekten som vi bedriver ute i världen finansieras genom de månadsgivare som vi har. Vi är starkast här i Österbotten, men vi har även en stor andel på Åland och i södra Finland.

Nätverket med folk som hjälper till på olika sätt är stort. Bland annat finns det frivilliga som samlar in varudonationer runtom i Österbotten.

– Människor som öppnar sina garage helt enkelt, dit folk får föra varudonationer, och så far vi dit och hämtar med jämna mellanrum.

– Det finns också många pensionärsgrupper och liknande som samlar in, stickar, packar babykläder ... Så det finns väldigt många hjälpande händer.

Sänkta trösklar – starkt självförtroende

Som verksamhetsledare har Terese Hoxell hunnit verka i fem och ett halvt år.

– Det är ett jätteintressant arbete. Jag tycker verkligen om mitt jobb, men det kan vara väl-

Terese Hoxell med två av Hoppets stjärnas fadderbarn i Argentina. Flaggan är Toba-folkets egen flagga.

FOTO: PRIVAT

digt utmanande ibland och mentalt betungande. Man blir ju väldigt berörd när man är på plats och ställe eller tar del av projektrapporter, och man skulle kanske vilja göra ännu mer och hjälpa ännu fler.

– Så det gäller där någonstans att vara nöjd med det man gör, så att man inte konstant går runt med ett dåligt samvete.

Hon tänker till exempel på projektet i Indien. Där driver Hoppets stjärna fyra resurscenter, ställen dit flickor kan komma efter skolan.

– I de här resurscentren får flickorna kompletterande undervisning och viktiga kunskaper som de inte får i den statliga skolan. De får lära sig engelska, data – inte bara hur en dator fungerar, utan också farorna med internet. Det cirkulerar till exempel falska jobbannonser som kan leda till trafficking. Flickorna får stärka sin självkänsla, lära sig om sina rättigheter,

hur samhället fungerar och vart de kan vända sig om de behöver hjälp. Vi vill sänka trösklarna för att kontakta myndigheter och polis om man har problem.

Terese Hoxell konstaterar att hon påverkas väldigt starkt av det hon upplever i arbetet: hur olika flickors förutsättningar kan vara. I Indien förekommer till exempel barnäktenskap, trots att det är olagligt – ungefär var fjärde flicka under 18 år gifts bort. När familjer saknar pengar för att försörja sig ses det ofta som den "enklaste" lösningen.

– Det kan bero på att jag har en dotter i samma ålder och att man kan se skillnaderna så tydligt. Vilken situation du hamnar i beror på var i världen du är född. Så det här är kanske den tunga sidan av jobbet, men det är också det som är drivkraften i att man vill göra mer.

– Kanske vi kan rädda några flickor till!

»Kanske vi kan rädda några flickor till!«

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Baltikumvännernas loppis

– Lö 4.10 kl. 13–16

– öppet varje tisdag kl. 13–17

Gudstjänst med skriftskolinskrivning sö 5.10 (Mikaeli-dagen) kl. 11: i kyrkan, efteråt info och servering för kon-

firmander och föräldrar. Friman, Granholm, Bäckman
Info om Estlandsresa sö 5.10 kl. 18: Baltikumvännernas och Varblagruppens gemensamma resa till Estland i mitten av september beskrivs genom ord, foton och film i församlingshemmet (fh). Servering efteråt.

Promenixarna må 6.10 kl. 9: i fh, vi börjar med kaffe och smörgås till förmån för missionen, därefter promenad i egen takt.

Liten och stor ti 7.10 kl. 9.30–11.30: i fh.

Träffpunkt i bönehuset ti 7.10 kl. 14: i Taklax.

Kyrkans barntimme ti 7.10 kl. 18: i Taklax bönehus.

Matutdelning och kaffestund på onsdagar kl 10: i fh.

Missionsträff on 8.10 kl. 13.30: i Korsbäck bygård.

Missionsträff to 9.10 kl. 13.30: i Harrström UF.

Kvällsgudstjänst sö 12.10 kl. 18: i kyrkan, Eliisa Ris-ku-Åberg, Granholm, Kör för alla från Korsholms svenska församling medverkar, A-C Nordqvist-Källström. Servering.

Liten och stor ti 14.10 kl. 9.30–11.30: i fh.

Musikgudstjänst i kyrkan sö 19.10 kl. 18: med musicerande gäster, kvällsservering efteråt.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

To 2.10 kl. 12.30: Pensionärsamling i Kristinestads församlingshem (Krs fh). Norrback, Martikainen.

– **kl. 18:** Lappfjärds kyrkokörs övningar inleds i Lappfjärds församlingshem (Lfds fh). Välkommen med!

– **kl. 19.30:** Kristinestads kyrkokörs övningar inleds i Kristinestads kyrka (Krs kyrka). Välkommen med!

Sö 5.10 kl. 10: Skördegudstjänst kyrksalen i Lfds fh.

Norrback, Martikainen, Nådehjonen. Kaffeservering.

Sö 5.10 kl. 18: Familjegudstjänst i Krs kyrka. Kyrkkaffe. Inskrivning av konfirmander. Norrback, Martikainen, Teir, Caldén-Back.

Ti 7.10 kl. 13: Kenya syförening i grupprummet i Lfds fh. Terminsstart. Välkommen både nya och gamla! Missionsinfo, gemenskap, andakt och kaffestund. Kaffearbete 5 euro för att stöda Kenyamissionen.

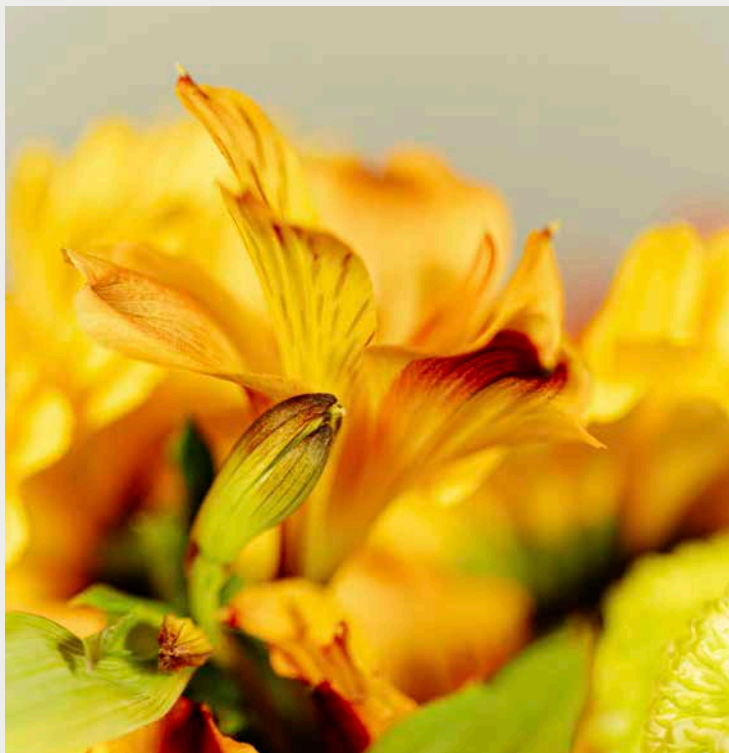
– **kl. 17:** Grupp för sörjande. Anmälan till Inga-Lene, 040 527 7611.

MALAX Tack!

Högmässa och avtackning

Välkomna på tvåspråkig högmässa i Malax kyrka **söndag 5.10 kl. 10!** Kaplan Kristian Norrback avtackas i samband med mässan, följt av köttsoffa och tårter i Övermalax församlingshem. The Gospel Voice medverkar i mässan. Hälsningar till Kristian framförs i kyrkan.

Alla är varmt välkomna på mat i församlingshemmet efteråt, ingen anmälan behövs. Mässan är gemensam för Malax och Petalax, det finns möjlighet till taxiskjuts från kyrkbacken i Petalax kl. 9.30, återfärd från Övermalax församlingshem till Petalax kl. 13.

On 8.10 kl. 8.45: Morgonbön i Krs kyrka.

– **kl. 11.30:** Pensionärssamling i Lfds fh. Martikainen, Ojaniemi.

– **kl. 16:** Församlingens orkesterövningar inleds i Krs fh. Martikainen.

– **kl. 19:** Karagruppen i Lfds fh. Johan Eklöf.

To 9.10 kl. 13: Film och fika på Bio Dux. Pris 12 euro.

Fr 10.10 kl. 18.30: Internationell kväll i Krs kyrka.

Lö 11.10 kl. 18: Slegs höstfest i Krs fh. David Forsblom, Susanne Åbacka, Daniel Norrback.

Sö 12.10 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Toivonen, Martikainen.

Sö 12.10 kl. 15: Högmässa Sideby kyrka. Toivonen, Martikainen.

To 16.10 kl. 13: Besökskören. Besök till Vitsippan vid Åldersro. Vi sprider glädje med vår sång. Samling utanför 12.50.

To 16.10 kl. 18.30: Ekumenisk bön i Lfds fh.

KORSNÄS Gudstjänst

Kvällsgudstjänst med Kör för alla

Söndag **12.10 kl. 18** är det kvällsgudstjänst i kyrkan med Kör för alla från Korsholms svenska församling som gäster. Eliisa Ris-ku-Åberg, Deseré Granholm och Ann-Christine Nordqvist-Källström medverkar. Välkomna!

FÖRSAMLING Bio

Film och fika på Bio Dux

Vi uppmärksammar De äldres vecka med film och fika på Bio Dux torsdag **9.10 kl. 13**. Vi ser den franska filmen Min kära tjuv. Efteråt gemenskap kring kaffebordet. Pris 12 euro. Ojaniemi, Norrback.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö 4.10 kl. 18 kvällssamling: Nämpnäs bönehus. Tal och sång av Good News

Sö 5.10 kl. 12 gudstjänst, skriftskolestart: Närpes kyrka. Patric Sjölander, Ulf Sundqvist, Gerd Lindén-Liljehage

– **kl. 18 skörfest:** Norrnäs bönehus. Ingemar Klemets, Jan-Ola Granholm, Pörtomkören. Servering. Skördeprodukter till försäljning

On 8.10 kl. 13 de äldres mässa: Närpes kyrka. Kristina Örn, Gerd Lindén-Liljehage, Anders Blomberg, Birgitta Lillbäck-Engström

Lö 11.10 kl. 18 aftonmusik: S:ta Maria kyrka. Sam Lindén

Sö 12.10 kl. 18 kvällssamling: Öster-Yttermark bönehus. Tuomas Toivonen, Linnea Sada, Andrea Holmberg

Må 13.10 kl. 9 utdelning av matkassar: Café Albert. Kristina Örn, Anders Blomberg, Birgitta Lillbäck Engström

On 15.10 kl. 12 matgemenskap: Närpes församlingshem. Dagens tema: Israel i Bibelns ljus med Kerstin Mitts. Anmäl senast 13.10 till Kristina Örn 040 711 7685

– **kl. 18 litteraturskafferiet:** NärBok. Anders Blomberg, Jan-Ove Nyberg

Övermark

On 8.10 kl. 19 bondesamling: i församlingshemmet. Anders Blomberg

To 9.10 kl. 13 de äldres mässa: Övermarks kyrka. Kristina Örn, Anders Blomberg, Gerd Lindén-Liljehage

Pörtom

To 16.10 kl. 12 matgemenskap: Pörtom, Servicehuset. Dagens tema: Israel i Bibelns ljus med Kerstin Mitts. Anmäl senast 13.10 till Kristina Örn 040 711 7685

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Sö 5.10 kl. 10: Tvåspråkig högmässa i Malax kyrka. Kaplan Kristian Norrback avtackas i samband med mässan, följt av köttsoffa och tårta i Övermalax församlingshem. The Gospel Voice medverkar.

Må 6.10 kl. 18: Kurs för par – en kurs från Alpha, i Övermalax församlingshem, första tillfället!

Bergö

Sö 5.10 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

– **kl. 18.30:** Ungdomskväll i Socken, Malax. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

– **kl. 14:** Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

To 2.10 kl. 19: Gubbbön i Socken, varannan vecka. En bönegrupp för män.

Sö 5.10 kl. 10: Tvåspråkig högmässa i Malax kyrka. Kaplan Kristian Norrback avtackas i samband med mässan, följt av köttsoffa och tårta i Övermalax församlingshem (FH). The Gospel Voice medverkar.

– **kl. 18.30:** Ungdomskväll i Socken. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

Må 6.10 kl. 18: Kurs för par – en kurs från Alpha, i Övermalax FH, första tillfället!

Ti 7.10 kl. 13: Syföreningen i Övermalax FH, terminsstart.

Sö 12.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.

Må 13.10 kl. 18: Ekumenisk bönegrupp, Sock-enstugan.

To 16.10 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici, i Övermalax FH.

Petalax

Fr 3.10 kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet (FH). Isaksson, Brunell. Gäst: Anders Blomberg.

Sö 5.10 kl. 10: Tvåspråkig högmässa i Malax kyrka, gemensam för Malax och Petalax. Kaplan Kristian Norrback avtackas i samband med mässan, följt av köttsoffa och tårta i Övermalax FH. The Gospel Voice medverkar. Taxiskjuts från kyrkbacken i Petalax kl. 9.30, återfärd från Övermalax FH till Petalax kl. 13.

– **kl. 18.30:** Ungdomskväll i Socken, Malax. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

– **kl. 12:** Gudstjänst i kyrkan. Isaksson, Brunell.

KOLUMNEN

JOHANNA HÄGGBLOM

På praktik med Jesus

ÄR DU EN följare? Jag vet inte hur det är med dig, men jag har nog alltid varit en följare. En som har haft lätt att ta modell av andra som har gått före mig eller som jag har sett upp till. Vi behöver förebilder, vilket utnyttjas av sociala medievärlden med olika profiler som vill locka följare med sitt innehåll. Det är tämligen tryggt att följa någon på avstånd i den digitala världen, det kräver inte så mycket av mig, men kan kosta desto mera eftersom det påverkar mig i en bestämd riktning. Det formar mig. Guds tanke med oss är att vi ska formas till Jesu likhet och till den Guds avbild som vi är skapade till, men hur gör vi det?

I VÅRAS VAR jag inom studierna på praktik inom elevvården och fick följa med skolkuratorernas arbete på nära håll. Jag beundrade deras sätt att bemöta eleverna, lyssna på dem och hjälpa dem reda ut sina tankar och känslor. Efter en tid kom jag på mig själv med att ha anammat deras bemötande och arbetssätt gentemot mina egna barn. Jag märkte vilken positiv inverkan praktiken med skolkuratorerna hade på mig och hur det gynade mina familjerelationer och formade mig till en människa med bättre bemötande.

»Vår uppgift är att följa och leva nära Honom, att räkna med Honom på alla vägar och områden i våra liv.«

IMATTEUS 4:19 säger Jesus till fiskarbröderna Petrus och Andreas: "Följ mig, så skall jag göra er till människofiskare." Jesus kallade dem att komma på praktik med honom. Han som var Guds Son skulle ge dem en modell för hur Gud har tänkt att vi ska leva. Man blir som dem man umgås med, och det visste Jesus. Vi kan inte prestera fram att leva som Jesus – det är han som gör oss till människofiskare, precis där vi är satta att tjäna här på jorden och vinna människor för Guds rike. Vår uppgift är att följa och leva nära Honom, att räkna med Honom på alla vägar och områden i våra liv.

Jesus är en profil som är värd att följa, han är vägen, sanningen och livet, och i relationen med honom formas vi till hans likhet – och vårt liv får rätt riktning.

Johanna Häggblom är församlingspedagog i Nykarleby församling och e-socionomstuderande vid Yrkeshögskolan Novia i Åbo.

NÄRPES Lunchträff

Matgemenskap för alla – med Israeltema

Välkomna med på Matgemenskap för alla onsdag **15.10 kl. 12** i Närpes församlingshem och torsdag **16.10 kl. 12** i Pörtom, Servicehuset. Dagens gäst är Kerstin Mitts som talar över rubriken "Israel i Bibelns ljus". Anmäl senast 13.10 till Kristina Örn 040 711 7685.

”Det här jobbet känns som ett kall”

Förr jobbade Mikael Östman med fastigheter, nu jobbar han med personer med funktionsvariationer. – Det är vår sak att se till att alla får vara sin bästa version.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS Mikael Östman växte upp med en lärarmamma som jobbade på en träningsundervisningsskola.

– Ibland hade vi avlastning hemma så att elever i skolan bodde hos oss, så jag är uppvuxen med funktionsvariationer.

Efter gymnasiet avlade han en kandidatexamen i privaträtt, men började sedan jobba med familjeföretaget, som körde människor med funktionsvariationer.

– Det blev lite av ett ekorrhjul och jag hann inte studera som jag planerat. Vid sidan av jobb och studier blev jag stödperson för personer med funktionsvariationer.

Sedan började han jobba på en fastighetsförmedling och blev efter ett tag handplockad till jobbet som disponent. Där stannade han i över tio år.

Men sedan kom han till ett läge där han började fråga sig om han ville leva som han gjorde.

Dåligt samvete över mängden jobb

– Som disponent var jag väldigt upptagen. Jag gjorde långa dagar, tio–tolv timmar sex dagar i veckan. Det var budgetar och styrelsemöten och att planera reparationer. Jag hade dåligt samvete därhemma för att jag alltid var borta.

Det kändes att han behövde en förändring. Han sökte sig till Kårkulla, och fick ett jobb inom rekrytering och bokföring, sedan med information. Men Kårkulla gick i graven och kommunikationen överfördes till Varha (Egentliga Finlands välfärdsområde).

– Jobbet kändes byråkratiskt och jag frågade min chef om jag kanske kunde göra en period på fältet för att få större legitimitet gällande det jag informerar om.

Det bleven vändpunkt. En väldigt bra enhetschef inom KUR (läs om KUR i faktarutan) övertalade honom att stanna och studera till närvårdare. I våras blev han klar.

– Jag konstaterade att jag inte vill tillbaka till att jobba administrativt. Det här är mitt nya jag.

Känns som ett kall

Just nu känns hans arbete djupt meningsfullt.

– Jag ser var mitt jobb börjar och slutar, jag

Mikael Östman brukar till exempel simma och umgås med sina service-tagare. FOTO: PRIVAT

Mikael Östman

Bor i Pargas med sin fru och med sin sjuåriga son Nisse.

Jobbar på KUR, som erbjuder kris-, undersöknings- och rehabiliteringsperioder för personer med intellektuella och övriga funktionsnedsättningar i hela Finland.

Gör på fritiden: Är mycket ute i naturen, det är ett andningshål att åka ut med båten. ”Jag har bytt ner mig till en betydligt mindre båt som drar mindre bränsle. Resan är så mycket mer värd när man gör resan i gryningen eller sent på natten med en liten båt, i samarbete med vådrets makter i stället för emot.”

Är familjescout tillsammans med sonen Nisse.

Drömmer om: Att grunda en scoutkår för personer med funktionsvariationer.

ser hur servicetagarna utvecklas. Jag jobbar med människor, och redan att jag kommer någon nära och märker att den personen uppskattar mig ... Jag drömmer om att skaffa större kompetens och bygga en karriär inom det här, så att jag har fler ben att stå på i framtiden.

Han är vårdare på heltid.

– Det känns som ett kall. Vi måste ta hand om varandra. Personer med funktionsvariationer kräver inget, de vet inte vad de har rätt till, de är lite i skymundan. Det är medmänniskornas sak att se till att alla får synas och att alla får vara sin bästa version.

Han är församlingsaktiv och tänker också att det här kallet har att göra med hans kristna tro.

– Du ska behandla andra som du själv vill bli behandlad. Ingen av oss vet vad vi har framför oss, så det är bra att leva som en ödmjuk människa. Jag mår bättre själv när jag försöker leva så rätt som möjligt.

»Jag mår själv bättre när jag försöker leva så rätt som möjligt.«

Det är förstås inte lika välbetalt att ta hand om människorsom att ta hand om byggnader?

– Nu då jag har mer tid tror jag att min familj inte skulle vilja byta tillbaka till att jag fick mer lön men var mycket borta. Vi lever sparsamare, men har mycket mer tid för varandra.

– Jag mår mycket bättre i kroppen när jag inte har ett stillasittande jobb. Idag ska jag till exempel med en vårdtagare till simhallen.

Att han hamnat där han är har varit en mognadsprocess för honom själv.

– Det är också andra som styrt mig i den här riktningen. Kanske mina kolleger såg sidor i mig som krävde den här kultiveringen. Annars hade jag inte haft modet att göra det här.

– På kristet språk: Jag har blivit ledd.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Stillhetens yoga är en övning i stillhet, tystnad och att känna sig buren.

FOTO: PRIVAT

Yoga och stillhet framför altaret

I Mariehamn lockar Stillhetens yoga folk till kyrkan – framför allt dem som inte brukar gå i kyrkan.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Tisdagskvällar klockan 19 står kyrkdörrarna öppna i Mariehamn – och då är det tio-tjugio personer med en yogamatta under armen som kommer.

– Det är fysiska övningar, men också avslappning, stillhet och tystnad. Stillhetens yoga handlar om att värna kroppen och flödet, att stilla sin häftiga själ och sitt psyke, att öva sig i koncentration, att vara i sin andning, som är livets gåva, säger **Maria Widén**, pensionerad präst, som leder Stillhetens yoga tillsammans med sin man **Olof Widén**.

De har båda tränat yoga på gym i många år, Maria i trettio år och Olof sedan han träffade Maria för tolv

år sedan. Sedan kom en annons att det ordnades en tio poängs kurs i Stillhetens yoga på svenska, inom Borgå stift. Den nappade de på.

– Vi hade blivit pensionärer och kände att det här ska vi satsa på. Vi gick *all in*. Det var krävande, men det gav en bra grund att stå på, säger Olof.

Omsluts av stillheten

Det som skiljer Stillhetens yoga från den yoga som ordnas på gym är främst de texter som läses mellan övningarna. Det kan handla om en bit av en psaltarsalm, till exempel.

– Jag känner att gruppen upplever att övningarna är andliga övningar. Vi är i kyrkan, vi omsluts av stillheten, vi är burna av Gud, det är vackert, det är annorlunda än att gå till gymmet, säger Maria.

Många former av yoga kan vara fysiskt väldigt ansträngande. Behöver man vara rädd för att komma ifall man inte är i så bra kondis?

– Det är ju en utmaning att vi har deltagare som skulle klara vilken power yoga som helst, och sådana som inte själva kommer upp från golvet. Vi erbjuder varannan gång yogaövning på stol, där kan man delta också fast man exempelvis genomgått en knäoperation. De som är i topptrim har också utbyte av yoga på stol, för man kan anpassa rörelserna och välja sin nivå, säger Olof.

Maria tillägger att idén är att kunna delta på sitt sätt, utan att jämföra sig med andra.

– Man lyssnar på den egna kroppen och är varsam. Idén är att uppskatta och vara tacksam för den kropp man

har. Man fokuserar på det man kan göra och inte på det man inte kan göra.

Som en miniretreat

Stillhetens yoga-ledarna har diskuterat den misstänksamhet mot yoga som förekommer i vissa kristna kretsar, eftersom man tänker att yogan har sina rötter i en annan religion.

– De övningar vi har är sådana att vi ska lära oss att värna kroppen och vårda kroppen, och kroppen är den heliga andens tempel. Övningarna är ju som vilka övningar som helst – vi skulle ju inte heller förbjuda gymnastik i skolan. Vi övar oss i att vara stilla och tyst – man kan kalla det fören miniretreat, säger Maria.

Olof påpekar att han inte hört om någon enda som skulle ha blivit omvänd till hinduism eller buddhism via Stillhetens yoga, däremot om sådana som blivit intresserade av kristen tro.

– Vi kan visa på otaliga kyrk-ovana personer som hittat tillbaka till kyrkan via yogan, säger han.

– Precis som retreatare och pilgrimsvandringar lockar yogan sådana som inte går i kyrkan. Plötsligt märker de att kyrkan kan erbjuda något de kan få något ut av, tillägger Maria.

Stillhetens yoga är en yogaform utvecklad av sjukhusprästen Heli Harjunpää.

Låt själen bada i något nytt

Vad behöver din själ? Kanske tystnad. Kanske att få sitta i en kyrka. Kanske musik. Kanske Stillhetens yoga, eller kanske gemenskap.

Känn efter. På dessa sidor finns mycket som din själ och kropp kanske skulle behöva just nu.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Lö 4.10 kl. 18.15: ”Vi kommer för vår Gud med sång och jubel!” Psalmafton med norska psalmer i Pargas kyrka, Birgitta Sarelin, Brita Holmström.

Sö 5.10 kl. 12: Mikaelidagens familjemässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Solveig Björklund-Sjöholm, Linnéa Hankalahti. Hanna Lehtonen. Efter familjemässan familjelunch i änglapysse i församlingshemmet.

On 8.10 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Fr 10.10 kl. 13: Tvåspråkig mässa i de äldres vecka i Pargas kyrka. Tillsammans med finska församlingen. Efter mässan kyrkkaffe i församlingshemmet.

Sö 12.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Otto Lindén, Robert Helin.

On 15.10 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Hanna Lehtonen.

Nagu sockenförsamling:

Sö 5.10 kl. 18: Mikaelidagens kvällsmässa i Nagu kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Sö 12.10 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Irene Erkko, Mikael Granlund.

Korpo sockenförsamling:

Sö 5.10 kl. 11: Mikaelidagens högmässa i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Izabelle Lundström, Mikael Granlund. Efter högmässan kyrklunch till förmån för missionen i församlingshemmet.

Sö 12.10 kl. 18: Kvällsmässa i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Houtskärs sockenförsamling:

Sö 12.10 kl. 11: Högmässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

– kl. 13: Finsk mässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Injö sockenförsamling:

Sö 5.10 kl. 13: Mikaelidagens högmässa i Injö kyrka, Pär Lidén, Robert Helin.

JOMALA För familjer

Familjemässa och kyrklunch 3.10

Vi firar Mikaelidagen med familjemässa den **3 oktober kl. 11** i St Olofs kyrka. Barnkörerna medverkar i mässan! Efter mässan blir det kyrklunch och möjlighet till pyssel. Frivillig avgift för lunchen till förmån för Ålands diakonifond.

MARIEHAMN För män

Samtal med djup – för män

Förändring, osäkerhet och oro präglar många samtal idag, oavsett om vi diskuterar världsläget eller vår närmiljö. Varannan torsdagskväll under vintern kan du samtala med andra män både ur ett allmänmänskligt och ett kris-tendoms-perspektiv.

Du är välkommen utan förhandsanmälan eller förberedelser.

Har du frågor kan du vända dig till Edgar Vickström på telefon 0457-3459439 eller edgar.vickstrom@evl.fi. Vi startar vår samtalsgrupp för män nu på torsdag den **9 oktober kl. 18.30** i församlingshemmet (norr om kyrkan). Välkommen!

Lö 4.10 kl. 14 Husdjursandakt: Aurelia. Nurmi, Danielsson, Peltoniemi. Vi bjuder in alla husdjur med sina människor till en andakt på Aurelias in-nergård. Du är även välkommen utan husdjur.

Sö 5.10 kl. 12 Högmässa: Domkyrkan. Liljeström, Bäck, Knuts-Söderlund, Söderlund, gudstjänst-grupp Aron, Åbo Svenska Kyrkokör dir. Marjo Danielsson. Barnhörna. Kyrkkaffe. Kan även ses via virtuaalikirkko.fi.

– **kl. 19 "Musikens furste":** Giovanni Pierluigi da Palestrina 500 år-konsert med Ensemble MMXX: Domkyrkan. I samarbete med Åbo-astra-festivalen. Fritt inträde, programblad till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

Må 6.10 kl. 12–12.15 Lunchmusik med Ensemble MMXX: Domkyrkan.

– **kl. 13–14.30 Café Orchidé:** Aurelia. De äldres vecka firas med soppa och allsång med Senior-kören Argentum (dir. Henrica Lillsjö).

– **kl. 17.30–20 Träff för unga vuxna:** Aurelia.

– **kl. 19–20 Stillhetens yoga:** Domkyrkan. Ta med underlag.

Ti 7.10 kl. 14.30–18.30 Ungdomshålan: Aurelia.

– **kl. 18–19 Tyst meditation:** Aurelia.

On 8.10 kl. 9.30–11.30 Familjecafé: Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl. 13.30–16 Barnhålan för åk 3–6:** Aurelia.

– **kl. 17.30–19.30 Familjeskoj:** Aurelia.

– **kl. 18 Bygga hopp i en galen värld – samtals-serie:** Aurelia. Tro, hopp och kärlek ur ett globalt perspektiv. Gäst: Anna Tikum, som jobbat i flera länder i Afrika som diakoniutvecklare vid Finska Missionssällskapet, tidigare diakon i Åbo svenska församling.

To 9.10 kl. 9.15–12 Familjecafé: Aurelia.

– **kl. 17–17.45 Allmän rösträtt – sång för alla:** Aurelia.

Fr 10.10 kl. 17–20 "10.10-fest": Aurelia. Födelsedagskalas för alla som fyller 10 under år 2025. Anmälan via länk på webbplatsen senast 5.10.

Lö 11.10 kl. 15–17.30 Träff för ensamstående

föräldrar med barn: Aurelia. Anmälan senast 9.10 agneta.markkula@evl.fi.

Sö 12.10 kl. 12 Högmässa: Domkyrkan. Björk-gren-Vikström, Nykvist, Markkula, Laurila, gudstjänstgrupp Ester, Ung i kör dir. Sofia Liljeström. Barnhörna. Kyrkkaffe.

Må 13.10 kl. 13–14.30 Café Orchidé: Aurelia. Zinaida Lindén berättar om sitt författarskap.

– **kl. 19–20 Stillhetens yoga:** Domkyrkan. Ta med underlag.

Ti 14.10 kl. 12–16 Ungdomshålan: Aurelia.

– **kl. 18–19 Tyst meditation:** Aurelia.

On 15.10 kl. 12.30. Frukostklubben: Bryggeri-restaurang Koulu, Eriksgatan 18, Åbo. Anmälan senast 13.10 kl. 15 till hedlu50@gmail.com.

To 16.10 kl. 11.30–13 Brunch för alla: Aurelia. Frivillig avgift till förmån för insamlingen Gemen-samt Ansvar.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

5.10 Kl. 11.00 Familjemässa: Äng, Serell, Sjölund, Karlsson-Karlsson

12.10 Kl. 11.00 Högmässa: Serell, Hansen, Vörd-gren

MARIEHAMN

Sö 5.10 Högmässa kl. 11: i S:t Görans kyrka. *

– **Gospelsmässa kl. 18:** i S:t Mårtens kyrka, medverkar: Good News, dirigent – Camilla Heidenberg.

To 9.10 Lunchmässa kl. 11.30: i S:t Görans kyrka

– **kl. 12 Sopplunch:** i församlingshemmet.

Fr 10.10 Önskepsalmen kl. 13.30: i församlings-hemmet.

Sö 12.10 Ungmässa kl. 11: i S:t Görans kyrka. In-skriptionsmässa för nya konfirmander. *

To 16.10 Lunchmässa kl. 11.30: i S:t Görans kyrka. – **Sopplunch kl. 12:** i församlingshemmet.

*=Livestreaming på församlingens Facebook-sida.

EDGAR VICKSTRÖM

Guds namn

IBLAND BRUKAR JAG fråga brudpar tre frågor; Varför i herrans namn vill ni gifta er? Varför vill ni gifta er i Herrens namn? Vad är Herrens namn?

De två första leder ofta till djupa och bra diskussioner. Den tredje kan förefalla märklig. Gud heter väl Gud, liksom ... men jag tror att just det namnet ofta leder oss fel – till bilden av en man med långt skägg på en molnkant. Och den bilden kan man sedan enkelt kritisera som naiv.

GUDS NAMN ÄR hellre "JAG ÄR" – ett verb, någonting som händer. Och helst ska det nog uttalas som en inandning och en utandning, för att påminna oss om att vår Gud är allt från livets början till dess slut.

GUD ÄR OCKSÅ treenig – Fadern, Sonen och den Heliga Anden. I hans namn inleder och avslutar vi våra gudstjänster, och i hans namn välsignar vi. Men också de begreppen kan vara ganska undflyende för den som vill närma sig vår tro utan alltför mycket förkunskaper.

En mer talande variant på treenigheten är kanske "Skaparen, Förlossaren och Livgivaren". Den förklarar vilka roller Guds olika skepnader spelar. Om så slarvig teologi kan accepteras i en kort kolumn.

EN ÄNNU MER vardagsnära variant är "Kärleken, Förlåtelsen och Det Goda Arbetet". Med det Gudsnamnet kan var och en av oss kanske förstå vad vi kan göra för att låta Guds rike finnas på jorden. Det Gudsnamnet är inte bara förklarande, utan manar till egen handling.

»Sist och slutligen är kanske inte Gudsnamnet det viktigaste. Det viktigaste är nog att du på ditt sätt känner Guds närvaro och glädjen i livet.«

PÅ EN RETREAT nyligen fastnade jag för tanken "Det Heliga, Förebilden och Inspirationen". Just nu fungerar den för mig och jag bjuder gärna på den. Naturligtvis förstår jag att "Inspiration" kommer från latinets "In spiritus", som betyder "i anden", och då är cirkeln nästan sluten med fästpunkt i den Heliga Anden.

Sist och slutligen är kanske inte Gudsnamnet det viktigaste. Det viktigaste är nog att du på ditt sätt känner Guds närvaro och glädjen i livet.

Edgar Vickström är församlingspastor i Mariehamns församling.

ÅBO Afternoon tea

Pa to ta na kako?

Kom och fira Svenska dagen med Afternoon tea och sju sorters småkakor den **6.11 kl. 15–16** i Aurelia, Auragatan 18 i Åbo. Evenemanget stöder Kyrkans Utlandshjälps katastroffond och kostar 20 euro per person. Förutom kakor, te och kaffe bjuds det på stämningsfull musik. Anmälan via webbplatsen eller till 040–3417461, malena.bjorkgren@evl.fi senast 31.10.

Vill du hjälpa till med att baka småkakorna? Anmälan och mera info (samma som ovan) **senast 20.10**. Man kan antingen baka hemma eller i Aurelia den 5.11 kl. 15.30–18.30.

”Det här jobbet känns som ett kall”

Förr jobbade Mikael Östman med fastigheter, nu jobbar han med personer med funktionsvariationer. – Det är vår sak att se till att alla får vara sin bästa version.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS Mikael Östman växte upp med en lärarmamma som jobbade på en träningsundervisningsskola.

– Ibland hade vi avlastning hemma så att elever i skolan bodde hos oss, så jag är uppvuxen med funktionsvariationer.

Efter gymnasiet avlade han en kandidatexamen i privaträtt, men började sedan jobba med familjeföretaget, som körde människor med funktionsvariationer.

– Det blev lite av ett ekorrhjul och jag hann inte studera som jag planerat. Vid sidan av jobb och studier blev jag stödperson för personer med funktionsvariationer.

Sedan började han jobba på en fastighetsförmedling och blev efter ett tag handplockad till jobbet som disponent. Där stannade han i över tio år.

Men sedan kom han till ett läge där han började fråga sig om han ville leva som han gjorde.

Dåligt samvete över mängden jobb

– Som disponent var jag väldigt upptagen. Jag gjorde långa dagar, tio-tolv timmar sex dagar i veckan. Det var budgetar och styrelsemöten och att planera reparationer. Jag hade dåligt samvete därhemma för att jag alltid var borta.

Det kändes att han behövde en förändring. Han sökte sig till Kårkulla, och fick ett jobb inom rekrytering och bokföring, sedan med information. Men Kårkulla gick i graven och kommunikationen överfördes till Varha (Egentliga Finlands välfärdsområde).

– Jobbet kändes byråkratiskt och jag frågade min chef om jag kanske kunde göra en period på fältet för att få större legitimitet gällande det jag informerar om.

Det bleven vändpunkt. En väldigt bra enhetschef inom KUR (läs om KUR i faktarutan) övertalade honom att stanna och studera till närvårdare. I våras blev han klar.

– Jag konstaterade att jag inte vill tillbaka till att jobba administrativt. Det här är mitt nya jag.

Känns som ett kall

Just nu känns hans arbete djupt meningsfullt.

– Jag ser var mitt jobb börjar och slutar, jag

Mikael Östman brukar till exempel simma och umgås med sina servicetagare. FOTO: PRIVAT

»Jag mår själv bättre när jag försöker leva så rätt som möjligt.«

Mikael Östman

Bor i Pargas med sin fru och med sin sjuåriga son Nisse.

Jobbar på KUR, som erbjuder kris-, undersöknings- och rehabiliteringsperioder för personer med intellektuella och övriga funktionsnedsättningar i hela Finland.

Gör på fritiden: Är mycket ute i naturen, det är ett andningshål att åka ut med båten. ”Jag har bytt ner mig till en betydligt mindre båt som drar mindre bränsle. Resan är så mycket mer värd när man gör resan i gryningen eller sent på natten med en liten båt, i samarbete med vådrets makter i stället för emot.”

Är familjescout tillsammans med sonen Nisse.

Drömmer om: Att grunda en scoutkår för personer med funktionsvariationer.

ser hur servicetagarna utvecklas. Jag jobbar med människor, och redan att jag kommer någon nära och märker att den personen uppskattar mig ... Jag drömmer om att skaffa större kompetens och bygga en karriär inom det här, så att jag har fler ben att stå på i framtiden.

Han är vårdare på heltid.

– Det känns som ett kall. Vi måste ta hand om varandra. Personer med funktionsvariationer kräver inget, de vet inte vad de har rätt till, de är lite i skymundan. Det är medmänniskornas sak att se till att alla får synas och att alla får vara sin bästa version.

Han är församlingsaktiv och tänker också att det här kallet har att göra med hans kristna tro.

– Du ska behandla andra som du själv vill bli behandlad. Ingen av oss vet vad vi har framför oss, så det är bra att leva som en ödmjuk människa. Jag mår bättre själv när jag försöker leva så rätt som möjligt.

Det är förstås inte lika välbetalt att ta hand om människorsom att ta hand om byggnader?

– Nu då jag har mer tid tror jag att min familj inte skulle vilja byta tillbaka till att jag fick mer lön men var mycket borta. Vi lever sparsamare, men har mycket mer tid för varandra.

– Jag mår mycket bättre i kroppen när jag inte har ett stillasittande jobb. Idag ska jag till exempel med en vårdtagare till simhallen.

Att han hamnat där han är har varit en mognadsprocess för honom själv.

– Det är också andra som styrt mig i den här riktningen. Kanske mina kolleger såg sidor i mig som krävde den här kultiveringen. Annars hade jag inte haft modet att göra det här.

– På kristet språk: Jag har blivit ledd.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 3.10 Matti Aspvik, Jakobstad

Måndag 6.10 Gun Geisor, Borgå

Tisdag 7.10 Maria Leppäkari, Jerusalem

Onsdag 8.10 Henrika Lemberg, Borgå

Torsdag 9.10 Torbjörn Andersén, Jakobstad

Fredag 10.10 Matti Aspvik, Jakobstad

Måndag 13.10 Andreas Forsbäck, Vanda

Tisdag 14.10 Stefan Löv, Pedersöre

Onsdag 15.10 Gun Geisor, Borgå

Torsdag 16.10 Bengt Grunér, Saltvik

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 3.10 Niklas Wallis, Vanda

Lördag 4.10 kl.17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 5.10 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet

Måndag 6.10 Jimmy Österbacka, Pedersöre

Tisdag 7.10 Jimmy Österbacka, Pedersöre

Onsdag 8.10 Jimmy Österbacka, Pedersöre

Torsdag 9.10 Catharina Englund, Jakobstad (repris från 1.3.2023)

Fredag 10.10 Niklas Wallis, Vanda

Lördag 11.10 kl.17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 12.10 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet

Måndag 13.10 Boris Källman, Vichtis

Tisdag 14.10 Rolf Steffansson, Fuengirola

Onsdag 15.10 Jan Edström, Esbo

Torsdag 16.10 Henrika Lemberg, Borgå

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 5.10 Gudstjänst från Viks kyrka i Helsingfors. Barn och änglar – Sjukhussjälavården i Finland 100 år. Programvärd och liturg: Lisa Enckell. Musiker: Daniela Strömsholm (sång) och Julia Andersson (piano). Samtal: Lisa Enckell, Anna Lampenius, Daniel Jakobsson och Sandra Holmgård. Gudstjänsten kan också ses som tv-gudstjänst på Arenan 5.10.2025.

Söndag 12.10 Högmässa med Eckerö-Hammarlands församling. Predikant: Thomas Bodiroza Lindh.

Barn och änglar – Sjukhussjälavården firar 100 år

På Mikaelidag uppmärksammas sjukhussjälavårdens hundraårsjubileum med en avskalad och enkel, men stark, gudstjänst i Viks kyrka. Medverkande är Lisa Enckell som programvärd och liturg, Daniela Strömsholm som sångare och musikaliskt ansvarig och Julia Andersson vid piano.

Under gudstjänsten samtalar Lisa Enckell med gäster som delar sina erfarenheter: Anna Lampenius, Daniel Jakobsson och Sandra Holmgård.

Gudstjänsten sänds den **5.10.2025 kl. 12.00 i Yle Fem**. Bildregi: Rufus Hedengren.

Lisa Enckell är programvärd och liturg för jubileums-gudstjänsten. FOTO: RUFUS HEDENGREN

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Prästvigning

TM Katarina Smeds har godkänts för ordination till prästämbetet. Prästvigningen sker i Borgå domkyrka 28.9.2025. Smeds förordnas som församlingspastor i Johannes församling från 29.9.2025 tills vidare.

Pastoralexamen

Pastor Julia Lundstén har avlagt pastoralexamen.

Förordnanden

Pastor Marie Nordenstorm förordnas som församlingspastor i Eckerö-Hammarlands församling på viss tid 1.11.2025–31.10.2026.

Församlingspastorn i Ingå församling Tuija Wilman beviljas tjänstledighet 25.8.2025–30.4.2026.

Församlingspastorn i Åbo svenska församling Sofia Liljeström beviljas tjänstledighet 14.10.2025–31.5.2026.

Tf kyrkoherden i Jakobstads svenska församling Catharina Englund förordnas sköta tjänsten som ledande sjukhuspräst i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet på viss tid 5.9–31.10.2025 och vid sidan av egen tjänst.

Pastor Terese Norrvik för-

ordnas som tf kaplan på deltid (20 %) i Karis-Pojo svenska församling och på viss tid 1.9–31.11.2025 och 1.1–31.5.2026.

Pastor Eva Ahl-Waris förordnas som församlingspastor i Ingå församling på viss tid 1.10–30.11.2025.

Pastor Terttu Laaksonen förordnas fortsättningsvis som tf kaplan i Esbo svenska församling 1.10–31.12.2025.

Kaplanen i Borgå svenska domkyrkoförsamling Johanna Eisentraut-Söderström beviljas tjänstledighet på deltid (20 %) för tiden 1.1–31.12.2026.

Domprost och kyrkoherde i Borgå svenska domkyrkoförsamling

Tjänsten har inom utsatt tid sökts av Karl af Hällström, kaplan i Agricola svenska församling, och Camilla Ekholm, kyrkoherde i Sibbo svenska församling.

Domkapitlet konstaterar att bägge är behöriga för tjänsten i fråga. Valet förrättas som ett direkt val 9.11.2025. Domkapitlet har placerat de sökande i förslagsrum enligt följande: Första förslagsrum: Camilla Ekholm (valprov 26.10.2025) Andra förslagsrum: Karl

af Hällström (valprov 19.10.2025).

Mer information om vad direkt val och förslagsrum innebär finns på domkapitlets hemsida: borgastift.fi/faq

Kaplanstjänst i Malax församling

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande till ordinarie kaplanstjänst i Malax församling åt pastor Cay-Håkan Englund från 1.12.2025.

Kaplanstjänst i Närpes församling

Den ledigförklarade kaplanstjänsten i Närpes församling (Övermark församlingsdel) har inom utsatt tid sökts av:

Markus Engström, kaplan i Kristinestads svenska församling.

Domkapitlet konstaterar att Engström är behörig för kaplanstjänst och uppmanar kyrkofullmäktige att antingen välja honom till tjänsten eller an hålla om att tjänsten ledigförklaras på nytt.

Kaplanstjänst i Ekenäsnejdens svenska församling

En kaplanstjänst i Ekenäsnejdens har för andra gången varit

ledigförklarad. Tjänsten söktes under den första gången av pastor Markus Kallatsa, vars ansökan kvarstår. Tjänsten har inte sökts av andra under den andra omgången.

Domkapitlet uppmanar församlingsrådet i Ekenäsnejdens svenska församling att välja Markus Kallatsa till tjänsten och begära att domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande till ordinarie kaplanstjänst.

Rätt att fira HHN i Skutnäs bönehus

Jakobstads svenska församling beviljas tillstånd att fira HHN (nattvard) i Skutnäs bönehus. Tillståndet gäller 18.9.2025–17.9.2030.

Stiftsforum 2026

Stiftsforum ”Ett himla liv” 16–18.9.2026 införs i fortbildningsplanen för år 2026.

Lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå stift

Domkapitlet har valt Mikaela Strömberg-Schalin till tjänsten som lagfaren assessor vid Domkapitlet i Borgå stift. Tjänsten tillträds 1.11.2025 eller enligt överenskommelse.

Stiftets prästmatrikel

Stiften i den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland upprätthåller matrikel över stiftets präster. Matrikelutdrag bifogas till de flesta tjänsteansökningar till prästtjänster. Mjukvaran som prästmatrikeln finns i är stängd för underhåll 31.10–16.11.2025. Ansökningstider som går ut under denna tid kan i efterhand kompletteras med matrikelutdrag.

Lediga tjänster i stiftet

Kyrkoherdetjänsten i Korsholms svenska församling förklaras ledig att sökas. Ansökan bör vara hos domkapitlet senast 17.10.2025 kl. 12. Valet förrättas som ett direkt val. Se platsannons på domkapitlets hemsida och KirkkoRekry för mer information.

Följande sammanträde:

10.2025, 11.2025, 12.2025.

Domkapitlet betjänar

Domkapitlet tar emot besök enligt överenskommelse. Domkapitlets personal nås per telefon och epost.

Boken *Gnistor. Sju röster om tro* är en andaktsbok med sju författare som skriver under fem teman: frihet, tro, tystnad, vändning och gryningsljus. – Det är en bok som öppnar för vidare funderingar, säger redaktör **Pian Wistbacka**.

TEXT: LOUISE HÄGGSTRÖM

Andakter som ska skapa samtal – ”Det mest utmanande var att trycka på enter”

Benjamin Häggblom skriver om känslan av att som kristen känna att man måste vara en ”talkoarbetande telefonförsäljare” och hur obekvämt det är. Camilla Ekholm skriver lugnande om att tro: ”Det är så mycket i våra liv som hänger på prestation och görande. Tron behöver inte göra det. Det är Jesus, vår Frälzare, som räddar oss – inte mätbarheten av vår tro.”

Elina Sagne-Ollikainen skriver om när Gud var tyst i flera år och om att man behöver träna sinnet för att uppfatta Guds närvaro. Samuel Eriksson skriver om att han som ung haft uppfattningen att det han drömmer om inte går ihop med ett kristet liv – att man behöver offra mycket för att få kalla sig kristen.

Rebecca Pettersson skriver om när Gud är tyst. Och om att Jesus när han dog på korset skrek till Gud och frågade varför han övergivit honom. ”Det är så djupt paradoxalt att Gud och Jesus hör så tätt ihop, men ändå är så långt borta från varandra just här.” Om till och med Jesus kände sig övergiven av Gud

är det väl inte så konstigt att vanliga människor också gör det?

ANDREY HEIKKILÄ skriver att han var rädd för tystnaden. Men var det verkligen så att när den colombianske mannen önskade honom välsignelse så övervann han den rädslan? Nja, kanske inte riktigt så enkelt.

– Det är något jag ännu lever i och arbetar på, att finna stunder av tystnad. Jag är fortfarande rädd för tystnaden, säger Heikkilä och fortsätter:

– Ljuden runt omkring oss är ofta så höga att vi inte hör Gud.

Mannen sa ”Välsignelse till dig min son” när Heikkilä var ute på en joggingtur. Heikkilä berättar att man inte säger det så ofta i Colombia, eller i Sydamerika överlag, för det ses som mycket mer kärleksfullt än att bara önska någon Guds välsignelse.

Orden från en man i Colombia som han kanske aldrig mer kommer träffa förändrade något i honom. Då insåg han att vi människor blockerar Guds röst med oljud. Vi tror att Gud är tyst men i

själva verket är det vi som inte lyssnar.

Bland sina egna texter har han en solklar favorit; 23 kilo. Den handlar om en stor förändring som hände över kort tid och om hur man ibland behöver stanna upp och byta ut det man har i kappsäcken.

»Det finns en rädsla för att människor inte förstår – eller att man öppnar sig för mycket.«

Andrey Heikkilä

Vad var det som fick dig att tacka ja till att medverka i boken?

– Alternativet ”nej” fanns inte. Jag tänkte ”wow, vilken möjlighet”. Den här typen av bok tilltalar mig. Skulle jag få förfrågan igen skulle jag vara med på nytt. Vi får öppna upp våra hjärtans vardagsrum och bjuda in till samtal.

Och det är just det Andrey hoppas att boken ska göra: skapa samtal mellan människor.

Själv beskriver han skrivprocessen som hälsosam och utvecklande. Ibland gjorde det ont att minnas tillbaka på saker som hänt, men det var också nödvändigt för att kunna skriva om dem.

– Det mest utmanande var att trycka på enter när man ska sända iväg en färdig text, säger Heikkilä och skrattar.

– Man har något betydelsefullt som man mitt i allt ska dela med någon. Det finns en rädsla för att människor inte förstår – eller att man öppnar sig för mycket.

ALEXANDRA ÄNG skriver om småtimmarna, när natten inte riktigt är natt

Alexandra Äng och Andrey Heikkilä tycker skrivprocessen varit utvecklande för dem själva. FOTO: EMILIA KAVILO OCH KP-ARKIV/SOFIA TORVALDS.

och dagen inte riktigt är dag. "För där i timmarna som är mitt emellan bor mitt självförakt och min oro." När hon fick frågan om att skriva några andakter var hon inne i en tuff period. Hon skrev på sin doktorsavhandling, var trött och behövde själv få reflektera över saker.

– Det kändes som en möjlighet att ta tid för ett annat sorts skrivande, säger Äng.

Men också att tvinga sig själv att utvecklas och våga dela med sig av tankar hon drömt om att få skriva ner. Hon uppskattade också att ha en redaktör som läser och hjälper.

När vi talas vid har Äng precis fått den fysiska boken i sina händer. Då känns det genast väldigt verkligt. I dag kan hon se tillbaka på sina texter och tänka "ja, så kändes det då". Samtidigt tror och hoppas hon att folk kan känna igen sig i det hon skriver.

Två av Ängs texter ligger henne närmast hjärtat. Den första är "Engelska parken" som hon skrev första utkastet till i parken med samma namn i Uppsala. Hon såg framför sig den idylliska

»Den kan vara ett sätt att bryta loss från scrollandet, at skifta fokus och varva ner.«

Alexandra Äng

bilden av en författare som sitter på en bänk och skriver.

– Jag tycker mycket om den för att det var den starkaste skrivupplevelsen för mig.

Den andra texten handlar om tro. Alexandra beskriver sommaren för drygt ett år sedan när hennes son var rädd för vattnet. Och om hur han till slut fann modet och hoppade i havet med sina syskon.

– Jag har tänkt mycket på det där barnet som inte vågar simma, som i ena stunden vill och i nästa inte vill. Jag är glad att jag fått chansen att skriva om den bilden.

Vilken roll spelar andaktsboken idag, tror du?

– Den kan vara ett sätt att bryta loss från scrollandet, att skifta fokus och varva ner. Vi kristna blir lätt blinda för de verktyg vi har i bönen och andakten.

Det behöver inte vara så komplicerat, menar hon.

– Det kanske räcker med att man läser en kort text och gör korstecknet.

MÅNGA GÅNGER har andaktsböcker en teologisk eller biblisk ingång, men i planeringsskedet av *Gnistor* kom man fram till att man ville åt en mer personlig ingång.

– Det vi främst var ute efter var texter som känns centrala och relevanta i tron och som kan inbjuda läsaren till ett samtal. Vi tycker att andaktsböcker behövs och att de också får leva i tiden och förnyas, säger Pian Wistbacka

som är redaktör på Fontana Media.

Vid valet av skribenter letade man efter yngre personer från olika håll och sammanhang i Svenskfinland, och gärna personer som inte blivit publicerade tidigare. Man ville ha ett lätt och vardagligt tilltal.

När alla detaljer var spikade gick det fort – boken blev till under vårterminen 2025.

– Tanken var att den ska rikta sig till sådana som inte nödvändigtvis är väldigt kyrkvana. Men förstås riktar den sig till alla som har ett intresse för tro.

Blev det som ni hade tänkt er?

– Inte till 100 procent – men det är en bra sak! Jag har känt igen tankarna och reflektionerna, så på det sättet blev det som jag hade hoppats, säger Wistbacka.

– Det är inte en bok som kommer med många svar, utan den öppnar upp för vidare funderingar. Många av texterna signalerar att man vill bort från en krävande tro. Flera skriver att vi inte ska ställa så höga krav på oss själva, Gud gör det inte heller.

Marcus Granfors magnum opus föddes ur en separation – som landade i ett äktenskap. Han är en rektor från Vasa, men också frontfigur för The Heartbeat Band. Ett band som spridit vackert vemod sedan 2013.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

”Om jag nästan börjar gråta vet jag att jag lyckats”

B – Det är skönt att bli äldre, säger Marcus Granfors, 41 år.

Som barn och ung startade han och hans vänner nya band mest varje vecka. Musiken, låtskrivandet och gemenskapen i att spela i band har alltid varit en central del av hans liv.

Egentligen hade han tänkt studera musik, men en kombination av bekvämlighet och tradition guidade honom rakt in i läraryrket. I dag är han rektor för Yttermalax skola.

– Moffa var lärare och rektor, mamma var lärare och rektor, och pappa var lärare. Också min bror och hans fru är lärare.

Moffa dyker flera gånger upp i Marcus berättelse om sitt liv och sin musik. Han återkommer till honom, rektorn som extraknäckte som kantor, jagade säl och berättade historier.

Själv har Marcus en dragning mot det förgångna. Han har alltid trivts tillsammans med äldre människor.

– Om jag får välja sätter jag mig hellre med pensionärerna än med de unga. De äldre har ju de bästa historierna.

Marcus Granfors

Utbildad klasslärare och jobbar som rektor, men är också aktiv musiker och bland annat frontfigur för finlandssvenska The Heartbeat Band.

Släpper i höst tre singlar inom ramarna för soloprojektet Kuusikoski.

Uppvuxen och bosatt i Vasa.

Är gift och har två barn.

Säljakt och separation

I sitt låtskrivande återberättar han ofta de här historierna. Han berättar om sin morfars äventyr, om hur de efter säljakten sköt några skott då de närmade sig hamnen för att meddela hur många som fortfarande var med.

– Det var ändå så farligt med säljakt på den tiden att det kunde hända att alla inte kom tillbaka.

Ibland var de borta flera veckor i stöten.

– Morfar blev så skäggig att mormor knappt kände igenom honom då de kom hem.

Allt det här finns bevarat i *Rolling back to you*, en av de låtar som Marcus Granfors släppt med sitt soloprojekt Kuusikoski.

– Jag skrev den efter att han gått bort, som en slags hyllningssång.

Kuusikoski spelar rootsmusik med tydliga influenser av soul. Musikaliskt är det en bjärt kontrast till hans stora bandprojekt The Heartbeat Band.

Just nu ligger The Heartbeat Band uppe på dockning, medlemmarna bor så utspritt. Men ute på streamingtjänsterna hittas deras katalog.

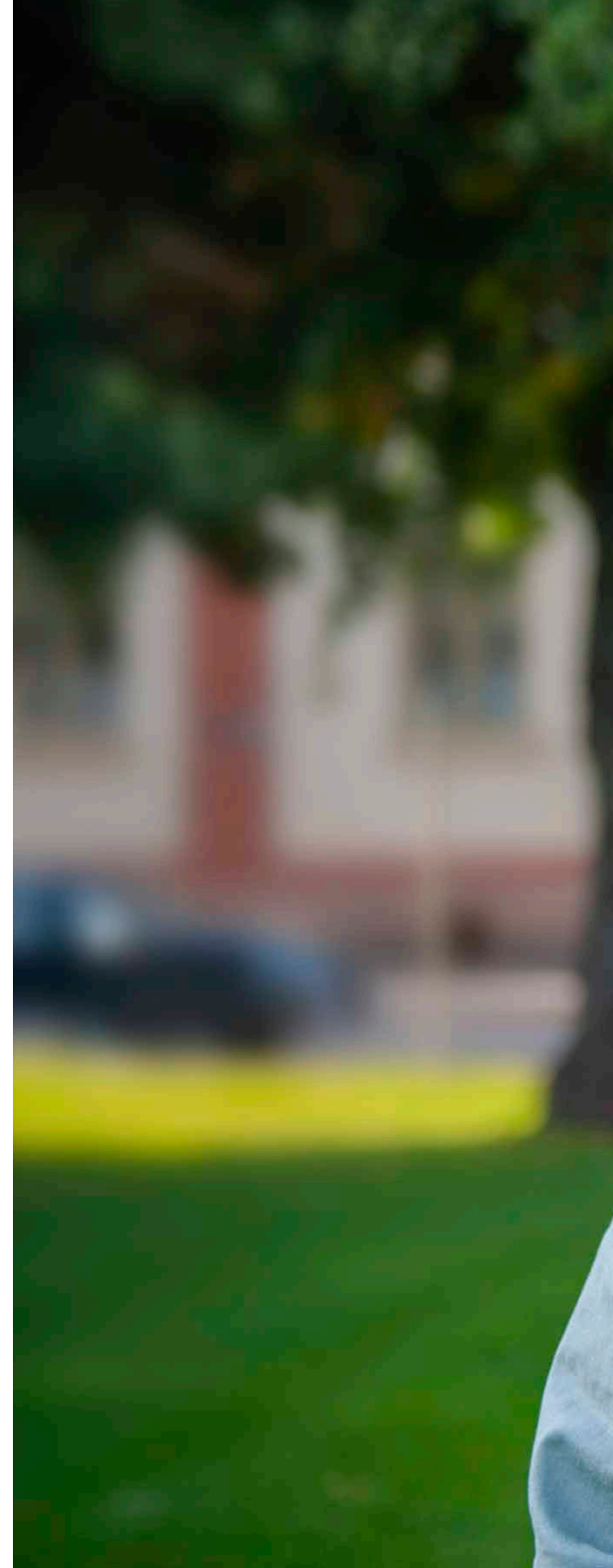
Att lyssna på dem är ibland att vara mitt uppe i känslan efter att ett bråk briserat. Det är en skör försoning – musik som inte tar ut något i förskott.

– Ofta är det melodierna som berör mig, eller melodierna och ackorden tillsammans. Sen brukar texten nästan alltid komma automatiskt.

– Efteråt märker jag ofta att det blivit väldigt personligt, om det då handlar om kärlekslivet eller kompisar och deras situation, säger Marcus Granfors.

Bandets första album uppstod ur en separation.

– Det var mina känslor rakt av.

Sen dess har det inte blivit några fler separationsskivor. Efter en konstpaus på ett och ett halvt år hittade Marcus och hans partner tillbaka till varandra. De gifte sig och fick ett till barn. Resten är historia.

Rätt många människor kan nog relatera till det här med att ha en relationskris. Vad behövdes för att ni skulle hitta tillbaka till varandra?

– Jag tror att många i dagens samhälle lätt jämför sig mycket med andra. Man kanske tror att det finns något annorlunda eller bättre, att något man saknar finns någon annanstans.

– Vi hade varit tillsammans en ganska kort tid innan vi fick barn, och småbarnsperioden kan vara ganska tuff i ett förhållande. Sen var vi också unga. Jag var 24 och hon var bara 21 då vi fick barn. Vi hade inte riktigt hunnit bli vuxna.

– Vi kanske behövde en liten paus för att inse att vi behöver varandra.

Ska man bli vuxen?

På andra sidan 40-strecket har han hittat ett slags lugn. Det är skönt att bli äldre. Han säger

Marcus Granfors tycker om att bli äldre. Vad som spelar roll blir tydligare.

att han alltid varit en gammal själ, och kanske börjar han växa ikapp den nu.

– Man blir mer förnöjsam. Det finns kompisar som redan gått bort. Man börjar närma sig det där att man träffas och pratar sjukdomarsmåningom.

Innan fanns det några år, eller kanske decennier, av ett slags vakuum i livet.

– Man lever i en revolt. Ska man bli vuxen eller inte? Är jag på rätt ställe eller borde jag göra något annat? Jag tror att många tampas med det.

En stor del av din musik är väldigt melankolisk. Finns det en slags inbyggd melankoli i det nordiska?

– Ja. Eller kanske snarare ett vemod.

– Jag tycker att det finns ett vemod i melodispråket ända från folkmusiken. Det har alltid tilltalat mig. Allt behöver inte vara så glättigt eller gå så snabbt.

The Heartbeat Band har ibland medvetet försökt spela så långsamt som möjligt. Då blir det också så vemodigt som möjligt – och så vackert som möjligt.

– Sen är det något med vårt mörker och vårt ljus i Österbotten.

Bär du själv på ett vemod?

– Det tror jag, eller ett lugn.

– Jag är kanske inte världens mest spralliga och positiva, men det är inte heller som att jag går omkring och är smått ledsen hela tiden.

– Men jag har lätt för att känna in vad andra känner, att snappa upp känslor.

Samtidigt plockar han sällan upp gitarren då han känner sig uppåt. Han skriver om sånt som berör honom.

– Om jag skriver en låt och jag nästan måste stanna mitt i, om jag får kalla kårar eller nästan börjar gråta, då vet jag att jag har lyckats med låten.

”Man börjar rannsaka sig själv”

Vad gäller tro kommer vi tillbaka till alla de där banden som Marcus Granfors och hans vänner startade i barndomen. Väldigt mycket handlade om att samlas kring något, och det gör det fortfarande.

Några gånger i veckan spelar han hockey med ett gäng. Ibland pratar de om sånt som är djupt och svårt. Ibland jagar de bara pucken en timme.

– Oberoende av mår jag alltid bättre efteråt.

»Då folk går bort och man blir äldre så börjar man rannsaka sig själv.«

Han är en stark förespråkare av gemenskap.

– Jag saknar det idag, att människor pratar med varandra på riktigt, flörtar med varandra på riktigt, möts via teater eller konst.

– Att människor får samlas någonstans upplever jag som något av det finaste med kyrkan, oberoende av om det är till begravning eller dop. Jag tror det är viktigt.

Han säger att han själv har något av en grundtro, men att sätta ord och etiketter på det andliga är han inte så intresserad av. Samtidigt:

– Då folk går bort och man blir äldre så börjar man rannsaka sig själv, sina värderingar och funderingar.

Han är fast övertygad om att människor behöver sådant som är själsligt i livet, och dit räknar han musiken. I musiken finns något helande, men också en slags livskraft.

En del av magin är att de som spelar och de som tar del av musiken kan stå vid helt olika vägskäl i livet, men ändå mötas i en stämning, en strof, ett riff.

– Man är aldrig ensam så länge man har musik. Vi brukar säga det till våra barn: spelar man ett instrument behöver man aldrig vara ensam.

Själv trivs han också i sin ensamhet, och framför allt trivs han med att bli äldre. Han återkommer till det.

– Man har lättare för att värna om de saker som är viktiga för en. Man är inte så spretig som då man var yngre och hade bråttom överallt.

– Frågar du mig om tio år kan det ju hända att jag är på ett helt annat ställe och ska förverkliga en massa igen. Det vet man ju inte. Det är det som är så spännande.

ESAU'S HUSTRU 1 Mos 36:2	JOHANNES MOR Luk. 1: 57-60	FÖR- TRÖSTAN	AFTON- UNDER- HÄLLNING	SKYDD- DUK PÅ SÖFFRYGG	SKIV- SPELARE	FLYGANDE TEFÄT MAN I SKOLA	SVÄRMISK OCH KÄR- LEKSFULL	HAN ÄR SOM EN TUGGA I MUNNEN?	BMA 2025
➡								INTYG	BYGGE- MÅL
SJUKDOM				VAR MARIA MED JOSEF Mat 1:18 INGENTING		VIOLIN- BYGGAR- SLÄKT			
KYRKÖ- BÖN									
FRUSET VÄTTEN KAINS MOR 1 Mos 4:1			STÖTA EMOT MED FÖR- STÄVEN				ORT I NORGE FÖREBUD		
↳			ORT I NEDER- LÄNDERNA TRÄD			RANSON TON			
LINCOLN				LEKMAN I KYRKA "OCH GE JUDA EN..." Jes 65:9				TITTA	
				OFÖRMÅGA ATT TALA EFTER HJÄRN- SKADA				TEOLOG KALLADES TVILLINGEN Joh 20:24	
KARESSERÄ ASTAT			RAISIO PÅ SVENSK ELÄNDE UTAN ANDE			HALLÅ!		MEDLEM AV JUDAR- NAS RÅD Joh 3:1	
KLASSI- FICERA	OCKSÅ EN SKIVA	EVENTUELLT GÅR KREA- TUR SOM RUSAR I VÄG		TENN "DE 11 LÅR JUNGARNAS BEGAVNING TILL..." MAR 28:16		HELGON- BILD DISCIPLIN			SLUG- HET
					FRANSK STAD	DATOR		LÄNGD- MÅTT	
			NEAPEL PÅ ITALIENSKA					KAURIS- MÄKI	
	KRYSSA DEL AV MARK					IDA ERIKSSON MÄNGD		NÖD- SIGNAL TÄVLING	
			STADSDEL I HEL- SINGFORS FIRAR I MAAS			FRID DIVI- DERA		DECITON BAR	
			TRÄD ROGER LUND- STRÖM				HÄNDA KORT		TVÄTTA
		IDROTTS- GREN ANNA CARLSSON						DANSK LÄN	
Björn					VIRKE			FERIE	
				LAND- SKAP I FINLAND				PLAN- TERA	

BRILL-MARI ANDI FOL

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten.
Vi gratulerar: **Kerstin Hoffström**, Ekenäs, **Doris Braskén**, Jakobstad och **Anki Svenlin**,
Bosund

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 17 oktober 2025 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Oktoberkryss". **För kännedom:** de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av krysset och skicka till kryss@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

[illegible]

Hagahuset öppnar sommaren 2026

Visualisering: Tietoa Finland Oy / Ahlman Arkkitehdit Arkitekter Oy Ab

Folkhälsanhuset i Haga

- Byggs i Södra Haga, Helsingfors, på Köpingsvägen 9-11
- Inflyttning planeras till sommaren 2026
- Placeras på samma tomt där Kristinagården tidigare fanns
- Gemenskapsboende för seniorer med egna hyreslägenheter
- Varje lägenhet har eget kök och badrum
- Hemvård ordnas enligt behov och avtal
- Gemensamma utrymmen för måltider, program och möten

Folkhälsanhuset i Haga blir ett minnesvänligt gemenskapsboende och en öppen mötesplats för seniorer. På ett gemenskapsboende har alla sina egna bostäder, men det finns också gemensamma utrymmen för umgänge och arrangerat program där man, om man så önskar, träffar andra. Servicen ordnas som hemvård i det egna hemmet, mindre till en början och mera längre fram om behovet ökar.

Gemenskapsboendet har sin plats mellan hemvård i det ursprungliga hemmet och serviceboende med heldygnsoomsorg. Det som denna boendeform framför allt kan erbjuda är trygghet – och social samvaro.

– Ensamheten är ju en stor, kanske den största orsaken till att många mår dåligt. Det påverkar hälsan, funktionsförmågan och hur man åldras, säger Kira Exell-Paakki, sektorchef för boende och socialservice på Folkhälsan Valfärd.

Folkhälsan satsar på gemenskapsboenden

Folkhälsan har för tillfället två regelrätta gemenskapsboenden: vid Brummerska hemmet och Folkhälsan Kottby. Därtill fungerar flera andra av Folkhälsans hus på många sätt som gemenskapsboende. Folkhälsan står helhjärtat bakom den rätt nya boendeformen. Avsikten är inte att flytta de invånare som faktiskt behö-

ver service dygnet runt till gemenskapsboenden. Men för dem som kan och vill rå om sitt eget hem, men behöver en del service, uppskattar sällskap och tycker det känns tryggt med personal på plats i huset kan gemenskapsboende vara den perfekta lösningen.

– Du kan välja mellan sällskap och din egen personliga sfär. Boendeformen passar utmärkt också för par där den ena är närstående vårdare. Då kan den ena få mera service, medan den andra blir mindre isolerad tack vare det sociala umgänget i huset, säger Kira Exell-Paakki.

Högkvalitativt, minnesvänligt boende

Folkhälsans nybygge, Folkhälsanhuset i Haga, kommer att öppna sommaren 2026 och blir ett högkvalitativt boende för äldre. Lägenheterna har eget badrum och kökmöjlighet. Förutom lägenheterna finns allmänna utrymmen såsom kök, matsal och gym i huset. Det

”Vi bygger boenden som har alla förutsättningar att bli egna, trivsamma hem.”

Kira Exell-Paakki, sektorchef

kommer även att finnas öppna mötesplatser och program som är öppna för också andra än husets invånare. Servicen ordnas som hemvård i den egna lägenheten.

Folkhälsanhuset i Haga blir ett minnesvänligt hus, där man redan i byggnadsskedet tänker både på den fysiska och den sociala miljön. I den fysiska miljön kan man med hjälp av material och färger göra ett rum lätt att uppfatta. Gångar och flöden i huset utformas så att det ska vara lätt att orientera sig. Tydlig skyltning, färgsättning och landmärken gör det enklare att hitta rätt väg, även om man inte minns exakt hur man ska gå.

Den sociala miljön handlar om hur medmänniskorna, både vårdare, annan personal och besökare, bemöter personer med en minnessjukdom.

I Folkhälsanhuset i Haga beaktas minnesvänligheten från början, vid sidan av alla de andra lösningarna som stöder ett möjligast självständigt, meningsfullt liv med självbestämmanderätt även för de invånare som behöver mycket stöd i vardagen. I paletten av olika vård- och boendeformer har gemenskapsboendet sin givna plats, och kan bli ett kärt hem för den som flyttar in.

Vill du veta mera om Folkhälsanhuset i Haga, eller anmäla intresse för en bostad där?

Besök folkhalsan.fi/haga eller kontakta gärna Fredrick Löf-Ståhlberg, enhetschef, tfn 044 722 4567, e-post: fredrick.lov-stahlberg@folkhalsan.fi

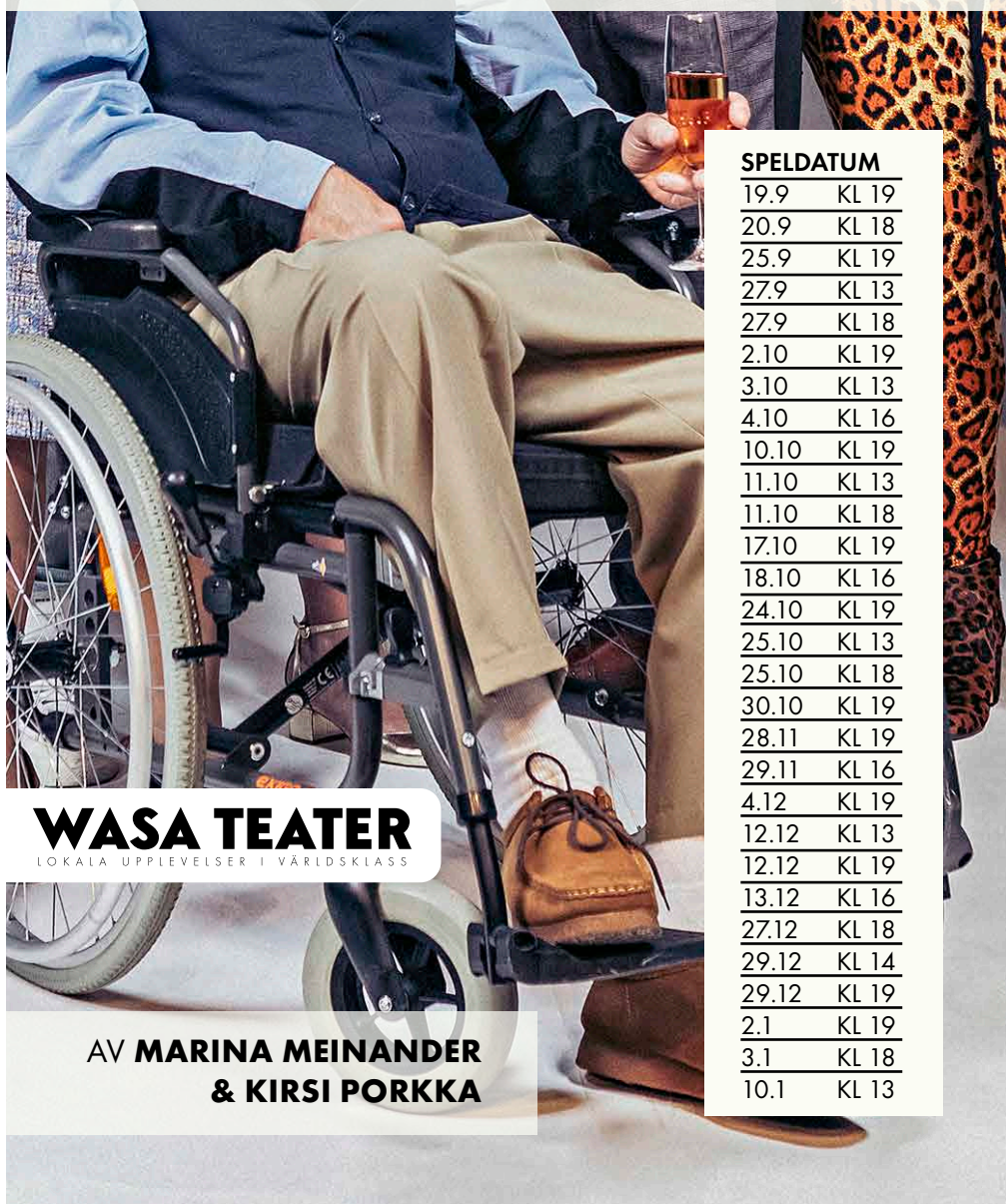

FESTERNA

OCH LIVET DÄR EMELLAN

PINSAMT ROLIGT - FAMILJEDRAMA I SVART KOMEDI

WASA TEATER
LOKALA UPPLEVELSER I VÄRLDSKLASS

AV **MARINA MEINANDER**
& **KIRSI PORKKA**

SPELDATUM

19.9	KL 19
20.9	KL 18
25.9	KL 19
27.9	KL 13
27.9	KL 18
2.10	KL 19
3.10	KL 13
4.10	KL 16
10.10	KL 19
11.10	KL 13
11.10	KL 18
17.10	KL 19
18.10	KL 16
24.10	KL 19
25.10	KL 13
25.10	KL 18
30.10	KL 19
28.11	KL 19
29.11	KL 16
4.12	KL 19
12.12	KL 13
12.12	KL 19
13.12	KL 16
27.12	KL 18
29.12	KL 14
29.12	KL 19
2.1	KL 19
3.1	KL 18
10.1	KL 13

KUNSKAPSKABARÉN

OCH DE SJU DYGDERNA

DÄR KVICKA IMPROVISATÖRER
MÖTER BELÄSTA FORSKARE!

PREMIÄR: 5.11.2025

DANNY ROBINS

02:22

A GHOST STORY

EN THRILLER I EN AKT

VINNARE: BEST NEW PLAY 2022

ORIGINALLY PRODUCED BY TRISTAN BAKER AND CHARLIE PARSONS FOR
RUNAWAY ENTERTAINMENT, ISOBEL DAVID AND KATER GORDON.

FOTO: GETTY IMAGES/UNSPLASH

Det sista mötet? Om att vara diakon nära livets gräns

Lena Blomstedt är diakon i Sibbo svenska församling.

ATT VARA DIAKON i en församling och jobba mycket bland äldre är en rikedom, men det innebär också att ständigt röra sig nära livets sköra gränser. I själavården bland äldre märks det särskilt tydligt. Många av dem jag möter har redan levt ett långt liv och för flera är kroppen och orken på väg att ta slut. Ibland också livslusten. Ofta finns där erfarenheter och berättelser som den äldre behöver få dela. Många glädjeämnen, men även svåra upplevelser som satt djupa spår och som upptar den äldres tankar mer och mer och som behöver uttalas.

ATT STIGA IN i deras liv, via hembesök eller på ett vårdhem, är alltid ett privilegium – men också en påminnelse om att mötet kan vara det sista.

Man vet aldrig riktigt vad som väntar bakom dörren. Det kan vara en varm famn av igenkännande och glädje – ”Så roligt att du kom, jag har väntat så på dig” – eller ett tungt rum fyllt av sorg, oro eller ensamhet där jag möts av en blick som säger ”Hjälp mig, jag känner mig rädd”.

Samtalet kan handla om små vardagliga ting, om barn och barnbarn, om sjukdomar eller om en rädsla inför döden. Ofta är det just blandningen av det lilla och det stora som gör själavårdens så mänsklig och äkta. Men oavsett ämne känns det alltid viktigt att vara helt närvarande och lyssna på riktigt.

IBLAND ÄR DET svårt att gå. Att hantera dessa situationer kräver ett inre förhållningssätt. Ett enkelt ”Gud välse dig” eller ”Jag ska komma ihåg

dig i bön” innan jag säger hej då. Ofta ber vi den bekanta ”Herrens välsignelse” innan jag går. En hand på axeln eller en varm kram, som kan bli det sista avtrycket i en människas liv. Att inte spara på värmen och omsorgen.

Ibland kommer tanken – var detta vårt sista samtal? Var det här den sista gången vi bad tillsammans? Ibland kan jag bära med mig en känsla av otillräcklighet – borde jag ha sagt mer, stannat längre, formulerat bönen på något annat sätt?

NÄR BESKEDET SEDAN kommer – kanske genom ett telefonsamtal, via en församlingsbo eller ibland först då jag läser dödsannonsen i tidningen – känns det ibland som en liten stöt i hjärtat. ”Var det verkligen sista gången jag såg henne eller honom? Jag trodde vi skulle ses igen.” Det blir en påminnelse om livets oförutsägbarhet och om hur bräcklig vår tillvaro är.

»Att stiga in i deras liv, via hembesök eller på ett vårdhem, är alltid ett privilegium – men också en påminnelse om att mötet kan vara det sista.«

het och om hur bräcklig vår tillvaro är. Samtidigt känner jag tacksamhet över att ha fått dela något viktigt med just den personen.

DET HÄR MÄNNISKONÄRA arbetet innebär också att jag som diakon behöver vårda mig själv. När människor jag följer nära i vardagen dör, kan sorgen också sätta sig i min egen kropp. Därför är det viktigt att ha kolleger att dela erfarenheter med, att själv få ta emot själavård eller arbetshandledning. Vi diakoner kan behöva hjälp med att inte fastna i skuld-känslor eller i den tunga sidan av arbetet, utan istället se det fina och rentav heliga i att ha fått vara en del av någons sista tid.

SJÄLAVÅRD OCH HEMBESÖK bland äldre lär mig ständigt något nytt om livet. Det lär mig att ta vara på ögonblicket, att inte skjuta upp det viktiga, att våga tala om döden men också om hoppet. Framförallt påminns jag om att varje möte har ett värde i sig – oavsett om det blir det sista eller bara ett steg på vägen. Jag får vara närvarande i stunden, möta människan där och då, med respekt, kärlek och ett lyssnande hjärta. Det är ofta nog.

Kanske är det just i detta spänningsfält, mellan slutskede och evigheten, som själavården blir allra mest meningsfull.

LENA BLOMSTEDT

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

20-årig Jakobstadsbo som inleder studier vid Aaltouniversitet i januari önskar hyra 1 + k i västra Helsingfors eller Otnäs-Mattby-Hagalund. Ring Isak 045-188 6498.

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15

Välplanerad 2 rok med öppet kök i Åbo. Sovrum med rymlig klädkammare. Stort badrum uttag för tvättmaskin. Stor glasad balkong med fri utsikt. 2,5 km till torget. Buss hållplats nära. Hyra 745/mån inkl bredband. Vatten o El tillkommer. Tel 040 5811854 /Liisa

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

Lämna in din hyresannons via webben

KYRKPRESSEN.FI

Och spara 5 euro i serviceavgift!

KP
KYRKPRESSEN

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

LEDIG TJÄNST

Nykarleby församling lediganslår två tjänster:

LEDARE FÖR BARNVERKSAMHETEN

Vi söker vi dig som har en längtan efter att arbeta med barn i åldern 0-12 år. Uppgiften är att planera, utveckla och leda barn- och familjeverksamheten. Arbetet inleds 1.1.2026. Lön enligt KyrkTAK 502.

FÖRSAMLINGSMÄSTARE

Vi söker vi dig som vill arbeta med skötsel av grönområden och fastigheter och som vill ta hand det praktiska vid kyrkliga tillställningar. Arbetet inleds 1.12.2025. Lön enligt KyrkTAK 402.

Ansökningstiderna utgår 13.10.2025 kl. 16.00. Mer information om tjänsterna och kontaktuppgifter finns under information på www.nykarlebyforsamling.fi

KURS OM KYRKANS SAMTALSTJÄNST

Skulle Kyrkans samtalstjänst vara något för dig?

Under kursen tar vi upp sådant som möter i Kyrkans samtalstjänst. Kursen hålls tisdagskvällar på teams. Start den 4.11. Anmälan per **epost senast den 24.10.2025** Mer information: Maria Sten, maria.sten@evl.fi, tfn 050 408 6030

Fastighets AB
KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet ?

Vi har radhus- eller våningshus lägenheter i Smedsby, Kvevlax, Solf, Petsmo, Jungsund och i Replot.

Tarvitsetko vuokra-asunnon ?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja Sepänkylässä, Koivulahdessa Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrumv 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari

Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083

www.korsholmsbostader.fi

1 behov av en hyresgäst?

Anlita den mest erfarna hyresförmedlaren!
Förmedling med omtanke sedan 1993.

Kontakta oss
tel. 09-17 17 44
eller via e-post
locus@locus.fi

LOCUS

LKV / AFF - EST. 1993

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er

Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

info@begravningsbyramarjamaki.fi

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

S&T ÖSTMAN

Allt inom jordbyggnads

Grävmaskiner 1,5-26 tn band & hjul

3D-maskinstyrning

Transporter, Materialförsäljning

Lavett, Krokobil

Borrning, Sprängning, Bergkilning

Kontakta för info och offert!

Thomas 050 59 81 666 | [Instagram Stostman](https://www.instagram.com/Stostman)

VINTERDÄCK!

ESSPART

LEIF RÅDMANS
ESSEVÄGEN 312, 68820 ESSE

GSM 050-562 2491
GSM 040-703 9164
VÄLKOMMEN!

Rampfeber presenterar julkomedin

Julsånger i farstun

av Robert Hedengren
Regi: Marc Svahnström

Nypremiiär måndag 3.11.2025 kl 19
Bygård, Ainogrändens 9, 01630 Vanda
Biljettpris 20 €, glögg & pepparkaka ingår.

Större grupper/föreningar: Beställ pjäsen
så kommer vi till er eller ni till Bygård.

Bokningar: Ring Kia 040 512 5199
eller skriv till teater@rampfeber.fi

Begravning

Varför får församlingen bryta gravbrev?

Replik till Stefan Mannsén
(KP 15/2025)

Stefan Mannséns skrivelse berörde mig oerhört djupt! Även min hädangångne far är en av krigsveteranerna som tillbringade sina bästa år ute på de främsta frontlinjerna under alla krigsåren. Vårt hem i Helsingfors blev bombat och efter kriget var det bara att börja om och efter bästa förmåga återställa familjens livsvillkor.

Samtidigt slog ödet ytterligare hårt till, när min storsyster, som var krigsbarn i Sverige, dog i aggressiv leukemi. Min far beslöt då trots de hårda efterkrigsåren och penningbristen att min syster skulle begravas i en "evighetsgrav" på Malms begravningsplats i Helsingfors. Detta skulle säkra att alla våra familjemedlemmar senare i sin tur kunde få en gemensam sista viloplats. Såsom Mannsén skriver, vore det verkligen att ta bort en del av historien om dylika gravar försvinner!

Vår gravplats på Malms begravningsplats har under senare årtionden blivit gravplatsen för hela min familj. Där vilar

"Förvaltningsnämnden överlät rätten till vår grav så länge gravgården består"

mina föräldrar, mina båda syster och även min man. Otaliga är de besök jag gjort och fortfarande gör till denna gravplats, som således funnits i mitt liv ända sedan jag var barn. Det är ofattbart och mycket beklämande att tänka sig, att denna gravplats ej mera skulle finnas till för den yngre generationen, som har vant sig att besöka sina förfäders viloplats.

Då jag numera icke är bosatt i Helsingfors betalar jag årligen stora summor för gravvården under sommarperioden. Detta för att säkra att graven alltid ser välskött ut. I mån av möjlighet ombesörjer jag även själv att denna för mig så viktiga grav är vacker året om.

Jag blev tvungen att ta fram gravbrevet för att försäkra mig om hur kontraktets text

lyder. Den finska texten intygar, fritt översatt, att "Helsingfors finska och svenska evangelisk-lutherska församlingars förvaltningsnämnd härmed överlåter rätten att förfoga över denna gravplats för hela den tid, som gravplatsen utgör en del av denna fridlysta gravgård" (1948).

Denna text är såvitt jag kan förstå, entydig och omöjlig att ensidigt bryta. Jag vore därför tacksam för att få en förklaring på, hur församlingarna tänker sig att kunna bryta även dessa gravkontrakt. För var och en som har en gravplats för sina nära och kära är det en viktig och värdefull del av livet och historien; vare sig det gäller en evighetsgrav eller icke.

ANJA STRÖM, Sibbo

Begravning

Den som har gravrätten ska betala

Svar till Stefan Mannsén
(KP 15/2025):

Tack, jag sympatiserar med de tankar som du beskriver, men udden i din kritik är riktad åt fel håll. Det är upp till gravrättsinnehavaren att i första hand ansvara för sina gravar, att de upprätthålls och finansieras.

Som allmännyttig organisation har kyrkan inte möjlighet att göra "business" på sina begravnings tjänster, vilka förväntas endast kunna bära sig över tid. Det är faktiskt beklagligt att gravar blir övergivna, men det är också beklagligt om kyrkan skall belastas med sådana extraordinära kostnader som är bort från kyrkans egentliga uppdrag, att arrangera gudstjänster och undervis-

"Beklakligt att kyrkan belastas med kostnader för annat än dess egentliga uppdrag."

ning samt bedriva diakoni och mission.

Som sagt är de fysiska gravstenarna nödvändigtvis inte det viktigaste i vårt personliga sorg- och minnesarbete. Särskilt de övergivna gravstenarna får gärna flyttas bort för att ge plats åt nya gravar som sköts och uppskattas av de anhöriga.

MARTIN GARDBERG, Esbo

BESTÄLL GROVSTÄDNING!

Vi erbjuder helhetslösningar för städning och tömning av fastigheter.

T.ex.

- * Dödsbon
- * Lagerstädning
- * Flyttstädningar

Andreas Sundqvist
+358 50 343 2707

Linda Cederblom-Sundqvist
+358 40 085 9059

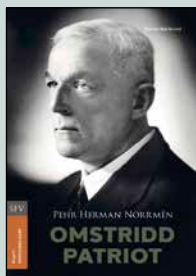
info@astrading.fi www.astrading.fi

Arthur Thesleff

Arthur Thesleff (1871–1920) var i tiderna omskriven och omdebatterad. Han publicerade sig i vetenskapliga sammanhang utan att själv ha en enda akademisk grad. Han var också en frontfigur då den finländska kolonin *Colonia Finlandesa* grundades i Argentina 1906. Hans eget liv kantades dock av svårigheter som till slut bröt ner honom fysiskt och psykiskt. **Nelly Laitinen** följer Thesleffs inre och yttre livsresa med hjälp av ett omfattande arkiv- och bildmaterial.

P. H. Norrmén

P.H. Norrmén (1894–1945) deltog i jägarörelsens konstituerande möte och fick militärbildning vid Lockstedter Lager. I det civila blev han vice vd vid Nordiska föreningsbanken 1939. Han omnämns i politiska skildringar och memoarer men har annars förblivit okänd, förmodligen p.g.a. hans kompromisslösa stöd till Nazityskland under andra världskriget. **Stefan Backlund** målar med hjälp av nyhittat arkivmaterial en nyanserad bild av påverkaren Norrmén.

Böckerna lanseras i oktober. Läs mer om alla SFV-biografier över svenskspråkiga finländare som inte får glömmas bort, beställ och betala på **www.boklund.fi**

STIFTELSEN
BRUMMERSKA
HEMMET

MEDEL FÖR SVENSKSPRÅKIGA ÅLDERSRELATERADE PROJEKT

STIFTELSEN BRUMMERSKA HEMMET
LEDIGANSLÅR MEDEL I ENLIGHET
MED SITT ÄNDAMÅL

Ansökningstiden börjar 1.10.2025
och slutar 31.10.2025.

ANSÖKNINGSBLANKETT OCH
NÄRMARE ANVISNINGAR:

WWW.BRUMMERS.FI

Nära hjärtat

EMMA AUDAS

42 teser om äktenskapet

Emma Audas skriver med skärpa och värme om kärlek, sex, vigsel, trohet, svek, frihet, skilsmässa – och hoppet att det ändå kan gå att leva tillsammans.

Verbum, inb. 29,50

JAN-ERIK NYBERG

Konsten att lära känna en annan människa

Det mänskliga – det ofullkomliga och halvfärdiga – behöver inte vara ett hinder i relationerna, skriver Jan-Erik Nyberg. Tvärtom är det grunden för verklig närhet.

Fontana Media, hft. 27,90

Dagens Lösen 2026

För varje ny dag! I Dagens Lösen hittar du bibelord, böner och tankar för årets alla dagar.

Fontana Media, hft. 11,50

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi • Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media

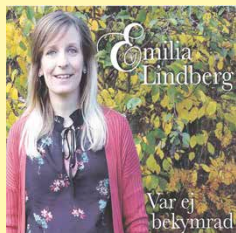
CD NYHET "På väg mot framtiden" av Jannika Granholm från Nykarleby. Sång och musik Maxmo Särkimo i Pingstkyrkan söndag 12.10 kl. 14.00

JANNIKA GRANHOLM, JAN-ERIK NYHOLM, MIKAEL SÖDERGÅRD OCH SVEN-ERIK SYREN, SERVERING Välkommen!

Det går en väg mot framtiden, Tysta skogar, Skaparens hand, Det enda som bär, Mitt hem bortom bergen, 12 sånger

☐ CD 20€ USB 18€

Herre led mig dag för dag, Det enda som bär, Jag fann en frälsning, Till en stad jag är på vandring, 12 sånger

☐ CD 20€

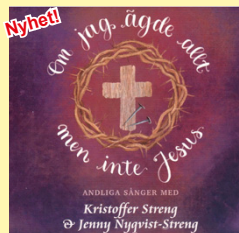
Låt mej få tända ett ljus, Lovsång i natten klingar, Jul jul strålände jul, Julen är här. Vackra jul-tid, 14 sånger

☐ CD 20€

Jag älskar livet, En himmelsk melodi, Stad i ljus, Jag går mot ljusa tider, Du har en vän, Ljus och värme, 10 sånger

☐ CD 20€

Jesus jag viskade ödmjukt ditt namn, Om jag ägde allt men inte Jesus, Jesus Han är svaret, "Presidentens bön", 15 sånger

☐ CD 20€

När jag mitt liv till Jesus gav, Barnatro, Blott en dag, Det lilla ljus jag har Vera Lindberg 5 år, 14 sånger

☐ CD 20€

Här en källa rinner, O hur saligt att få vandra, Dyraste Jesus, Jag lyfter ögat mot himmelen, 13 sånger

☐ CD 20€

Alla Tiders kortpaket med 40 st. nya kort.
Grattis, barn, djur, Tänkvärda ord, bibelspråk. 15 nya kort motiv

Pris 22€

Kortpaketet + väggkalender 2026 blir priset 29€

40 stycken i ett Julkortpaket såsom:
Ljus, naturlandskap, änglar, barn, Jesu födelse m.fl. samt 5 dubbla julkort

Ditt pris 22€

Julkortpaketet + väggkalender 2026 blir priset 29€

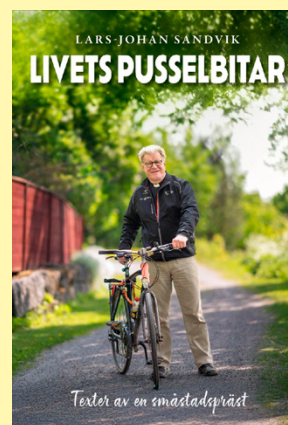
Andaktsbok för varje dag
Pris: 11,50€

Väggkalender fr. Sverige
Ro för själen.
Akwarellmålningar
Med bibelord
Pris 13,50€

Änglakalendern
Pris 11,80€

Naturkalendern
Med natur/djur
Pris 11,80€

Väggkalender
Blott en dag
Av Lina Sandell
Pris 11,80€

Livets pusselbitar
– Texter av en småstadspräst

Hur formas det liv som blev vårt? Lars-Johan Sandvik blickar i "Livets pusselbitar" tillbaka på sin tid som präst i Nykarleby. Genom både nyskrivna och tidigare publicerade texter delar han med sig av reflektioner, möten med människor och upplevelser som på olika sätt har präglat hans prästgöring.

häftad 28,90€

Finlandssvensk väggkalender 2026
Vackra bilder och texter foto: Christine

- ☐ 1st. 10€
- ☐ 2st. 18€
- ☐ 3st. 25€

Kulspets-pennor

Du är värdefull
pris 2€/st
Färg:
grön ___ st.
röd ___ st.
blå ___ st.

Beställning till Sven-Erik Syrén's förlag, Namn: _____

Norrfrjårdsvägen 44, 66640 Maxmo

tfn. 050-301 6598,

sveneriksyren@gmail.com

Postporto, 10 dagars betalningstid

Adress: _____

Tel: _____